

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

B. WAHLSTRÖMS

FLICKBÖCKER

ONSDAGSKLUBBEN

VERA VON KRÆMER

PRIS 1:50

VERA VON KRÆMER, ONSDAGSKLUBBEN, PRIS 1:50

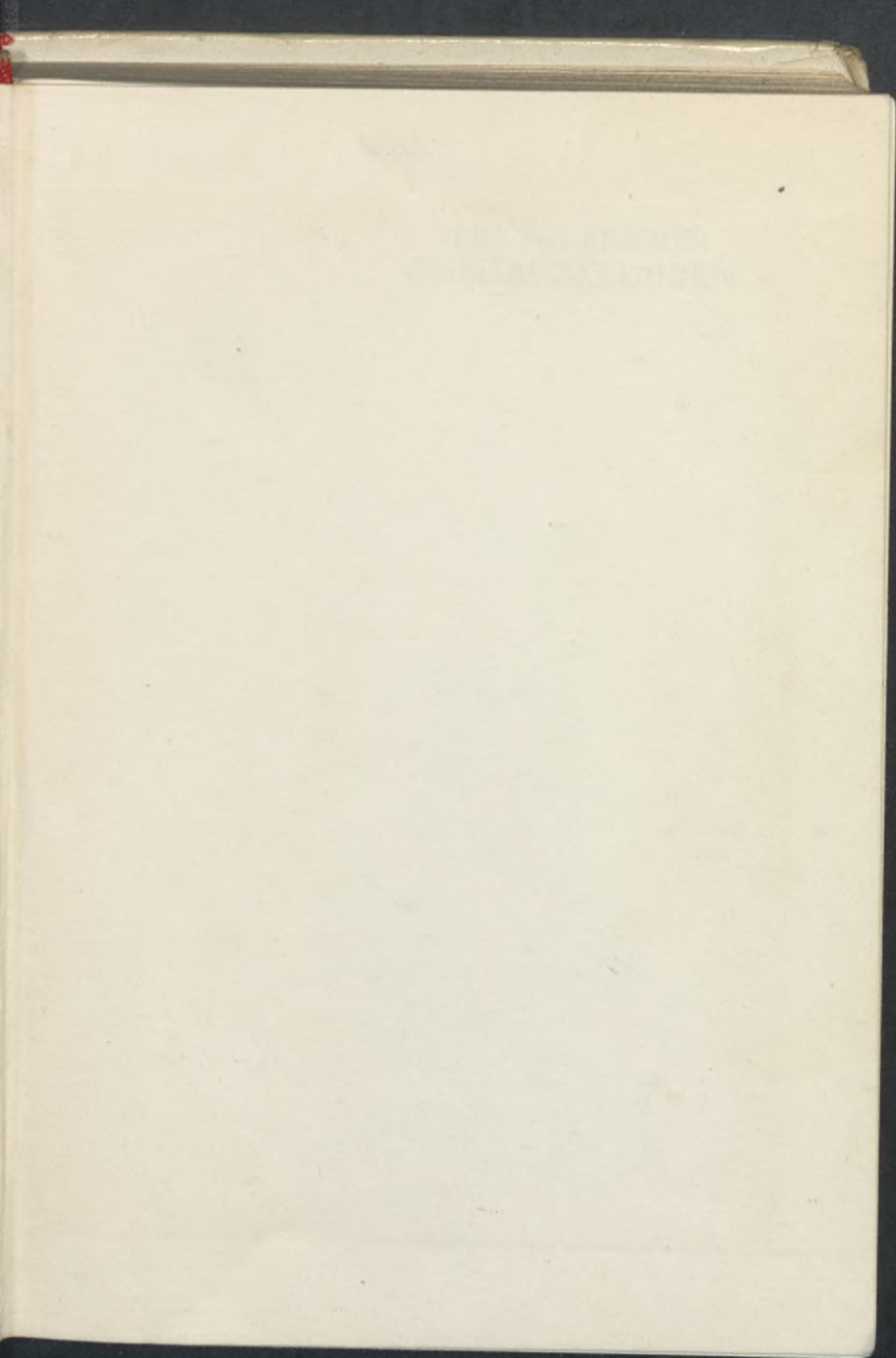
276

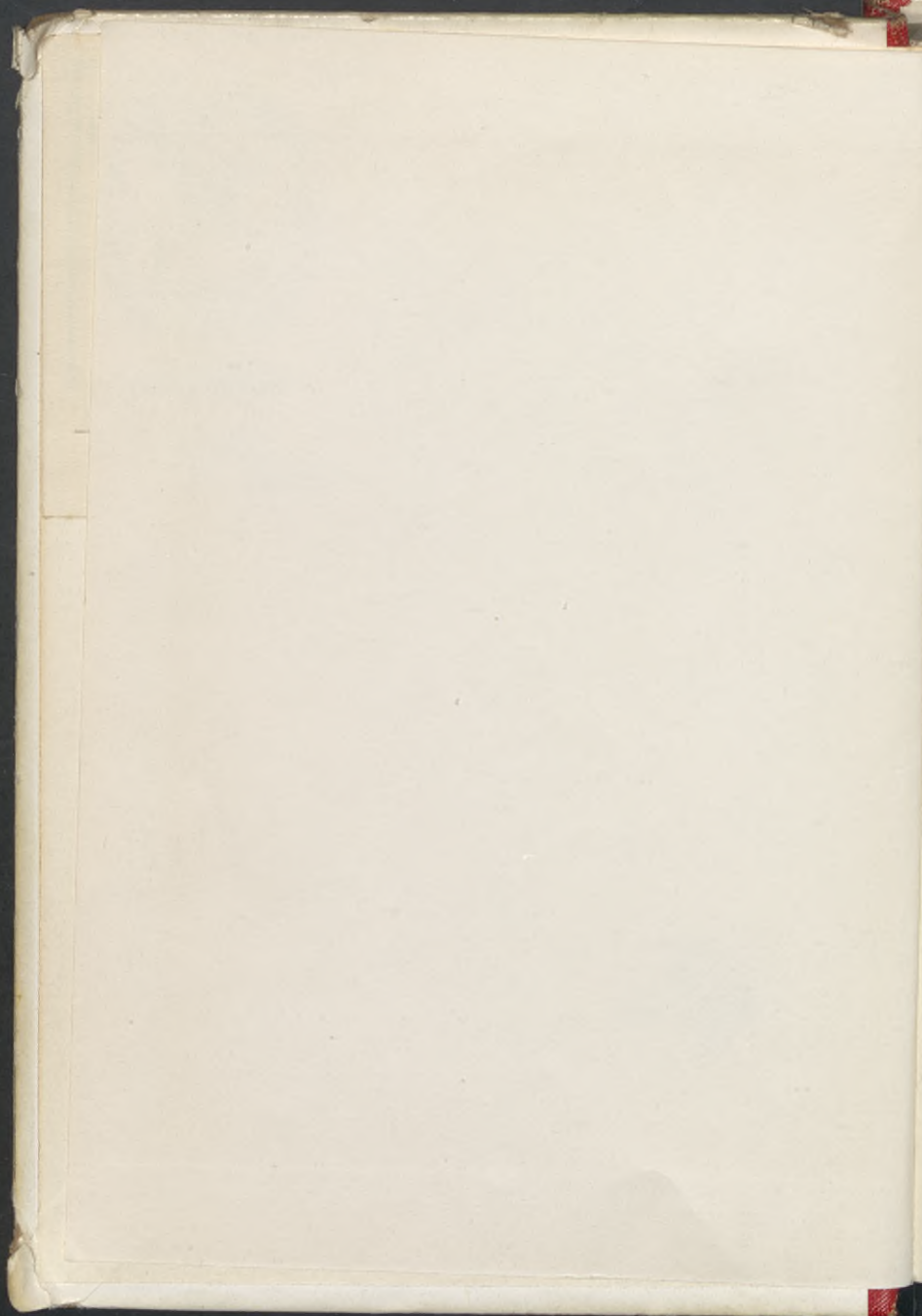

Allmänna Sektionen

Pedag.
Sv. Barnb.

fr. 42
1386

VERA von KRÆMER
ONSDAGSKLUBBEN

Av

VERA von KRÆMER

har förut utkommit:

VI REDER OSS

SJÄLVA

LIA VÄNDER OM

BARNEN FRÅN

SNIGELGATAN

ONSDAGS- KLUBBEN

BERÄTTELSE FÖR FLICKOR

AV

VERA von KRÆMER

B. WAHLSTRÖMS BOKFÖRLAG

*Copyright 1939 by
B. Wahlströms Bokförlag
Stockholm.*

B. Wahlströms Förlagstryckeri - Stockholm 1939.

ONSDAGSKLUBBEN

FÖRSTA KAPITLET.

Annicka gick långsamt upp för trappan, hon gäspade, det dröjde alltid litet innan man blev riktigt vaken, då man steg upp så här tidigt och det till på köpet var mörka vintern.

Hon satte fingret på den lilla vita ringknappen. Prrr! En gång till. Prrr! Så märkvärdigt. De skulle komma allesammans till handarbetsfröken och sy sina julklappar färdiga de dagar som var kvar till jul — och så kom ingen och öppnade. Annicka gäspade ett tag till och satte fingret på . . . PRRR!

Jo det var månljust. Hon hade satt fingret på fel knapp. I våningen under. Nu blev Annicka vaken. Major Eskil Kruse, stod det. Klart att en major inte kom och öppnade klockan åtta på morgonen, fröken hade tyckt att de gärna kunde komma samma tid som då skolan började, då de ändå var vana att stiga upp. På lovet fick de ju sova . . . Annicka vände om och skulle till att sakta, sakta smyga sig upp för nästa trappa, så att hon hann undan — men nu flög dörren upp. Där stod majoren.

Inte var han klädd, naturligtvis. Annickas pappa brukade heller inte vara klädd så dags, det var det bara mamma som var, och hon var heller inte riktigt färdig. Fast hon förstås var kammad och trevlig, då hon såg till att Annicka var uppe i god tid och fick sin mat.

Vad majoren var arg! O så arg, precis som Annicka kunde se sin pappa ibland. Majorsansiktet var rött och rufsigt, det såg lustigt ut. Att herrars hår stod på ända så där, innan de klätt sig.

Annicka neg, majoren stirrade, han trodde inte sina ögon, såg det ut som.

— Vem är det som understår sig att ringa mitt i natten? Vad är det fråga om?

Om igen neg Annicka.

— O förlåt, jag gick fel.

Majoren drog ett djupt andetag. Han hade inte heller blivit riktigt vaken, kunde Annicka förstå, annars hade han börjat gräla med detsamma. Men nu började han visst kvickna till.

— Står du och ringer mitt i natten och så är det fel till på köpet! FEL! Har du inte ögon i skal-len...

Annicka visste att det var bäst att låta det rasa. Inte vågade hon springa upp för nästa trappa heller, det såg oartigt ut. Hon tittade in i majorsansiktet.

— Jag menade inte att ringa på den här dörren. Jag skulle... Jag var inte vaken — jag heller, riktigt.

Hon såg rakt in i majorens ögon. Pappa ville alltid att man skulle stå för vad man gjorde, hur ga-

let det än blev. Men nog skulle hon vilja kila upp för nästa trappa snart.

— Vad har du här att göra?

— Mitt i natten, sade Annicka.

Det var en olycksalig vana hon hade att falla folk i talet. Tusen gånger hade hon föresatt sig att lära sig låta bli.

— Vad säger du? Är du näsvis, tös?

Majoren stirrade tillbaka in i Annickas ögon, men på något sätt blev han inte ondare, tvärtom. Han började visst sakta av, som pappa, då han fått säga vad han tyckte.

— Vart ska du, om man får fråga, lilla näspärta?

— Vi skulle sy våra handarbeten färdiga och fröken bor ovanpå.

— Vilken fröken?

Vad det var likt pappa, alltid skulle man säga allting. Rubb och stubb, alldeles onödiga saker.

— Vår handarbetsfröken, Dahl heter hon. Desirée. Och hon läser högt.

Nu längtade Annicka att få komma in till fröken. Hon måtte vara allra sist, ingen hade gått förbi henne i trappan. Fröken brukade bjuda på något gott, då de kommo till henne under terminen för att sy litet och hon läste högt — eller Birgit, som var så styv i att läsa utan att börja fnissa mitt i, fick läsa. Och tyckte inte Annicka att det kom en god doft uppifrån? Jo minsann, majoren vädrade.

— Kaffe är det inte, sade han, och det är riktigt. Småflickor ska inte dricka kaffe på morgnarna. Men gott bröd tycks det vara er fröken har åt er.

— Ja, sade Annicka, ibland är det våfflor. Och jag är visst allra sist...

— Så nu är du ivrig att de andra inte ska äta upp allting för dig? Till straff borde du få komma in här och läsa en stump för mig i stället. Men för den här gången... Pila iväg nu, och kom ihåg — han körde ut mustascherna i en barsk min, nästa gång du väcker mig...

Annicka mötte hans ögon och så sade de båda:

— Mitt i natten!

Och så skrattade de och majoren slöt meningen:

— Så äter jag upp dig med hull och hår!

— Ja tack, sade Annicka och neg och så sprang hon uppför trappan så fort hon hann och brydde sig alls inte om att vända sig om och titta på majoren, fast hon inte hörde honom stänga dörren. Han stod och såg efter henne ett litet tag.

Annicka hade menat, då hon sade tack, att hon var glad att få gå nu. Inte att hon ville bli uppäten. Men det förstod han nog.

Den där goda doften var våfflor! Då Annicka ringde på rätt knapp den här gången, kom Birgit och öppnade, den ordentliga Birgit.

— Skynda dig! Du kommer för sent. Vi får te och sen ska vi bara prata idag, säger fröken. För att det är sista gången.

— Jag kom inte så sent, sade Annicka, men det bor en major här under och han höll mig fast så jag trodde jag skulle dö.

Och så steg hon in och neg för fröken och tog fram arbetet ur sin påse. Det var så hemskt trev-

ligt här inne. Det brann levande ljus, ännu var det ju kolsvart ute, då Annicka hade stått i förstugan inunder hade hon två gånger måst trycka på belysningsknappen för att kunna se. Alla sutto kring bordet med de klara ljusen och teet var upphällt och just nu kom fröken från sitt kök med ett fat med våfflor.

— Goddag Annicka, sade hon. Jag tänkte att nu skulle du väl komma, så jag lät slå upp teet. Och ta nu för er. Det finns så det räcker, vi ska ha flera fat.

Det var jordgubbssylt till, stora mörka bär i två små skålar. Och det var så trevligt att fröken inte sa: vi kunde inte vänta på dig, eller till straff för att du dröjde får du ljumt te. Utan hon sa att hon väntade att Annicka skulle komma just nu och teet var inte ljumt. Och så visste man att man fick äta så mycket man ville och det var skönt. För ett par av flickorna hade gått hemifrån utan att ha ätit något alls, de hade varit så ivriga att inte komma för sent.

Då alla hade ätit och frökens mamma hade kommit in och hälsat och gått igen, så sutto de alla runt bordet. Frökens mamma var blind. Det märktes inte alls, hon gick som en vanlig människa, och hon var rak och hade ett vackert grått hår. Det var bara då man skulle räcka fram handen, som man förstod att hon var blind, ty hon såg den inte, utan man måste ta den själv. I början hade Annicka varit litet förlägen för detta, hon tyckte att det kändes så oartigt att så där ta en hand, som en äldre sträckte ut, men nu tänkte hon inte mera på det. Frökens

mammas ögon var alldeles bestämda och inte alls som om de inte såg. Men såg gjorde de inte.

— Jag hade tänkt att vi bara skulle prata idag, sade fröken. Om julen och så där, det vore roligt att veta hur ni firar er jul?

— Vi reser alltid bort, sade Angelika. Vi ska fara i morgon. Mamma vill åka skidor och så får jungfrurna ledigt.

Angelika var alltid så fin, hennes mamma var utländska och vådligt elegant. Och Angelika själv var rätt olik de andra i klassen. Hon hade armband som skramlade, det fick man inte ha i skolan, man fick inte ha ett halsband en gång, men Angelika glömde alltid och satt och skakade ner sina smala armband.

— Det var intressant, sade fröken. Du är väl styv, du med?

— Åja, sade Angelika likgiltigt.

— Och du då Birgit? sade fröken.

— Vi är hemma vi, sade Birgit. Vi får kaffe mycket tidigt, då är vi uppe allesammans, det är dukat i förmaket och vi får färskt vetebröd och klenäter. Och sen kan vi få gå och lägga oss ett tag igen, om vi vill. Nu när vi har radio, hör vi julbönen allihop tillsammans, sedan är vi för oss själva och så klär mamma och bror Nils granen och hjälper till i köket. Och så äter vi tidig middag och då doppar vi i grytan och mina mostrar är hos oss då och faster Ellen och farbror Erik och hans barn och så kommer mormor. Och sen dricker vi te, och så delas julklapparna ut och de ligger i en klädkorg. Och sen äter vi middag, då har vi förstås lutfisk och gröt, och sen

dansar vi kring granen, den får vi se, då vi dricker te. Och så tittar vi på våra julklappar och jämför och så går vi och lägger oss i tid. För vi ska ju gå i julottan.

Alla satt imponerade av en så riktig jul. Det blev rent tyst ett tag, men så sade Angelika:

— Er lutfisk tycker jag är ryslig. Jag kan inte se lutfisk.

— Du är så dum, sade Annicka. Inte vet du något om vår jul.

— Är det något att veta då? sade Angelika.

Annicka flämtade till och såg sig om. Det var det värsta hon hört, till och med av Angelika... Men frökens röst sade, rätt högt:

— Vill ni höra hurdan jul jag har? Det kanske ni aldrig har funderat över? Vi lärarinnor har jular vi med, som andra människor, sade hon och log. För ni kanske tror att vi stoppas ner i koffertar, då terminen är slut, och ligger där i förvar tills vi ska börja med skolan igen?

Det hade de inte precis tänkt, men det slog dem allesammans att de inte kunde föreställa sig hur fröknarna hade det, då man inte såg dem på katedrarna. Och frökens mamma som var blind. De blevo tysta, det var som om något tråkigt skulle slå ner bland dem. Men den oron kunde de ha besparat sig, de borde väl ha vetat att där deras handarbetsfröken var, där fanns det ingenting tråkigt.

— Jo, sade fröken, men snälla flickor, om ni inte vill ha mer te, så måste ni sy! Vi är ju tillsammans för att sy. Får jag se på Angelika, hur långt har du hunnit?

Angelika sydde ett örngott med vit klumpsöm, hon var skicklig i sådant. Och hon hade hunnit långt. Fröken synade nu Birgits arbete, det var heller inte mycket kvar. Så Annickas...

— Men kära du, sade fröken bekymrat, hur ska du hinna! Och titta här!

Annicka stickade en jumper och nu hade hon tappat en maska, som redan åkt ett bra stycke ner. Men fröken tog en virknål och krokade upp den, det var det stiliga med fröken att hon inte tvingade en att ta upp, utan i stället lärde en att reparera sina fel. Det kan vara en konst det med, hade hon sagt en gång.

— Hush jo jag hinner nog, sade Annicka nonchalant. Jag sitter uppe en natt, så.

— Ja får du det, så, sade fröken. Och så var det Kerstin. Hon sydde en korsstygnsduk, den var så pass färdig att det kunde gå med litet möda, Kerstin höll alltid en lagom jämn takt med de andra, inte var hon långt före, men heller inte bakom.

Ännu ett par flickors arbeten tittade fröken på och då alla voro i gång, fortsatte hon:

— Vår jul, vet ni flickor, är nästan lika fin och riklig som Birgits. Min mor har en syster, min moster, de är tvillingar. Men moster är gift och har flera barn, vuxna förstås, kusiner till mig, förstår ni. Och de är av litet olika åldrar, en är major och...

— Så där murrig som den fröken har där nere! sade Annicka.

— Vad säger du? sade fröken och släppte förvånad Mollies babyutstyrselkoffa — för somliga flic-

kor hade fått välja på att sticka jumprar eller göra babyutstyrslar. Vad vet du om husets hyresgäster?

— Å, just ingenting, sade Annicka och rodnade. Men säg fröken, hur är det då på julen, är fröken där då med sin mamma?

— Ja, vi blir hämtade i en stor bil och så far vi med alla våra paket, dem som vi ska ge, förstår ni. Och mina kusiner är alla gifta och har barn i sin tur, så där finns av alla sorter, ett par tre i er ålder och ett par stora pojkar. Somliga av oss har inte träffats på rätt länge och det är så roligt att se hur de små barnen har vuxit...

— Men jag begriper inte varför inte fröken...

Annicka tvärtystnade. Nu förstod hon att hon varit på vippen att säga något man inte fick säga, något som var privat. Inte fick man fråga varför folk inte var gifta.

Men det var som om fröken lyckligtvis inte märkt inpasset. Mollies kofta var visst alldeles fel, fröken lutade sig ner och började mumla, hon räknade och så såg hon upp.

— Nej snälla Mollie, det här är på tok. Vi repar upp hit, ser du här...

Och raskt repade fröken upp, ibland gick det inte med virknål. Men i stället började hon sticka mycket fort på det som Mollie skulle göra, så att det inte kändes så svårt.

— Min mor gör så vackra saker, sade fröken med nedlutat huvud, det är hennes stora glädje att ha riktigt mycket med sig till den här stora julen, då vi är så många.

Flickorna tittade litet på varandra, de kunde inte riktigt få klart för sig vad den blinda fru Dahl kunde göra.

Fröken mumlade litet till och höll huvudet ännu djupare ner, så sade hon:

— Nu tror jag att Mollie kan ta vid själv... Hur var det, såg jag på Kerstins duk?

Det kom intet svar. Kerstin satt och sydde och såg så ljus och belåten ut — hon njöt av alltihop.

Men då hördes Angelikas röst:

— Dövnicke, hon hör inte att man talar till henne. Hur var det, såg jag på Kerstins duk?

Mollie fnissade och Greta Hjelm slog till ett gapskratt.

Kerstin lade ner sin duk och såg förvånad på dem alla.

Så fattade hon. Hon blev långsamt blodröd. Hon förstod att hon nu återigen inte hade hört. Kerstin var inte så skarp i hörseln som kamraterna. I synnerhet om hon var förkyld eller trött, så gick det förbi henne vad folk sade, om de talade suddigt, som fröken nu, där hon satt lutad över arbetet. Nu förstod hon att om igen någon hade talat till henne och hon inte hade hört. Hon greps av en beklämning — allt hade varit så skönt, hon hörde till dem som gått hemifrån utan att ha hunnit äta, så hade man fått goda våfflor, hon trivdes och kände sig så glad. Och så nu... Det där fnissandet... Kerstin svalde. Inte ville hon gråta nu, så här nära jul, nu då allt var så skönt...

Men just därför... Och hon snyftade till, en hög snyftning, mycket högre än hon menat. Hon kände

lust att kasta allting, att rusa ut, varför fick hon aldrig vara riktigt glad och säker! Och varför skulle fröken sitta och muttra så där...

Fröken hade förstått. Och nu blev hon allvarsam.

— Flickor, sade hon, det här var ledsamt. Lägg ner edra arbeten. Nu måste jag tala med er.

ANDRA KAPITLET.

— Nu får det gå hur det vill med handarbetandet, sade fröken. Det här är viktigare. Vi får inte skiljas till jul på detta sätt. Angelika, kom hit.

Angelika satt kvar, hon hade dragit upp ögonbrynen och såg ut som om hon tyckte att fröken inte hade med henne att göra, de här löjliga svenskarna. Men fröken sade om igen:

— Angelika, kom hit.

Och hennes ton var så torr, inte skarp eller ond, utan bara torr, att Angelika motsträvt reste sig och med en släng på ryggen gick fram, mycket långsamt, till frökens plats.

— Angelika, sade fröken, nu måste jag tala allvar med dig. Du är nu här, i detta land och bland oss, då måste du försöka finna dig tillrätta. Det är både oklokt av dig, för i längden får du tråkigt av det, och ointelligent, min kära Angelika, att så där skilja dig ut genom att vara otrevlig.

Vid ordet ointelligent rodnade Angelika och fröken fick en blick, som inte var vänlig. Men fröken fortsatte:

— Nu blir du ond på mig. Men vi kan inte låta tyrannisera oss av en liten flicka som du. Du sprider otrevnad omkring dig — fnissanden och en ännu djupare rodnad på Angelikas kinder — och vi måste

hitta på ett sätt att få en annan stämning här i klassen. Jag vill inte att vi skiljas åt till jul på det här sättet. Och — hon höjde rösten litet, inte heller att vi träffas på vårterminen i samma sinnelag som nu.

Tystnad, ingen hade något att säga.

— Somliga har så lätt att följa med det som är dumt, fortsatte fröken, det som är bra lockar dem inte alls, men det ovänliga och dumma tycker de är duktigt. Jag ogillar mycket att Greta och Mollie uppmuntrar Angelika med sitt skratt, men jag tror inte det var så illa menat, utan att det var så där tanklöst, som man så ofta ser ute i världen. Fult är det i varje fall. Det finns något som heter skrattar bäst, som skrattar sist, jag vill inte önska Mollie och Greta att de får ett skratt emot sig på det där sättet. Det känns svårt, ska jag säga er.

Kerstin fylldes av sorg, då hon hörde dessa ord och snyftade till.

— Ja, Kerstin ska lugna sig, sade fröken som rättvist fördelade allting. Man ska inte ha medlidande med sig själv, det är en mycket besvärlig åkomma. En annan gång är det Kerstin, som gör en dumhet.

Både Angelika, Mollie och Greta sneglade triumferande på Kerstin.

— Nu flickor, ska vi hitta på något som liksom sätter er alla i en båt! Vi ska bilda en förening. Jag har tänkt på den hela den här terminen och nu har jag fått ett tillfälle. Jag har inte varit nöjd med klassen i höst, det har inte vi lärarinnor alls, ska jag säga er.

Nu tittade alla flickorna ner.

— Jag hade tänkt mig en sammanslutning, som gäller bara den här klassen. Vi ska sy små rosetter, jag tror nog att det finns band i min mammas sybord, vi ska ta reda på det sedan. Min mening vore att var och en som vill vara med har en sådan där liten knut, som inte behöver bäras synlig — vi skulle inte prata så mycket om det, hade jag tänkt. Men ni ska ha den på er, innanför en kant eller under ett slag på kappan. Den rosetten eller knuten är ett tecken, som ska påminna er. Men så skulle vi också träffas, då vårterminen börjar, en gång i veckan. Vi kan göra det hos mig eller i skolan. Det ska inte vara en bjudning, förstår ni, det blir både besvärligt och felaktigt, utan det ska vara ett sammanträffande, ingen som är med i föreningen får stanna borta utan skäl. För det ska vara en *f a s t* sammanslutning. Vi behöver bara träffas en timme, så att vi alla hinner med det. Och på denna timme, hade jag tänkt, skulle vi berätta vad vi haft för oss under veckan. Inte alla har varit med om något särskilt, det förstår vi alla, men det kan hända att någon har upplevt något eller tänkt något, som kan vara oss andra till nytta. Jag ville vara med och leda i början, sedan får vi se om ni kan sköta den själva. Men den får inte slappna av och bli till ingenting. Jag vill att ni ska minnas den vårtermin som kommer.

Hon teg ett ögonblick.

— Vill ni fundera på saken eller ska vi bestämma oss nu?

Ingen svarade. Fröken reste sig.

— Jag ska gå in och se efter om det finns något

band, sade hon och försvann i nästa rum och stängde dörren efter sig.

Det blev Angelika som bröt tystnaden.

— Så fånigt! sade hon. Det är larvigt, tycker jag.

Det var som om de andra behövde detta motstånd för att besluta sig.

— Jag röstar för att vi tycker precis tvärsen mot Angelika, sade Annicka prompt. Jag vill vara med i föreningen, om jag så ska bli ensam med fröken. Kerstin är väl med?

Kerstin nickade. Ett par saker hade undgått henne, men hon visste att det skulle reda ut sig, att man skulle bilda en förening, det hade hon hört och det var hon så glad över. Kerstin var ensam i en mycket stilla familj, hon kom sällan bort och det gjorde henne ännu mera blyg.

— Birgit, du är väl med?

— Ja, sade Birgit precis. Det är ett par i klassen som inte är här, dem kan jag fråga.

Så vände de blicken mot Mollie och Greta, som litet generade sade ja, de ville vara med. Nu kom fröken. Hon såg glad och vänlig ut, det lättade. I handen höll hon ett smalt blått band.

— Nå kära flickor, sade hon — hon hade egentligen gått in till sin mor för att samla sig, så att hon inte skulle känna sig förargad på i synnerhet Angelika. För om man lät förarga sig, då gick ingenting. Och fröken hade haft med så många klasser att göra, att hon visste att man allt fick se litet längre än till ytan. Har ni kommit till något resultat?

— vad skulle de få att säga varandra i sin klubb?

Det ringde. Fru Amelie Dahl brukade gå och öppna, då hennes dotter hade något som upptog henne, hon kunde visserligen inte se den som kom, men hon hörde bra.

Dörren till rummet öppnades. Major Kruse stod på tröskeln.

— Var det inte det jag tänkte! sade han.

TREDJE KAPITLET.

Alla tittade upp och det gick en ljusning genom hela sällskapet, så oväntad var hans uppenbarelse här och så nyter och vänlig såg han ut.

Annicka såg alldeles särskilt på honom, hon var riktigt stolt — hon kände honom ju! För det tycktes inte ens fröken göra. Fröken stirrade, mycket artigt, men dock stirrade hon, då hon nu reste sig och gick emot majoren.

— Hur — — vad kan jag...

— Kära fröken — jag såg ju namnet på dörren, fröken Dahl! Jag får be om ursäkt för att jag trän-ger mig på, men jag är nästan ursäktad redan...

Hans skrattande ögon letade i kretsen och fastnade ett tag på Annicka, som inte vek undan med blicken för all del. Men ändå sade den, där den så orubbligt mötte hans:

— Tänker du skvallra?

Och majoren skrattade igen och Annicka blev lugn.

— Jag har sett små damer troppa upp här för trappan, jag är en ottefågel, ska fröken veta! Hm... Hur var det nu igen, jo, här har jag sett unga damer troppa upp för trappan och slutligen kunde jag inte styra mig. Och ännu doftar det så härligt våfflor ut i förstugan, ja, det är ingen förebråelse, fröken! För

allt i världen, låt mig nu inte förvärra min situation . . . Men litet gott matos vet vi ju hör till i sådana här gamla trevliga hus. Ja, så kommer jag in och får se vad jag väntade mig — flitiga små damer och i spetsen för dem en ung skön dam, som är bara ett par månader äldre — — — Han vinkade avvärjande, då fröken leende öppnade munnen för att säga något. Men, men — alla dessa små ryggar så krokiga, fröken! Tillåt en inkräktare att be damerna räta på ryggarna! Det svider i ett soldathjärta att se alla de små ryggraderna så där i sprättbåge. . . . Opp flickor! Opp, släpp knåpet och res på er!

Flickorna tittade med skrattet upp i halsen på fröken och hon nickade. Det var så rätt så, alla kunde behöva en avspänning.

Flickorna lade ifrån sig sina arbeten och majoren kommenderade dem att luta sig fram och svänga med armarna det värsta de orkade och så fingo de räta på sig och lyfta armarna över huvudet och andas-in-ut-in . . . En del kände de ju igen från gymnastiken, men det här var ändå liksom något annat.

— Jag kan märka att det är rörelse, det fläktar så håret blåser på mig!

Majoren vände sig om.

— Nu ska jag sansa mig, fru Dahl, sade han, för jag förmodar att detta är fru Dahl? Mitt namn är Kruse, major.

Frökens mamma stod i dörren med framsträckt hand. Majoren tog den utan att tveka en enda sekund, det måste flickorna beundra. I en blink fattade han att fru Dahl var blind, men hon behövde inte vänta på att han skulle sluta hennes hand i sin

i ett fast, naturligt grepp. Och från och med det ögonblicket tyckte fröken om honom.

— Jag undrar om inte majoren ville smaka på de där våfflorna, som doftar så härligt ut i förstugan? sade fru Dahl.

— Jag olyckliga människa, vad har jag sagt för dumt! Han gav Annicka en blick. Men jag säger inte nej en sådan här vintermorgon...

I hast röjdes bordet av, alla hjälpte till, och snart satt majoren där med en kopp framför sig, han fick kaffe, han, och så kom det in nya laggar med våfflor.

— Ärligt talat, fröken Dahl, sade han, så hade jag det ensamt och längtade efter litet grannsämja.

— Och den fick jag i rikligt mått! tillade han och lät blicken fara över den förväntansfulla flickraden.

— Det var mycket vänligt av majoren, sade fröken.

Hon visste faktiskt inte vad hon skulle säga eller hur hon skulle handskas med den där herrn.

De småpratade en stund, flickorna började lägga ihop sina arbeten för att komma hem till sina frukostar, somliga av dem hjälpte till hemma, andra gjorde just ingenting, men hemma måste de vara i rimlig tid.

Majoren reste sig.

— Jag måste gå, hur ogärna jag vill... Kan jag inte försona mitt intrång på något sätt? Eller rättare, kan jag inte muta damerna att bry sig litet om mig?

Det var lustigt att hela tiden bli kallad damerna, för han menade dem allihop, han hade ett sätt att

låta ögonen fara runt dem, så att varenda en tyckte att han såg just på henne. Och inte hade han frågat vad de hette, så att de sluppit gå fram och ta i hand på det där småbarnsaktiga sättet, som somliga envisades att tvinga en till.

— Ville inte majoren hellre komma hit och få oss att räta på ryggarna nästa gång vi ska sy? sade fröken. Vi måste sy en gång till före jul?

— Nej, sade han bestämt, det ska jag inte. Och förresten stör jag, hur ska damerna nu hinna med sina arbeten?

Med högt uppdragna ögonbryn tittade han på dem och de tyckte med ens att pah, det var väl ingen konst att bli färdig! Fast Birgit, hon var färdig, hon hade inte låtit rubba sig i sin sömnad. Och Angelika — hennes arbete fick deras hushållsfröken sy.

— Får jag den äran att se er alla hos mig någon dag efter jul, då det kan vara lämpligt? Vill fru Dahl göra mig den äran?

— Tusen tack, kom det från den gamla frun, det var snällt, vet majoren. Jag kommer så sällan bort! Till främmande, vill säga! Men kan majoren verkligen ta emot oss alla?

— Det ska nog ordnas! svarade han. Vill alla de unga damerna fråga sina föräldrar om de får komma på en liten förtäring till major Kruse, adressen vet ni? Ska vi säga första helgfria dag efter jul?

— Det är litet för tidigt, sade fröken. För vi vill också så gärna vara med och vi är bortresta då. Får vi säga den näst sista december? Dagen före nyårsafton?

— Utmärkt! Men — är inte klockan åtta på morgonen väl tidigt?

Flickorna fnissade till och fröken drog på munnen.

— Jo, nu kommer den sköna sovartiden, sade hon.

— Vi låter de unga damerna bestämma, ska det vara på förmiddagen eller kvällen?

— Kvällen, sade Annicka prompt. Det är mycket trevligare då det är tänt.

— Bra. Vi säger klockan halv åtta. Välkomna allesammans!

Majoren slog ihop klackarna och bugade sig i en allomfattande bugning, flickorna tyckte att det var käckt. Så tog han fru Dahl i hand och så gick han.

— Det var en nyhet för oss, sade fröken. Hur kunde han komma på den idén egentligen?

— Det var jag, sade Annicka. Jag väckte honom i morse.

Alla stirrade på henne och så berättade hon hur hon ringt fel.

— Du har gjort oss en riktig tjänst, sade fröken skrattande. För nog får vi trevligt minsann. Och så flickor, ska vi inte ha vår klubb en gång dessförinnan?

Jo, det tyckte de.

— Ska vi träffas här eller...

— Jag tror att jag kan få lov, sade Mollie, som inte pratade mycket, men alltid ryckte fram och var rådig. Ni kan komma till mig klockan sju, den tjugosjunde, jag vet att jag får.

— Det var snällt, sade fröken. Jag kommer inte med, som sagt. Kanske jag kan få veta litet, då vi träffas hos majoren. Adjö då flickor små. Ni kommer hit i morgon, de som inte är färdiga. Och då ska det arbetas! Och Annicka ska vara vaken! Så hon ser vad hon gör.

De togo i hand och nego och skulle till att troppa ut i den lilla hallen, då fröken hejdade dem.

— Vet ni flickor, sade hon, egentligen har vi Angelika att tacka för vår klubb. Ett litet moln, som blev till sol, för det hoppas jag. Jag skulle inte nämna det, om det inte varit så att jag blev förargad på Angelika, det var hon och hon vet varför. Vi fe-lar alla, den här gången råkade det bli din tur.

— Jag tänkte inte vara med, sade Angelika.

— Hör du, sade fröken och lade armen om hennes axlar, du ska både vara med och du ska glömma det här, som vi alla. Vi alla, hör ni det flickor. Låt detta vara en början på klubben, en småsak, men ändå. Du är olik oss, för att du är född i ett annat land, men då du nu är här, måste du försöka ta seden dit du kommer, som vi säger här hos oss. Vill du vara med?

— Ja.

— Utmärkt.

Fröken kysste henne på håret och sköt ut henne till de andra, Angelika kände sig i alla fall gladare än nyss.

Då de gingo ner för trappan, sade Kerstin till Annicka:

— Vad var det majoren sa att vi skulle göra?

Annicka förklarade vad Kerstin inte hört, att de voro bjudna till honom.

— Hyggligt, förstås, sade Annicka. Men jag vet varför. För att han såg så komisk ut i pyjamas — varför har herrar alltid så stora ränder på sina pyjamas? Det har min pappa också. Och nu ville han visa sig fin och uppsträckt, förstår du.

Det förstod Kerstin mycket väl. Och hon var glad att hon frågat Annicka, för hon brukade alltid svara ordentligt.

FJÄRDE KAPITLET.

Eftersom Mollie var värdinna, blev hon också ordförande vid klubbens första sammanträde.

Hon hade dragit fram ett nattduksbord, bakom det satt hon, så att det skulle se riktigt ut. Som ordförandeklubba hade hon sin mammas stoppkula.

— Vem begär ordet? sade hon och såg myndigt ut över de församlade.

— Vi ska väl se efter vilka som är här först, sade Birgit.

Mollie såg över deras huvuden, Annicka, Birgit, Greta, Kerstin, summa fem. Angelika var frånvarande.

— Det är för att hon är bortrest och firar jul, sade Mollie. Ska jag fråga er vad ni har gjort?

De tittade litet på varandra.

— Det var en sak, sade Birgit. Min bror frågade om han fick vara med. Nils, du vet.

— Gillar de närvarande att Nils Holm kommer in i klubben? sade Mollie bistert.

— Äsch vad det är fånigt, sade Greta. Kan du inte tala som en vanlig människa.

— Det ska man inte i en klubb. Kan ni inte svara i stället! Ska vi ha Nils Holm med?

— Nej inga pojkar! sade Annicka. Pojkar bara ställer till besvär. Har du redan babblat om vår klubb? vände hon sig till Birgit.

— Den är väl ingen hemlighet, skulle jag tro! Min bror är väldigt hygglig, ska jag säga dig. Han är tre år äldre än jag, han skulle kunna vara ordförande hela tiden...

— Men nu är jag ordförande, sade Mollie. Ska ni genast börja krångla? Är klubben enig om att Nils Holm inte får vara med?

— Ja, kom det, litet lamt från Kerstin, hon kände inte Nils Holm, men en pojke tyckte hon kunde vara trevlig att ha.

Så blev det tyst.

Mollie knackade litet med stoppkulan.

— Ni ska säga något! Vad har du gjort sen sist? vände hon sig till Greta.

— Jag? Jag har fått sexton julklappar, ett tyg, som jag har varit med till sömmerskan idag, för jag ska få gå på Operan...

— Det begriper du väl att det inte är sånt man ska tala om? Vad ni är dumma!...

— Men du, du är viktig, sade Greta sårad. Ska det vara så här, så bryr jag mig inte om att få vara med! Du fick visst inga julklappar alls, du, eftersom man inte får tala om det? Det är ju det enda som har hänt sen sist, vet jag.

— Jag är inte ett sådant småbarn så jag räknar dem, bet Mollie av. Men jag fick en äkta krokodilskinnsväska av min moster, som var utomlands i somras, och så ett par sidenskor... Så det måtte

vara något att tala om, men jag talar inte om det!

— Gör du inte?

— Nej, det var du som frågade! Vad har någon annan gjort?

Det här var inte precis vad Annicka hade tänkt sig om klubben. Sitta och räkna upp vad de fått. Om hon också fått massor, så skulle hon inte göra det. Dels för att Kerstins hem inte var rikt alls, Kerstin var den i klassen, som sällan hade något nytt. Och förresten hade hon själv i år fått mycket litet, pappa hade haft det svårt, hade mamma sagt och nu för tiden var det så svårt överallt i hela världen, att de bara skulle vara glada att de hade ett hem att fira jul i. Och det hade Annicka varit. Och de hade haft det underbart. Men det kunde hon inte tala om här, inte sådana som de var nu. Mollie var alltid så säker. De hade det väldigt fint, men Mollie hade också gott huvud och alltid prima betyg. Hon visste redan vad hon skulle bli, barnavårdsman och sådant.

— Vad har någon gjort? knackade Mollie i bordet.

— Vad har du gjort själv?

— Det vet du väl att ordföranden inte säger. Är det ingen som gjort en god gärning?

— Nä hör nu! Det var larv! Vi är väl inte i nån scoutklubb. God gärning, har man hört!

Det var Greta, som tog hämnd.

Nu var det så att Birgit gjort en »god gärning» i jul. Men sådant talar man ju inte om, så hon teg. Hon hade mött en stor, svartmuskig karl på själva

julafton, han hade haft ett litet barn på armen och stått och sett i ett fönster. Alla människor började gå hem, det var ganska kallt, barnet hade haft en schal över sig. Det såg så underligt ut. Mannen såg snäll ut, fastän han hade skägg. Birgit hade varit ute för att köpa något åt Nils, hon hade märkt att han fått för litet. Men i stället hade hon givit mannen pengarna och bett att han skulle köpa gott åt barnet. Och han hade sagt:

— Gud signe dig, lilla flicka.

Birgit fick tårar i halsen, bara hon tänkte på det än. Men den saken skulle det inte falla henne in att berätta.

Tystnad.

— Här finns ingen som har gjort nåt, sade Anicka, som alltid var frejdig. Du får säga det själv, Mollie. Kliv ner från din stol, vet jag, så du kan värdigas tala till oss andra stackare.

— Det är inte för det, begriper du väl, det är för att det ska vara ordning. Jag kan verkligen tala om något, om ni vill veta.

Hon gjorde en paus och tittade på de andra. De tittade igen, mot sin vilja förväntansfulla.

— Jag har varit på biblioteket för jag ska hålla ett föredrag. Det har ingen bett mig om, jag tänker göra det själv. Jag tycker vi är så slöa i klassen . . . Mitt föredrag ska handla om Romarnas krigsföring och flyget.

Det var imponerande. Så imponerande att det blev alldeles tyst.

— Men, började Kerstin . . . Mollie hade talat högt och klart, det var en så bra sak med Mollie. Vet ni

vad, kan vi inte låta det vara vanligt ett tag och inte klubb? Vad jag ville säga var det, att jag inte tror att det är sådant som fröken menade med vår klubb. Det är gräsligt bra med flyget och det där, skyndade hon sig att tillägga, om det vore Lottor eller beredskapskår och så... Men jag tror ändå att fröken menade att vi inte precis skulle tala om vad vi har gjort. Utan mera — rösten blev litet svagare, mera vad vi har tänkt... Om det är något vi funderar på eller så...

Och i detta var det något som vann anklang hos dem alla, till och med Mollie, som inte bara hade gott plughuvud, utan gott huvud på annat sätt. Hon förstod genast att hon skulle lägga undan sina planer på föredrag och fyra av det i själva klassen och med detta ta ännu ett steg på den stora föresats hon hade inom sig.

Mollie hette Petterson. Och hon ville inte byta namn. Hon ville göra namnet Petterson så berömt eller åtminstone respekterat, att det skulle låta som en alldeles särskild Petterson.

I detsamma knackade det.

— Får man störa? frågade fru Petterson och stack samtidigt in huvudet. Det är framdukat litet choklad, om mötesdeltagarna skulle vara torra i hal-sen...

Det voro de nu inte, men avbrottet var sällsynt välkommet. Alla reste sig med ens och det blev inget klubbslag för att förklara att de hade rättighet att gå ut och dricka choklad — Pettersons var kända för sitt underbart goda hembakade bröd. Mollies mamma var vänlig som aldrig det — och man trivdes alldeles ofantligt i det hemmet!

— Tack ska du ha! sade de till Mollie, då de togo adjö. Det var gräsligt trevligt!

Som om det hade varit en vanlig syjunta.

Nej, första sammanträdet var fiasko, rent och klart fiasko. Det grämde Mollie in i själen, men hon skulle ta skadan igen med sitt föredrag. Att vara ärelysten, det var något, som hjälpte en över mycket.

FEMTE KAPITLET.

— De ville inte ha dig med, sade Birgit vid frukostbordet nästa morgon. De båda syskonen åto ensamma, fadern hade gått till sitt arbete, modern var i köket. I jullovet hade Birgit och Nils rätt att vara litet sena.

— Vilka ville inte och vad ville de inte? sade brodern.

— Ha dig med. Du vet, klubben jag talade om.

Nils stannade med gaffeln halvvägs till munnen.

— Du är verkligen ett ljushuvud! Vem har bett dig prata om mig? Om den där klubben! Jag kan ge mig på att ni bara talade om era julklappar.

Birgit beundrade sin bror mer än någonsin, för att han kunnat träffa så rätt. Men högt sade hon:

— Det ska bli en fin klubb — Kerstin sa att hon tyckte att vi skulle tala om vad vi tänkte, det var på något sätt högtidligt... Och jag tycker det skulle vara så bra om du vore med...

— Hör du Biggan, sade bror Nils tålmodigt, du är mycket snäll och den ädla Kerstin är ännu snällare. Men om ni töser kunde låta oss pojkar vara, vad? Men töserna kan förstås inte reda sig utan oss.

Han kastade tillbaka huvudet och skrattade, Birgit såg på honom, det fanns ingen, som hade en så käck bror som hon.

Och bra såg han ut. Lång och mörk, han var styv i gymnastiken och när han ville, hade han överbetyg i flera ämnen. Alltid ville han inte, men så ryckte han upp sig och då klarade han sig.

Nils hade en vän, som nog var honom en hjälp i det där att klara sig. Sven Hjelm, Gretas bror, de två höllo alltid ihop. Det var svårt för Nils att komma undan — då Sven ville att de skulle läsa, så läste de, han kom hem till Holms och satt på Nils' rum och lät Nils' gäckeri hagla bäst det ville. Läst blev det och de hade nytta av det båda två. Fast Sven hade rätt sig även om han inte haft någon att vara med. Om han hade suttit på en kobbe, så hade han nog fått tiden att gå med att tänka igenom något problem. Nils, han hade letat efter cigaretter om han suttit på kobben, och hittat dem också, i sina fickor, och så hade han väntat på att Ödet skulle vara vänligt mot honom — och det hade det också varit. För Nils hörde till de där som ha medhåll av livet själv.

Därför blev han sällan ond på någon, utan tog allt med samma ro.

— Har du inte slutat, Birgit? ropade fru Holm från köket — det var inte en sådan dag, då hemhjälpen kom.

— Jo, mamma, sade Birgit villigt.

Hon reste sig och började duka av och bära ut och ställa in, medan brodern småvisslande stirrade framför sig. Vad skulle man ha för trevligt idag?

Det ringde i telefon. Birgit svarade.

— Ja, o ja, tack! hördes hon. Jo det tror jag säkert. Jag kan ringa till Hjelms, så slipper fröken. Ja då, jo jag ska fråga min bror. Det var inget besvär, o nej då...

Avringning. Birgit kom strålande in.

— O du är bjuden med! sade hon, innan modern hann fråga något, som kommit i dörren. Mamma, det var fröken, hon sa att majoren har ringt till henne och bett att vi skulle försöka få ihop så många unga män, sa hon, att vi kunde dansa. Då vill du väl, säg Nils?

Birgit hade talat så vitt och brett om majorens bjudning den näst sista, att familjen mycket väl visste vad det var fråga om. Tja — den dagen hade man ingenting för sig... Man kunde ju gå, tänkte Nils. Hos major Kruse kunde det väl inte bli så pjåkigt...

— Har jag nån smokingskjorta? sade han.

— Den som du hade på julafton, den är alldeles ren... sade modern.

— Men snälla mamma! Inte begär du väl att man ska gå solkig och dekis! Nej, då får det vara, sade Nils.

— Du har säkert en annan, sade modern och gav Birgit en blick.

Birgit förstod den. Den betydde: »vi ska i all hast både tvätta och stryka en skjorta, så att vår älskling blir fin, men vi ska inte låtsas om det.»

Så roligt detta var! Det blev ju en riktig fest, kanske julens stora händelse — något annat vinka-

de åtminstone inte inom synhåll. Birgit skyndade att ringa till Hjelm, Sven var ledig och ville gärna komma med — jäså, skulle man ha smoking? All right. Sven tänkte i all stillhet ta den vita skjorta han hade haft på julafton, han. Tre kamrater till skulle skaffas, så att det blev jämna par, det åtog sig Sven.

Och den näst sista december kom.

Birgit hade sin vanliga fina klänning, en beige med smala blå ränder, den hade varit hennes fasters, hon hade en ung faster, som var elev vid Dramatiska teatern och jämt hade nytt.

— Ta den du, kunde fastern säga, jag ids inte se den.

Synd, tänkte Birgits mamma ibland, att hon inte kunde gå i Ainos finesser. Men det gick förstås inte. I alla fall var det bra att Birgit fick sådant där, som man inte går och köper utan vidare.

Och Nils var strålande! Det mörka håret låg fint, han hade satt huvudet under kranen och blött det, nu låg det så stiligt och skjortan var snygg — han var inte riktigt nöjd, men det var bara ett sätt han hade.

Mollie Petterson tog en blus och kjol, man skulle väl inte göra sig till! Annicka, ja, det var litet värre. Annicka hade inte fått något på länge, men modern tog fram ett av sina egna halsband, det var äkta rosa kvarts, skära stenar, så klippte hon resolut av ärmarna så de blev korta och så satte hon rysch kring dem och Annicka såg i spegeln att hon gott kunde gå an. Hon kysste modern och kramade henne, mamma fann alltid på råd!

— Om jag skulle stoppa med mig något gott? sade hon åt småsyskonen, som stodo i ring omkring henne, tre stycken. Som i den där sagan, ni vet, Kung Trastskägg?

Syskonen började hoppa.

— Då får vi vara uppe! sade de.

— Nej nej, schyy, pappa tycker inte om det, sade modern. Bråka inte är ni söta.

Och i detsamma öppnades dörren till pappas rum.

— Har du inte gått ännu? sade han.

— Nu flyger jag på, rosa änglavingar! sade Annicka.

Fadern log, han skämdes över att han varit så nervös, det var kärt att se dem alla på det här sättet. Men han skulle ha ett långt föredrag färdigt, som han skulle läsa upp i radio, i kväll hade han tänkt provläsa, för att se hur lång tid det skulle ta. Bara det blev tyst i huset nånsin!

— Glöm inte pampuscher! förmanade modern.

Och då dörren smällt igen om henne, en dundrande smäll, som inte var meningen, såg Annickas mor på Annickas far.

— Du har så rätt, sade han. Jag ska köpa henne något, bara jag får det här ur händerna, det lovar jag.

Modern gick fram och kysste honom.

Greta Hjelm hade ny klänning, sammet. Kerstin såg man aldrig vad hon hade på sig, de kom inte ihåg det efteråt, sedan de tagit av sig i majorens tambur och mönstrat varandra. Fröken kom i det-

samma, hon hade sin söta svarta, som hon haft på avslutningen, hon hade ett riktigt pärlhalsband, det såg ut som i en tidskrift. Hon höll sin mamma under armen, det var ju ett nytt ställe så fru Dahl kände inte till var det stod några möbler.

Ja, där stod de nu alla, majoren mitt på golvet i rummet, han räckte ut handen till var och en och sade välkommen! Fru Dahl förde han genast till en bekväm stol. Det var brasa, det var nästan samma våning som hos fröken ovanför, men inte så mycket möbler. Man kom in i ett förmak med kakelugn, där var det tänt och överallt var det bara stearinljus, massor, det var sannerligen fint. Svens kamrater presenterades för majoren och alla de andra. Så stod man litet.

— Är alla mina gäster här? frågade majoren.

Angelika fattades, det var klart, hon skulle alltid göra sig till, tänkte alla flickorna inom sig på en gång.

— Vi väntar på Angelika Staub, sade fröken. Hon kommer nog genast.

I detsamma hördes en bil bromsa in utanför.

— Det kan man väl ge sig på att hon tar bil, viskade Greta till Kerstin, som stod närmast.

Kerstin smålog, men svarade inte. Hon hörde aldrig då man viskade.

Majoren gnuggade händerna, han visste inte riktigt vad han skulle ta sig till med den här högen, som stod stum i två skoökar, en med flickor och en med pojkar.

— Ska vi inte ha litet förfriskningar, innan vi kastar oss i dansens virvlar? sade han.

Gästerna svarade inte, vad skulle man svara på sånt? Han talade som en gammal bok, förfriskningar och virvlar, som om man virvlade numera? Men så kunde Annicka som vanligt inte tiga.

— Var har majorn radion? sade hon.

— Inte här, och förresten tänkte jag inte vi skulle ha radio hela tiden. Det ska bli en liten överraskning...

Han tystnade, dörren öppnades. Det var Angelika.

Alla vände på huvudena. Men hon gick rakt fram och tog i hand och böjde om huvudet — tror nån att hon niger som vi andra? Nej, då bedrar man sig, tänkte flickorna. Vad hon har riggat sig, det var det värsta!

Pojkarna sågo på denna uppenbarelse och tänkte:

— Det var inte så tokigt att man gick, i alla fall.

Och majoren tänkte:

— Sicken en liten dam!

Angelika var klädd i tyll. Styv, grovtrådig tyll, som stod som en sky omkring henne, blekt gul till det mörka håret, hon hade vitt under, så att det gula såg nästan vitt ut, då hon svängde på sig. Hon hade ett liv som inte hade några axelband — ett rysch som halsen steg upp ur liksom och så hade hon blommor i håret. Det tillgjordaste man kan se! tänkte flickorna.

Men att hon var vacker, det kunde man förstås inte neka till.

Ingen sade något åt henne, hon blev stående ensam mitt på golvet... Hakan i vädret...

Men fröken kom fram till henne.

— Goddag lilla du, sade hon hjärtligt. Det var roligt att du kunde vara med.

Angelika såg på fröken och det låg tacksamhet i blicken. För det är inte alltid så lätt att vara överlägsen...

Nu slogos dörrarna upp till nästa rum och en herre stod på tröskeln.

SJÄTTE KAPITLET.

Han hade uniform.

— Min brorson, löjtnant Kruse, presenterade majoren. Nu tågar vi då.

På något sätt klack det till i flickorna, då de sågo löjtnanten. Det var en riktig bjudning, det här! Inte för att han såg bra ut, Nils Holm var mycket flottare, han var visst längre än löjtnanten och löjtnanten var rödhårig. Ett sådant där rött hår, som man brukar vilja tända tändstickor vid, men det var ändå käckt, det var för att han såg glad ut och det gjorde inte Nils. Nils såg belåten ut, det är inte alldeles detsamma.

Han bockade sig för alla på en gång, så gick han fram till fru Dahl och satte sig bredvid henne.

— Vi har litet bål därinne, skrek han, alldeles ofarlig. Vill inte fru Dahl stiga in eller ska jag ta ut ett glas?

— Tack, sade hon. Men jag är inte döv, fastän jag inte ser.

Hon smålog, så att det inte blev något vasst i svaret. Men löjtnant Kruse blev röd ända upp till det röda hårfästet, ja det fortsatte nog en bra bit på hjässan, fast det såg man inte.

— Vad ska jag göra för att släta över? sade han. Om det går?

— En sak, sade fru Dahl. Låt mig få se på er på mitt sätt. Jag tycker om er röst... Brukar löjtnanten kommendera?

— Fru Dahl, var snäll emot mig, jag kan inte fara ner i källaren, här finns inga falluckor. Var så god och se på mig, arma idiot. Jag menar — — —

— Jag förstår, sade hon leende. Luta er fram.

Han gjorde det, fröken var den enda som såg på, de andra började troppa in i salen. Fru Dahl for med fingertopparna över hans ansikte, över ögonen, näsan, hårfästet, kände på den raka benan och på det litet sträva håret, som inte ville ligga stilla, utan där varje hårstrå tycktes vara en liten obstinat varelse för sig.

— Tack, sade hon, nu är jag nöjd. Jag går gärna dit ut, tillade hon och reste sig. Han tog hennes hand och lade hennes arm i sin, så fick han se att fröken stod där, då räckte han sin andra arm åt henne och så tågade de in.

Det var uppdukat godsaker på ett smalt bord vid väggen, flickorna tittade gillande på dem. Det var inte karameller för småbarn, inte. En fruktsallad, där det låg gröna druvor, en hel skål med turkish delight, brända mandlar på en assiett, stora, vita mjuka bitar, Angelika var den enda som visste vad sådant hette — marsmallow, vansinnigt gott. Och vanlig marmelad och choklad. Annicka tänkte:

— Det är bäst man plockar på sig i tid, annars stryker alltihop med.

Så dum hon varit, hon hade ingenting att ta i. Inte en ficka en gång, som prinsessan i Kung Trast-skägg. Nå, det blev väl alltid någon råd. Hon tog en assiett och började trava upp, av allting. Det fick

inte rum mycket, somliga bitar var så stora. Om småsyskonen bara fick tre bitar var, så blev det nio bitar, hon skulle ha något själv också . . . Hon skulle lägga gotterna vid småsyskonens sängar, så att de såg dem med detsamma de vaknade på morgonen. Men vad skulle hon nu ta det i? Hon funderade, medan hon stod kvar vid bordet och såg från den ena skålen till den andra.

— Ska vi laga att du får en soppskål? sade Mollie. Du är inte klok!

— Jo du, klokare än du anar, sade Annicka utan att låta sig bekomma. Synd att du inte har din kappsäck av krokodilskinn med dig. Den som du fick till jul.

Där fick Mollie svar på tal. Men Mollie blev aldrig stött. Det blir man inte, då man ska hålla ett väldigt föredrag i klassen och tala om saker, som ingen av de andra begriper.

Hon bara skrattade till och lutade sig fram och stack ett härligt vitt schok i munnen. Så vände hon sig ifrån bordet, alla mattor var undantagna så att golvet var bart. Det fanns radio, men på en stol satt en beväring med ett dragspel. Gottbordet hade gjort gästerna lugna, det skulle inte bli hambo och sådant, det märktes att major Kruse visste hur det skulle vara. Flickorna gingo och satte sig kring väggarna för att se vem som skulle bjuda upp vem. Annicka blev ensam kvar, hon var så upptagen att hon inte märkte det. Fyra bitar var, det blev sexton, nej tolv. Det märktes nog inte om hon fick ett par bitar på köpet. Annicka var inte snål. Men hon fick aldrig några pengar hemma och visserligen fick de koka knäck, då det var högtidligt och pappan

brukade köpa med sig hem, då han hade skrivit något, som han fått betalt för, men det var mest sådant som man ska ha till middag, en hummerburk eller så. Ibland en tårta, som de hade till efterrätt. Det här var något annat.

Det började märkas att det stod en flicka ensam vid det långa gottbordet och om hon ville bli upp-bjuden, så gick det ju inte, när hon stod här som en fru i en matvaruaffär. Alla började småle, utom Angelika. Hon såg inte. Framför henne stod Nils och hon tittade upp i hans mörka ansikte.

Fröken blev ängslig. Vad menade flickan? Men hon ville inte gå fram, det skulle vara så tillrättavisande, man var inte i skolan nu. Hon såg sig om efter bistånd, majoren märkte det, de växlade ett ögonkast. Majoren gick fram till Annicka.

— Får jag lov? sade han och höll fram skålen med choklad. Det fanns inte plats för en bit till på assietten.

Annicka tittade upp som om hon vaknat ur en dröm. Så blev hon förlägen.

— Jag har tagit mycket redan, sade hon helt allvarsamt. Jag tänkte — jag kanske ska lägga tillbaka något? Men det är ju inte fint, det heller.

— Stoppa litet i munnen, så blir det plats på tallriken, föreslog värden.

— Jag förstår nog att majoren skojar med mig, sade Annicka, nu fick hon igen kuraget och nu spelade det upp en dans på dragspelet, det gjorde en glad på något sätt. Tänkte majoren inte låta oss få påsar med oss hem, med en apelsin i, som det brukar vara på julbjudningar?

Hon tittade på honom och de skrattade båda.

— Det hade jag inte tänkt, sade han, men det kan väl ordnas. Jag vet bara inte om jag kan våga göra en sådan framställning till alla...

Hans blick gick till Angelika, nu började hon och Nils dansa — de kunde minsann! Tog långa steg så att tyllkjolen virvlade om Nils' svarta smokingbyxor, hon böjde sig bakåt och han lutade sig över henne och så svängde hon sig ifrån honom, det var som på teatern. Majoren tycktes glömma allting.

— Skynda sig! sade Annicka, innan dom märker något!

— Ja visst, kom!

De gingo ut i serveringsrummet, där stodo ännu påsarna kvar, som gottorna varit i. Majoren östade ner i en, utan att räkna några bitar, allt som låg på Annickas tallrik, så fanns det brända mandlar kvar i en påse, druvor låg där —

— Men det skulle vara ett par av de där vita, sade Annicka.

Han tittade på henne.

— Hör nu, vem provianterar ni för, min lilla dam? Ska ni bo i tält?

— Nej då, inte nu på vintern. Men jag har lovat mina syskon att ta med mig något. Annars har jag inte roligt här, om jag kommer tomhänt hem.

— Då så! Om inte mina gäster har roligt, så är all min möda förgädd.

Varpå han gick in efter skålen med det vita och hällde i en hel hop i påsen. Annicka neg till tack och gick ut i hallen med sin påse, nu var allt klart, nu kunde hon börja vara med om festen.

Det hade blivit en pojke över, han dansade nu med henne, hemskt illa. Men hon brydde sig inte mycket om det. Att titta på var lika bra.

Kerstin dansade väl, hon hade fått Sven. Sven var snäll, men han bara vände på huvudet efter Angelika.

— Du ska se på den du dansar med! sade hon. Du får unna din älskade Nils att ha balens drottning.

Han rodnade, alltid villig att dra sig tillbaka.

— Det vet du att jag gjorde, sade han enkelt. Men hon är inte som andra, förstår du. Man kan inte skoja med henne, det blir så annorlunda där hon är.

Det fanns ingenting att svara på detta. De dansade tysta, det kändes som ett väldigt knog och Kerstin skruvade snart på sig så att hon blev fri.

Vid väggen satt Greta Hjelm.

Kerstin dunsade ner på stolen bredvid, som om hon vore utmattad av ett oerhört dansande. Men Greta var inte upplagd att märka något av det. Hon följde det par, som alla såg på — så pass många de nu var.

— Tänk vad! sade hon.

— Ja men hon är söt, sade Kerstin, det måste du medge. Hon är inte ett dugg vanlig.

— Hon är väl vanlig i utlandet, sade Greta. Det är bara vi som tycker hon är så märkvärdig. Jag tål henne inte.

— Men hör du, sade Kerstin långsamt, som om den tanken först nu föll henne in, om vi inte tål varandra i klubben, då kan det inte gå.

— Klubben var inte alls bra sist, sade Greta, som för att komma ifrån saken. Kom hör du, så går vi och pratar med fröken om den.

De reste sig och gingo bort till fröken, hon satt ensam. Hon såg upp på dem, då de kommo, vad de tyckte om henne!

— Så bra att ni kom, sade fröken och log mot dem. Sätt er här och berätta om klubben.

— Det var just det vi tänkte, sade Greta. Den var inte bra, förstår fröken, det var bara larv. Mollie bara skröt och... Vi kan inte komma i gång, om inte fröken är med.

— Jag vet inte, sade hon och såg rakt framför sig. Nej, flickor, jag ska inte vara med! Men om ni vill tala med mig, så kanske jag kan ge er några tips. Jag känner att det ska vara på det sättet.

— Då kan vi få tips med detsamma då, sade Kerstin.

Fröken satt och gungade med ena skospetsen i luften, båda flickorna såg att hon hade söta, smala skor. Det var något så lugnt med henne, där hon satt i en korgstol och lutade sig tillbaka och inte var ivrig att ha roligt. Egentligen borde hon väl vara mer än handarbetslärarinna, hon borde ha flera ämnen än det, tänkte Greta.

— Om ni bara kunde ta det stilla, sade fröken. Inte gå och leta ut saker, som må s t e sägas. Då blir det krystat. Jag ville så gärna att det skulle bli något av den här idén — så hade jag gjort litet nytta... Hon såg på dem och Greta rodnade. Usch, kunde fröken läsa ens tankar? En gång ska jag tala med er — i klubben. Men ett par gånger vill jag att ni ska sköta den på egen hand. Ni ska bara bli bekanta, ser ni. Var ska ni träffas nästa gång?

— Det sa vi ingenting om. Det kan förresten bli hos mig, sade Greta. Så kan jag säga till alle-sammans nu.

— Det vore bra. Angelika var ju inte med, ni måste sätta henne in i det.

Greta såg på de dansande, musiken spelade igen, Angelika dansade — med Sven, hennes bror. Men så kom Nils och tog henne ifrån Sven, han sade »får jag lov?» och utan att vänta på svar åkte Angelika över till honom och så började de visa upp sig igen. Nils lutade sig ner över henne...

Greta kände ett underligt stygn i hjärtat.

— Säg till dem då underhand, så vore du snäll, sade fröken.

— Ja, sade Greta, hon var så tom i huvudet, det blev så dött i henne.

— Jag kanske går upp, sade fru Dahl, så bryter jag inte laget sedan.

Hon hade en klocka med sådana visare som blinda har, de känner på dem vad tiden lider.

— Gå inte än! sade majoren. Vi har ett litet påhitt, som vi ville att alla skulle vara med om, vill ni inte offra en stund till? Jag förstår nog att jag inte är någon bra värd, jag är inte så van...

— Å, ta det inte så! Det är utmärkt trevligt och bra, jag känner hur det vibrerar i luften, det är som om det rörde sig av känslor. Som det ska vara på en bal!

Det låg kanske något i det. Både majoren och fröken Desirée tittade bort över salen, där Angelika rörde sig i sin ljusa, alltför vuxna klänning, det mörka huvudet över det gula bruset, Nils' svarta hjässa böjd mot hennes, Svens blonda hår, då de bytte dam

igen och Angelika såg upp på honom, lika spetsk som hon var mot alla.

Majoren gjorde ett tecken mot dragspelet, som slutade. Brorsonen kom fram.

— Litet smörgåsar! sade han och klappade i händerna. Med ett pålägg, som vi ska be herrskapet observera. Kan jag få hjälp med picknicken?

Pliktskyldigast började pojkarna dra fram stolar, det långa bordet ställdes mitt på golvet och stolarna omkring, löjtnanten viftade med dem precis som han ville, i ett huj voro alla glas med bål borta, alla gotter — nästan slut — undanstuvade och så gick man allesammans ut efter bricker med smörgåsar, som stodo färdiga i serveringsrummet — diltrollade sedan Annicka varit där. Det var inte te, utan olika buteljer med läskedrycker, inte så vanliga sorter heller. Kerstin hade passat på i all rörligheten att säga till flickorna att man skulle träffas hos Greta nästa onsdag.

Det var alla möjliga smörgåsar, men på en bricka var det en sort, där det stack upp liksom en liten flagga mitt på var brödskiva, en liten trästicka — sådant som annars kallas för tandpetare — och i toppen på den en vit pappersflagga med ett nummer på. Påläggen under voro olika varenda en. Nu fick man ta av det man helst ville ha av pålägg. Det började bli spännande. Man blev ombedd att gömma den lilla flaggan med numret.

Och som dessert kom det in en stor ask och i den låg det paket.

Nu läste löjtnanten upp ett nummer i taget och den som hade motsvarande på sin flagga fick ge sig tillkänna.

På det sättet fick var och en en liten present.

Nog måste man säga att majoren gjort sig besvär! Det inte minst roliga sedan var att byta presenter, för det hade man lov till.

Annicka fick en japansk trollask, med en hemlig fjäder, man kunde inte öppna den, om man inte kände knepet. Den bytte hon inte. Kerstin fick ett pennstift, det bytte hon med Svens mascot, som var en liten angorakanin, fru Dahl fick en segelbåt, skuren i ett stycke, det var kvällens praktstycke, den bytte hon visst inte, hon kände på den hela kvällen, storseglet och focken av glatt, glatt trä, hon var mycket nöjd att hon inte gått upp till sig så där som gamla fruar tror att de måste göra. Angelika fick en blomma, en sådan att ha på kappuppslaget, Nils bad henne lågt att få den, hon såg upp på honom och sade:

— Vad får jag i stället?

Och på något sätt kändes det för Greta, som hörde det, som om hon inte menade att hon ville ha en sak i stället, utan... Ja, det kunde vara detsamma.

— Vem vill byta med mig öppnat? ropade löjtnanten.

— Det gör jag, sade fröken, som var så ljus i ansiktet att det strålade om henne.

De bytte öppnade paket och alla stucko fram huvudena för att se vad det blev.

Fröken fick en liten fruktkniv med blått skaft. Och löjtnanten fick ett hjärta av trä med en lucka, där skulle det sitta ett porträtt.

— När får jag komma upp och hämta det? sade han.

Och då rodnade fröken! Alla flickorna såg det!

Då de skulle gå, efter en kväll, som till slut blev så lyckad att de inte tänkt sig något liknande — och framför allt hade majoren inte tänkt det, han hade varit mera nervös för det här än för en bridgekväll, för den visste man precis hur den skulle vara och hur den blev — så stack han ett paket i handen på Annicka.

— Till de hungriga sparvarna ni har hemma, sade han. Så ger ni inte bort asken, lilla mamma!

Annicka såg på honom, men hon kunde inte säga något, bara niga. Det blev en extra jul, hon och småsystkonen fick på det här sättet — i morgon var det nyårsafton till på köpet!

SJUNDE KAPITLET.

Tänka sig att nästa klubbsammanträde också blev misslyckat!

Inte bara det, inte bara obestämt och oredigt utan resultat. Utan det hände något, fast endast en visste det, som skulle komma att vålla mycket ledsamheter.

Själva sammanträdet blev som sagt inte bra. De kunde inte komma i gång, först skulle Angelika sättas in i saken och de kände sig tafatta, då de förklarade det för hennes likgiltiga min.

— Man måste ha en ordförande, sade Mollie, och så begär man ordet...

— Men, sade Birgit, kan man inte få slippa det? Det gör det mycket svårare.

— Men då blir det ju som en vanlig bjudning...

— Det blir det inte. Du kan sitta vid ett bord, om du tycker det är så märkvärdigt, men att vi ska be dig att få säga något...

— Det är mig ni ska be idag, sade Greta.

— Ja, vem som är. Ska vi räcka upp handen också kanske?

Mollie ryckte otåligt på axlarna. Hon började bli trött på det hela.

— Men jag tycker att Birgit har rätt, sade Kerstin. Om vi fick tala utan att be om ordet! Det är bra att det sitter någon vid ett bord, som man kan se på, men det är svårt, tycker jag, att begära att få tala, man känner sig viktig...

— Låt bli det då, sade Mollie. Har du nåt särskilt att säga nu?

— Men det är jag som ska fråga? sade Greta. Det är hos mig idag!

Så där höll de på. Angelika satt och smålog på ett retsamt sätt, så sade hon:

— Om man kunde begripa vad man ska prata om? Vad som hänt? Att jag varit ute och åkt skidor med Nils — det visste du inte? vände hon sig till Birgit. Ska man tala om det? För det har faktiskt hänt mig.

— Nej, inte sånt, sade Birgit.

Så såg hon på Greta, det var hon som skulle svara.

— Inte sådant, upprepade hon, såna där dumma saker. Din flört, hur du bara roar dig...

Och så med ens brast hon i gråt och sprang upp från bordet och ut. De andra stirrade på varandra. Angelika gjorde en min. Mollie såg på henne.

— Det här går inte, vet ni, sade hon. Det är bra ynkligt att vi inte ska kunna göra en så enkel sak. Inte bär sig scouterna åt så, inte den där Röda Korsklassen, inte femman, som fotvandrar, ska vi verkligen behöva ge upp? Jag gör det gärna, jag har annat att tänka på.

Hennes föredrag, det kände man till.

Men Kerstin sade, på sitt litet långsamma och osäkra sätt, som kom sig av att hon alltid var rädd att hon inte hört riktigt och skulle bli utskrattad för att hon fattat alltihop fel:

— Förstår ni, fröken sa till Greta att hon en gång skulle vilja tala om något för oss. Om vi kunde försöka lappa ihop det till dess, ha det en gång till bara, så kanske hon gör det då, om vi ber henne? Då har terminen börjat och då kanske man kommer mera i gång. Nu bara läser man sina roliga böcker och så där... På loven är det som det inte hände något...

Nej, det var nog riktigt. Lovet var ett hopp åt sidan, liksom, då skolan började igen kom man i sina riktiga gängor. Då ville man ha något som var annorlunda, nu ville man hellre vara ifred.

De sågo sig om efter Greta, som måste gilla deras beslut. Skulle man gå efter henne? Det var inte så lätt att gå omkring i en främmande våning och leta efter henne, hon kanske stod i hallen och inte ville visa sig för sin mamma. Hon kom nog strax. De småpratade litet, hade Angelika haft trevligt? Ja, gränslöst. Var hade de varit? I Nacka. Var Sven med? Nej, Sven hade inte varit med. Kunde de inte allesammans fara ut? Och ha mat med sig och dricka kaffe någonstans?

— Det kan ni göra, sade Angelika, jag tycker det är roligare på det andra sättet.

— Hon bara retas, sade Mollie godmodigt, nu ska Lillan vara snäll!

Så där höllo de på, togo litet av gotterna, så började de tala om Annickas hår, det var för långt, du

ska inte ha det så där! Ingen har det så! Du är ju bakom! sade de och Annicka skrattade och strök upp allt hår på hjässan, var det bättre? Jo, det var verkligen bättre — och så rusade de till Gretas bord med spegel och började lyfta och vrida på håret, var-enda en.

Under tiden hade Greta stannat i hallen, som de tänkt. Det kändes som om hon skulle kvävas. Hon kippade efter luft, så ond tyckte hon aldrig att hon varit i hela sitt liv. Så ond att... Men på samma gång visste hon att hon inte ville att modern och ännu mindre Sven skulle se henne nu. Ingenstans kunde hon gå. Det brusade i henne, det susade för öronen, hon bet ihop tänderna, hon kände hur häftigt hon andades, det var som en gång hon sett på teatern, en dam som hade varit så ond att hon knöt händerna.

Något utlopp måste hon ha, annars blev hon tokig. Hon kunde inte utan vidare småle och gå in och låtsas om ingenting. Något måste hon göra — och det skulle vara något mot Angelika. Det var henne hon skulle hämnas på, vad skulle hon göra?

Hon såg Angelikas kappa hänga där, en rak, vid ulster med djupa fickor, Greta körde handen i en av dem, bara för att ha något att finna utlopp för i sin bitterhet. Där fanns saker, handskar, en portmonnä, det var flott, tyckte Angelika, att inte ha väska, hon brukade gå med händerna nere i fickorna, så att ulstern vajade bakom henne. Pengarna ville Greta inte röra, det var inte det! Nej, något som kunde göra henne förtret, rubba henne ur hennes nosighet — Där var ett brev — Greta tog det utan vidare.

Hon läste inte på det, tog det utan att se vad det var för något, men alltid skulle det väl bli något trassel för Angelika, om hon hade gått och tappat ett brev. Ingen kunde ju veta om det inte ramlat ur.

Greta stoppade det längst in i lådan för vantar och sådant i spegelbordet här ute i hallen, sedan skulle hon ta reda på det.

Åh, det kändes skönt. Nu hade hon gjort något! Nu började stormen sakta sig inom henne, hon blev kallare, lugnare. Nu skulle hon kunna småle, tårarna hade torkat i hennes uppror, som varit för stort för gråt.

Hon svalde och gick så in igen.

Alla voro fullt upptagna med nojs, ingen låtsades om annat än att hon varit ute för att hämta något.

— Titta här! ropade de emot henne, så här ska Annicka ha håret! Få se hur du skulle ta dig ut ..

På så sätt gick det bra. Allt suddades ut. Brevet i lådan därute glömde Greta, hon kände sig trött, matt, efter sin storm, men det var något hårt i henne, som gjorde att hon kunde skratta och vara livlig.

I alla fall gingo de tidigt.

— Ja hej då, hette det i dörren. Vi träffas i klassen. Och då talar vi med fröken. Hej hej.

Då dörren stängts om dem, andades Greta ut. Hon och Angelika hade undvikit varandra, inte uppenbart, men man kan ju konsten att tala mitt i en grupp, så att man inte ser på någon särskild.

Men ändå — då hon kom in och började städa undan föll det en stor melankoli över henne. Hon kände sig ensam. Hon hade ingen att vara med. Ingen så där riktigt. Ingen att anförtro sig åt. Ingen brydde sig om henne.

Brevet! Det fick inte ligga i lådan därute. Hon gick efter det och sköt upp sin översta byrålåda och kastade in det långt in, som om det bränt henne.

Och då det var sen kväll och allt var tyst, då grät hon för sig själv. Och finns det något sorgligare än att gråta ensam, när ingen ser det?

ÅTTONDE KAPITLET.

Åter var det onsdag, klubben skulle heta Onsdagsklubben och den skulle visst inte lösas upp.

— Vi tar det hemma hos mig den här gången, sade fröken. Idén var min och det skulle kännas så snopet för mig, vet ni flickor, om det inte blev något av. Så för min skull, håll ut litet!

Och det var också vad de tänkt — för frökens skull.

Fröken satt inte som en ordförande — det hade känts som en kateder och så ville hon inte ha det. Hon satt på en braspall mitt på golvet och hade flickorna grupperade omkring sig, hur som helst. Det fanns ett par stora kuddar på golvet och flickorna slängde sig på dem. Kerstin fick luta armbågen mot frökens pall — det var inte mycket ljust, och i skymning var det ännu svårare för henne att höra, hon tyckte om att se på den som talade.

— Vet ni flickor, började fröken, jag vill säga er först att det inte är alla klasser man tycker att man kan tala med. Det är så olika. Ni kanske tror att för oss är det likadant, men det är det inte. Klas- sen är så varierande. Om jag läser en bok högt, så är det vissa klasser, som inte alls tycker om den — då

skulle jag kunna tro, att jag tog fel, om inte nästa klass, nästa år, var lika förtjust i den som jag.

Och nu är ni en sådan klass, eller den lilla del av klassen som ni är, som jag tycker att jag kan anförtra mig åt. Ni är så olika, inbördes. Mollie är så duktig, jag vet att du kommer att gå mycket längre än jag någonsin skulle ha kunnat, om jag än hade velat...

Mollie hade inte väntat sig detta, hon blev blodröd i dunklet och kände hur det plötsligt sved i halsen av något, som gjorde ont, då hon svalde ner det.

— Inte har jag haft småsyskon som Annicka. Jag hade en syster, som var mycket vacker, hon dog då hon var femton år, det var en stor sorg för oss alla. Så dog min far. Då blev mamma och jag ensamma. Nu vill jag visst inte säga att jag hör till den duktiga sorten! Även om ni andra inte är så begåvade och före edra år som Mollie, har ni ämne till mycket i er. Kerstins krior är så bra, att jag tror att hon kan göra något av den sidan av sitt väsen i framtiden, Birgit skulle kunna sköta en stor gård, och får du ingen gård kan du bli någonting annat där man leder med tålmod och lugn. Angelika — ja, vad ska jag tro om dig, lilla främling? Vet du, du har de där möjligheterna, som ligger och slumrar ännu, därför att du har ett yttre, som ännu tar upp ditt sinne — utan att du vet det och inte som koketeri! Men du har många sidor, Angelika, och du har med din mor en rasblandning, som kan styra ditt öde. Du är inte alldaglig, det kan hända att ditt liv inte blir lätt, men det blir kanske både rikt och

stort, Angelika, du har mycket att ge. Då det väl lossnar.

Angelika hade pressat ihop läpparna, då fröken nämnde hennes namn, hon värjde sig genast. Men ju mer orden kommo, desto mjukare blev hon, desto mer förvånad. Ja, tänk om det vore så? Tänk om det inte var elakhet av henne att känna sig så främmande, tänk om det berodde på något hon inte rådde för det? Om hon finge ge. Inte åt de här, dem brydde hon sig ändå inte om, men åt någon som fanns någonstans.

— Angelika har framtid, liksom ni alla, men hennes är som ett språng ut i det okända, så tänker jag mig det ofta, då jag lever med er alla i mitt sinne...

Nu var det så tyst, flickorna vilade så skönt i sina bekväma ställningar och dunklet omslöt dem så lent, de sågo inte på varandra, men kände sig ändå så förenade.

— Greta, sade fröken, vad ska jag säga om Greta?

Brevet! Plötsligt stod det fram för Greta som om det hängt här i rummet. Brevet! Varför hade hon gjort det! Varför? Vad var det för en galenskap, som om hon stulit! Inte kunde fröken veta det?

Greta höll andan, färdig att ropa högt:

— Ja, jag tog ett brev, men jag har inte läst det, jag har ingen aning om vad det är för något!

Men fröken fortsatte med sin låga, varma röst:

— Greta har vilja, hon har en viss obändighet — som vi sett alla, du vet att då du gick i småklasserna, var det ibland små krångel, men du har stil, vad man måste kalla för stil, jag vet inte något annat ord. Du är rak, du tar på dig vad du gör. Och fast du är ljus och blåögd, så har du temperament — jag undrar om teatern ska bli Gretas framtid? Du svärmar inte, det är heller inte så mycket bevänt med. Men du vill att andra ska se det du ser — och det kan man göra genom att uppträda. Fast — låt mig inte dra dig ifrån något annat, sade hon med ett litet skratt, om också teater numera inte är en så utsatt bana, som den var förr! Jag finge väl stå till svars för dina föräldrar, om jag givit dig vad folk kallar griller . . .

Hon teg litet och så fortsatte hon:

— Så var det jag själv. Ingenting är jag och ingenting blir jag. Det är nästan underligt, i dessa tider. Men ser ni, jag vill ha det så. Jag säger inte jag lever för min mor. Hon skulle reda sig utan mig. Ni har sett hur duktig hon är. Det är hon som är ett exempel för hela vår släkt — aldrig har hon tryckt ner oss en dag. Det är snarare så, att jag vill leva med henne för att få vara lycklig. Ja, vet ni, nu kanske jag fick ordet — lycklig. Det är vad jag vill försöka vara, lugn och lycklig. Det är ju en stor sak att ha er och andra ungdomar — men jag gör så litet med er, jag läser inte språk och inte matematik, så långt har jag aldrig gått. Litet av vad jag tycker är vackert i böcker har jag sökt ge mina flickor, men som sagt, ibland har de tagit emot det, ibland inte. Och jag är inte orolig eller ledsen för det. Jag söker göra mitt liv stilla. Jag tror att

också det har betydelse. Om någon av er en gång kom till mig och ville fråga mig om något —, då skulle jag tycka att jag nått litet av vad jag velat.

Hon teg litet, så tillade hon:

— Det brukas inte med poesialbum numera, det är synd. Ännu då jag gick i skolan, och det är inte så förfärligt länge sedan, hade man det. Och om ni hade haft sådana böcker, hade jag velat skriva in i var och en av de verser, som jag funnit vackra och med mening i. Det kunde hända att det fastnade litet... Det är inte jag, som hittat på de där verserna, men om ingen tar fatt i dem och för dem vidare, så skulle de dö. Det finns stilla värden — dem är det jag vill söka hålla fast. Så ni kan tycka att det inte är så mycket bevänt med min post i skolan — hon lyfte handen — jag går inte med häven, flickor! Jag är fullt nöjd med den och jag har ett mycket lyckligt liv här hemma. För att vi har Onsdagsklubben, ville jag ge er detta med på vägen. Kanske ni nu kan få den mera som ni vill? Jag tror, att om ni höll ut bara en termin, så skulle det bli något för er att minnas. Men ta det stilla, driv inte på. Hör Mollie det?

Det låg ett leende i rösten, Mollie sade ett klart:

— Ja kära fröken.

Kerstin snyftade till. Mollie hade uttryckt vad de alla kände just nu, med sitt fasta:

— Kära fröken.

— Och så, sade fröken i en annan ton, ska jag berättat en hemlighet — jag är inte fullt så oföretag-

sam som det kan se ut. Jag håller på att lära mig köra bil. Det är för att kunna föra ut min mamma på landet. Hon känner dofter mycket starkt, som ni förstår. Nu måste ni tycka att jag är duktig, jag har tagit två lektioner redan. Man kan vara stillsam i en bil.

Hon reste sig och gick och vred upp ljuset för fullt.

De vände bort ögonen först, somliga voro också litet våta i ögonfransarna, men det var skönt med ljus. Och nu haglade frågor över fröken, vad var det för märke, vem lärde henne, gick hon på en bilskola, var det svårt . . . Hon slog ifrån sig, hon visste ingenting, visst var det svårt, men det svåra skulle komma först sedan, nu satt hon mest och läste i böcker om motorer och tittade på kartor . . .

Då hördes Annickas röst:

— Fröken säg, är det löjtnanten som lär fröken?

Alla tittade, ja visst, Annicka slog huvudet på spiken.

Men fröken skrattade, hon gick mot dörren för att hämta in litet förtäring.

— Vad ni hittar på, inte alls! sade hon.

Men flickorna växlade triumferande blickar. Man visste nog vad man visste!

Nu kändes det som om klubben vore i gång. Just så som idag skulle de ha den.

— Och om vi inte har så mycket att komma med, sade Mollie, så bara sitter vi! Tills nästa gång!

— Vi kan läsa upp saker också, sade Annicka. Det ordnar sig alltid. Greta får läsa något, den blivande stora skådespelerskan!

Greta skrattade, men tvunget.

— Läsa upp kan vi väl alla, sade hon.

När förtrollningen under frökens samtal med dem började ge vika inför ljuset och de bredda smörgåsar na — utan små flaggor minsann — så kom den där sugande oron tillbaka för Greta. Ingen brydde sig om henne. Alla brydde sig om Angelika.

NIONDE KAPITLET.

— Mamma, jag kan inte hjälpa det, sade Angelika. Jag har inte varit vårdslös. Mina flickor är så djupa, ingenting kan falla ut ur dem!

Modern stod vid fönstret, fadern satt i en fåtölj, mellan dem stod Angelika, hon såg från den ena till den andra, hjälplös.

— Låt oss om igen få veta vad du gjorde hela dagen, sade modern, som såg bekymrad, inte ond ut. Men kall, så långt avlägsen från sin dotter, att Angelika kände det som om hon vore på en öde ö. Fadern teg.

— Först gick jag till morbror, som du bad mig. Han var inte på kontoret och då ville jag komma tillbaka senare. Sedan gick jag hem och tog på mig sportkostymen, då hade jag brevet, det vet jag. Så var jag ute och åkte skidor, då var jag klädd i skiddräkten. Sedan kom jag hem till middag, det vet ni...

— Men varför gick du inte till kontoret en gång till?

— Jag glömde det, mamma.

Modern såg på sin man och slog ut med händerna.

— Hur kunde du glömma det? sade hon. Vad tänkte du på? Hur många var ni på skidåkningen?

— Många — bara två.

— Åhå, sade fadern, det är därför. Vem var du med?

— En pojke, han heter Nils Holm.

Fadern såg på henne, hon rodnade långsamt, men mötte hans blick.

— Det har ju ingenting med brevet att göra, snälla ni? vädjade hon. Jag hade inte ulstern på mig! Den tog jag sedan på kvällen, då jag gick till Greta Hjelm.

— Men det är ute ur hjärnan på dig, det är det saken gäller. Ett uppdrag du fått, en viktig sak... Jag är mycket missnöjd med dig, sade modern kallt.

— Jag trodde inte det var så viktigt... sade Angelika. Inte glömde jag det med flit. Det flög alldeles bort ur mig.

— På kvällen sedan?

— Ja, då med. Det blev så att Greta Hjelm blev ond för något och rusade ut och då började vi prata om annat, för att inte låtsas om det och så... jag kom inte ihåg det alls.

— Hela tiden har jag trott att morbror Axel haft brevet och skött om saken det var fråga om sade modern. Det har gått mer än en vecka och så får jag av honom höra att han inte ens fått det. Om jag vetat detta hade jag naturligtvis inte rest till Åre. Jag for med gott samvete, men det borde jag inte ha haft. För att inte tala om ditt samvete.

— Om hon finge veta litet om vad saken gällde, sade nu fadern, så kanske hon inte skulle vara så glömsk en annan gång.

— Jag orkar inte tala om det, sade modern otåligt.

Bakom hennes otålighet låg nog det att hon roat sig ganska mycket i Åre, den unga eleganta fru Staub. Nu blev det som om hon inte haft rättighet till det och det var hennes dotters fel. Som också roat sig.

— Angelika, sade fadern och hans ton var så trött, du vet nog att det står svårt till ute i världen. Du vet nog att judar har det svårt. I det där brevet var en adress, din morbror skulle hjälpa till att skicka pengar så att en ung man, som vi känner, skulle få respengar från Wien till Palestina. Han är läkare. Han kan inte stanna i Wien, nog läser du väl ändå tidningar så pass att du ser att judarna har det svårt? De får inte stanna och de får inga pengar ha, då måste vi hjälpa dem. Nu hade din mor fått ett brev — det är en ung släkting till henne, son till en av hennes kusiner. Nu vet vi inte hur vi ska göra, den unge mannen väntar var dag på pengarna... Och så vet man inte vart man ska skicka dem... Vi borde kunna lita på en så stor dotter... Vi har sökt göra livet så behagligt för dig som vi kan — du kunde löna oss med att vara pålitlig... Vad är Hjelm's för en familj?

— Vanliga människor, sade Angelika, bara vanliga människor. Men jag kan ju fråga om de har hittat något brev...

Fadern teg.

— Mamma, pappa... Angelika tog ett steg närmare modern, men hon stod orörlig och lika kall, fadern bara såg på henne.

Då kunde Angelika inte längre. Hon rusade ut, tog sin hatt och den förhatliga ulstern och gick.

Allt vad fröken sagt om henne på senaste klubben, det föll nu i smulor. Ingenting dög hon till. Då hon varit ute med Nils hade hon känt sig stolt, hon visste att hon sett bra ut, det hade hon ändå framför så många av dessa enkla svenskor, som hon kände som främlingar! Och Nils hade varit så stilig, så lång och så flott. Man hade vänt sig om efter dem och smålett, på tåget till Nacka hade många tittat på dem. Om hon hade haft Nils nu att trösta sig. Kanske han kunde ge henne något råd om brevet, det måste ju finnas!

Strax därpå stod hon i en kiosk, klockan var fem, han var hemma nu. Hon ringde upp.

En otålig röst svarade:

— Herr Holm sitter och äter.

— Men om jag kunde få tala med honom, det är viktigt.

Angelika hörde hur den som svarat ropade inåt rummet:

— Nu är det en flicka igen, som vill tala med Nils.

Det dröjde litet, så kom han.

— Hallå, vem är det? Jaså du? Jag äter, förstår du.

— Men jag ville så gärna tala med dig. Det har hänt mig något tråkigt... Jag tänkte att du kunde hjälpa mig. Ja, men då du slutat äta? Jag kan gå och möta dig.

— Vi skjuter på det, vad? sade Nils i andra änden på tråden. Jag har faktiskt inte tid. Vad är det för något, har föräldraskapet bråkat? Låt dem det, sånt ska man låta rinna av sig.

Angelika sade något, men hon hann inte tala till punkt.

— Hör du, vi träffas då du är vid bättre humör! Jag har inte tid i kväll, det finns en dag i morgon med! Ring mig då, hej så länge.

Och så lades luren på.

Angelika stod som förlamad. Han ville inte! Helt enkelt ville inte. Något tråkigt ville han inte höra talas om . . . Hon hade haft gråt i rösten, då hon talat, hur hon än bemödat sig, men detta var så förfärligt. Vad skulle hon ta sig till, adressen, som inte fanns, det var för Nils' skull som brevet så tolt gått henne ur minnet.

Vad skulle hon göra? Hjärnan arbetade, hon måste göra något, söka hjälpa upp allt detta förfärliga. Där satt i ett land långt borta någon och bara väntade på att man skulle hjälpa honom — Angelika vändades, aldrig i sitt liv förr hade något vilat på henne. Alltid hade hon förts fram, allt hade gått glatt och bekymmerslöst, hon hade alltid fullt upp. Att de inte tyckte om henne i klassen kvitterade hon med att tycka att de voro dumma. Men ändå, det steg upp bilder av kamraterna. Hon måste få tala med någon, ha någon att förtro sig åt. Nu morbrodern — honom måste hon tala med. Hon lade i nya tioöringar i automaten. Nej, direktören hade inte kommit hem, han skulle äta middag ute, men skulle inte bli sen.

— Säg inte åt de andra att det är jag, Agnes, sade hon åt den gamla jungfrun, som kände dem alla. Jag ska ringa sedan. Men säg åt morbror att jag ville tala med honom.

Vem skulle hon nu vända sig till? Hem — nej, inte hem. Moderns kyla — det var det förfärligaste straff Angelika kunde få. Som liten mindes hon detta, aldrig hårda ord, aldrig smäll, men den där kalla minen, det där avståndet, något värre fanns inte på jorden.

Och som hon behövt en motvikt mot kyla, såg hon för sig Annicka. Det var vad hon behövde, inom henne kom svaret på vad hon sökte. Nu hade hon inte fler tioöringar, hon kunde gå dit. Och så nervös var hon att hon tog en bil — stora mynt fattades sällan för Angelika. Hos Annicka kunde hon ringa hem och säga att hon åt middag borta, det var god tid.

Det var Annicka själv som öppnade.

— Nä men titta, är det du? hälsade hon på det vanliga sättet man har att fråga, om den man ser är den det är. Stig in!

Angelika steg in och tog av sig kappan och fördes vidare in. Hela familjen satt vid matbordet. Hos Staubs åt man inte före sju, men det var visst vanligare med tidigare middag hos andra.

— Det är Angelika, sade Annicka.

— Välkommen, sade fru Bremer, har fröken ätit? Vill ni inte ta en stol då och äta med oss?

Annicka hade redan gått efter tallrik, hennes pappa steg chevalereskt upp för att bereda ett tomrum mellan sin stol och Annickas vid det runda bordet.

De där småsyskonen, som Annicka jämt talade om, stirrade på henne. Det hade inte varit beräknat att hon skulle sitta så här i en hel grupp, hon hade velat vara på tu man hand med Annicka. Stum satte hon sig.

— Det var som beställt att få en ärad liten gäst idag, sade Annickas pappa. Vi är uppe här för tillfället, det här är en familj, där det är si och så. Och idag är det så.

Han bjöd henne, det var kokt höns med ris och curry, så slog han i rödvin i hennes glas, men småbarnen drack vatten. Angelika kände hur hungrig hon var och kokt höns var nästan det bästa hon visste. Med ris, hemma åt man inte sådan mat som man blev fet av. Så Angelika åt! Smörgås också.

— Det var skojigt att du kom, sade Annicka. Pappa och mamma ska gå ut i kväll, så vi blir för oss själva.

Hon såg muntert på föräldrarna, som skrattade godlynt.

— Ja, sade modern, då mina föräldrar skulle gå bort, var vi också glada hemma! Och vi brukade alltid få bestämma maten då, jag bad alltid om stekt ägg, ägg var något fint ännu, då jag var barn.

Hemma hos Angelika var det kock. Det gick likadant, vare sig modern var hemma eller inte. Men alla här vid bordet märkte att det var något galet fatt med den främmande. De pratade på för att dölja det. Utom småbarnen, som bara stirrade på den här mörka flickan, som stigit in genom dörren som ingenting.

— Angelika läser, må du tro, sade Annicka åt fadern.

— Å, en kollega! Skönt. Har fröken talat i radio någon gång?

Angelika svarade inte, hon bara log litet. Annicka som hela tiden förde ordet — man kunde märka varifrån hon fått sin talförhet — sade:

— Pappa har talat i radio, ser du, och nu hör vi inte annat. Han är malligare över det än över böckerna han skrivit.

— Det var något också, sade herr Bremer, att tala till miljoner... miljoner, som hängde vid ens röst, blunda, så får fröken höra!

— Vad var det om? frågade Angelika hövligt.

— Om en herre som hette Samuel Clemens, han skrev en gång om en söt flicka, som hette Betty... domarens Betty. En ung man som hette Tom Sawyer svärmade för henne.

Men den här flickan gick det inte att liva upp. De visste inte att Angelika egentligen var lycklig denna stund, hon fick ro här, som hon inte brukade ha. Fast — det gick en våg av blygsel igenom henne, vid minnet av hur hon ringt till Nils. Den där Tom hade nog varit finare, det var pojkar alltid i böcker. Nu hade man ätit och reste sig från bordet.

— Jag diskar, sade Annicka, hjälper du mig eller vill du sitta inne och titta i en bok eller så?

Angelika hjälpte till sedan hon först ringt hem och underrättat att hon var hos en kamrat. Ännu medan de höllo på, gingo föräldrarna sin väg, titta-

de först in i köket och nickade och så smällde dörren igen om dem.

— Det var hyggligt av dig att komma, sade Annicka trevande.

— Du förstår, sade Angelika, det har hänt mig något tråkigt. Jag måste tala med någon, jag vet inte hur jag ska göra...

Och så berättade hon om brevet. Annicka fick känna hur djupa ulsterfickorna voro, det var oförklarligt. Flera gånger ringde hon till morbrodern, slutligen var han hemkommen, och hon berättade med detsamma i telefon om saken.

— Både pappa och mamma är så ledsna på mig, morbror, sade hon till slut. Kan inte morbror få tag i den där adressen? Ja, jag förstår... Jo, men jag menade det inte... Ja morbror.

Tyst kom hon in och de båda flickorna satte sig i vardagsrummet, Annicka hade inte eget rum. Den minsta av småsyskonen låg i föräldrarnas sovrum, de båda andra delade Annicka rum med och hon hade en vrå där med bokhylla och en korgstol.

— Vi måste i alla fall fråga hos Hjelms, sade Annicka. Det kan ju ha blivit liggande där.

— I så fall skulle de ha lämnat mig det, det stod mammas namn på, Staub.

— Ja, det har du rätt i.

— Jag får inte ro mera, sade Angelika tungt. Det är inte som att ha tappat en sak, som man kan köpa igen. Och att jag skulle glömma det på förmiddagen...

— Men — hur kunde du det?

— Det var Nils, förstår du. Han ville att vi skulle gå på restaurangen sedan, det kunde jag inte säga till pappa och mamma. Då skulle de tycka att jag var »billig», som mamma kallar det. Jag får nog vara ute och så, på teatern och fara till Åre, men jag har inte roligt som ni har...

Var det så? Hm ja, Nils var nog tjusig, tänkte Annicka. Fast hon för sin del inte tyckte om mörka pojkar, eller alls om pojkar, för den delen.

— Ja Marit, vad är det?

Oupphörligt ropade småsyskonen på henne och hon reste sig genast och hjälpte än den ena, än den andra, aldrig en snäsa, aldrig en ovänlighet. Det gick som ett maskineri, hon var så van vid det att hon inte tyckte att det störde henne.

— Nej, du får inte slippa borsta tänderna, varför skulle du det? Se här, här är varmt vatten... ja, du ska få en smörgås, kan du inte ta den själv? — Nej, jag läser inte i kväll, ni ser ju att jag har främmande — ja, i morgon ska jag läsa dubbelt...

Det blev litet oroligt, Angelika hade velat få sitta och tala riktigt. Men ändå lenade det, här fanns visst aldrig några bekymmer — tänkte denna rika flicka, som inte visste något om de tunga moln, som kunde ruva över dessa rum, när det var svårt för husets herre att arbeta eller Annicka måste ha en ny klänning till avslutningen eller andra saker, som man här i huset måste kämpa sig igenom.

— Jag går väl nu, sade Angelika, då Annicka för tionde gången sprungit in till den lilla, som roade sig med att vilja bli ompysslad — bara för att det var så spännande med den här tysta, främmande flickan.

— Du kan väl stanna litet till, sade Annicka, men hon var trött, så att hon ett tag gäspade väldigt. Tonen var inte övertygande ivrig, Angelika gick. Det vill säga ringde efter bil och det var det allra märkvärdigaste med den här skolkamraten till Annicka. Det skulle småsyskonen minnas länge, ja, de fingo ett nytt tillskott i sina lekar: Nu ringer jag efter bil, nej, jag ringer, det var min tur!

TIONDE KAPITLET.

— Klubben blir hos majoren!

Så gick budkavlen pr tråd denna gång. Det fanns en särskild anledning, den skulle de få veta, då de kom. Och det var ingen som undandrog sig. Det var egentligen bra att ha klubben på ett ställe, som inte hörde till någon av kamraterna, det var friare, mammorna ville alltid veta vad det var som var så märkvärdigt att hålla sammanträde om eller också skrattade de och det var inte roligt, det heller.

Den här gången var det inte festligt, det var inte meningen. Tvärtom, det var »sakligt», kallade Mollie det.

— Äntligen stil på ett sammanträde, sade hon.

Fröken var inte med. Mollie var utsedd på förhand till ordförande, men det var numera överenskommet, utan att man sagt det direkt, att man skulle få sitta hur som helst och slippa säga »ordförande!» Men Mollie tog emot dem och tände och hade fullmakt att stå för allting, majoren var inte ens hemma, vilket var allra finast.

Ja, så trodde de att de skulle få vara för sig själva i denna främmande våning, men riktigt så blev det inte.

Ty dörren till salen öppnades och en dam steg in till dem.

— Sitt, snälla flickor! sade hon, då den ena efter den andra reste sig från sina bekväma ställningar, strödda hur som helst. Sitt, annars måste jag gå min väg. Jag har hört talas om Onsdagsklubben av min son, Ruben, han med det röda håret, ni vet. Han tycker att det är en så bra idé att han vill införa den i den skola, där han är gymnastiklärare. Saken är den, att jag ville erbjuda er en lokal. Jag vet att det kan bli besvärligt i längden att ha det hemma hos än den ena, än den andra. Och det vore synd om Onsdagsklubben skulle dö ut av en sådan anledning. För jag tror att den behövs, all slags sammanhållning behövs.

Hon tände en cigarrett och satte sig på en taburet vid ett bord, där det stod en askkopp.

— Jag ska bekänna något, sade hon.

Varför skulle hon lägga en sådan tonvikt på »jag»? tänkte Greta.

För nu hade det blivit så med Greta, att hon trodde att allting anspelade på henne.

— Jag har en villa i Stocksund, det är nära staden och det går buss. Där har jag ett stort rum i övre våningen, som jag tänkte upplåta åt klubben, om ni vill. Värme och lyse, det får ni, men jag skulle vilja föreslå att ni själva består gotter, om sådant ska vara, för det ska inte vara en bjudning, då känner ni er inte fria. Och fria ska ni vara. Ni ska känna det där rummet som ert, som en rättighet.

Hon rökte litet, så fortsatte hon:

— Jag gör det inte för att jag är ädel och uppoffrande. Utan för att avbörda mig ett fel. Jag ska berätta. Det var förra våren, just då blåsipporna hade börjat komma. Nu vet ni att man inte ska ta

upp blåsippor med rötterna, ni har kanske läst i tidningarna att blåsippan håller på att utrotas för den sakens skull. Och vi som bo i villastäderna, vi ser sådant, vi har börjat förstå vad det är fråga om. Många av oss vill inte köpa blåsippor på torget ens, bara för att de är tagna så där i en klunga, med rot. För mig har det där blivit en sak, som jag är mycket känslig för. Men man vet aldrig — man kan göra orätt, då man menar att vara ömsint . . .

— Jag har en liten hund, som alla känner igen därför att den är olik andra. Det är en cairn terrier, en inte så vanlig ras. Den ser inte ut som en traselsudd, den har en tydlig nos och små rara uppstående öron, man ser mycket väl ansiktet på den. Ett grått miniatyrlejon, det är vad Snick är! Det säger jag i parentes . . . Alla barn ute på min villastad känner igen den där lilla hunden, de tycker den är lustig och det är bra få, som är rädda för den. Den gör väl att de lärt sig känna igen mig också, kan jag tro.

— En dag kommer jag gående och så möter jag en liten flicka. Hon räckte mig en blåsippbukett. Hon sade något, det hörde jag inte. Det var en rätt stor bukett och jag trodde naturligtvis att det var en, som hon ville sälja. Jag svarade bara kort: nej, jag vill inte ha dina blåsippor! Jag var förargad, jag blir alltid det, då jag ser de där buketterna. Men hon gick inte. Jag kände på mig, kände med ögon i nacken, ni vet, att hon stod och såg efter mig. Det oroade mig, jag kunde inte gå vidare och så vände jag om och gick bort till henne. »Vad var det?» sade jag. Och vet ni, då svarade hon: »Jag ville ge tant blommorna.»

Kerstin tänkte:

— Hon hörde inte det första flickan sade, där ser man att stora också kan missa saker för att de inte hör. Så underligt.

Fru Kruse fortfor:

— Ni kan tro att jag skämdes. Jag tog blommorna och tackade, överdrivet blev det, det blev inte bra alls. Jag förklarade för henne att jag hade trott att det var rötter på — och kan ni tänka er, det var inte rötter! Varje blomma var plockad så fint med bara stjälk. Och jag tyckte inte att jag kunde räcka henne pengar — det hade varit att såra henne, tyckte jag. Så jag tog blommorna och tackade och tackade — och så skildes vi då. Hon såg mycket på mig och jag på henne, jag tänkte, jag ska riktigt lära mig känna igen dig, så kan jag vara vänlig en annan gång. Men sedan har jag aldrig sett henne. Det blev mitt straff. Inte en enda gång har jag sett henne! En flicka på så där åtta år med ljust hår och blåa ögon. Som hon såg på mig! Och så bråkig och dum som jag kände mig! Jag kan aldrig göra det gott med henne. Hon kommer att i hela sitt liv minnas hur hon fick en snäsa, då hon kom och sträckte en bukett åt en människa med en liten hund... Ja, ser ni flickor, jag ville få avbörd mig det här, det har tyngt mig, ska jag säga er. Nu frågar jag om ni vill disponera det där rummet — ni gör mig en glädje, om ni säger ja. För jag går fortfarande omkring med dåligt samvete. Vill ni det?

— Ja, kom det litet osäkert. Ja tack.

— Ni ska inte vara förlägna och tro att allting hörs och så, det är ett stort och fritt rum, ni kan vara hur öppna mot varandra som helst. Jag har

förstått att den här lilla klubben skulle vara något som enade er och gav er stöd. Och får ni se en flicka med blå ögon och ljust hår, rakt ljust hår, på vägarna där ute, så fråga henne om det var henne den där tanten var så led emot? Och är det hon, så tag henne med er in och var trevliga mot henne. För mig lönar det sig inte, hon har nu en gång för alla blivit rädd för mig, jag växer väl i hennes minne, så att då hon får egna barn kan hon berätta en riktig rövarhistoria om mig!

Hon skrattade litet och så reste hon sig.

— Nu ska ni få vara i fred, sade hon och stötte upp fönstret bakom sig. Vi vädrar ut litet av min tråkiga rök, varken min sväger eller min son röker — men jag gör det — tyvärr... Adjö med er flickor, nu kan ni diskutera »mitt förslag», som det heter i föreningar. Var onsdag är rummet fritt och ledigt från klockan sex. Så ni vet det.

Hon nickade, flickorna nego och så var hon borta.

Det blev litet tyst.

— Vad ska vi säga? Det var Mollie. Jag tycker det är klämmigt, jag.

— Ja visst! sade Annicka. I synnerhet då det går buss, då kan vi fara alla på en gång, tänk om vi kunde bjuda gäster med? Vad säger ni om det?

Det var en synpunkt! Att ha egna gäster och inte behöva be om lov, detta artade sig allt bättre och bättre. Nästa onsdag skulle de se hur rummet såg ut, sedan kunde man på försök ha de där gästerna, som inte bleve till något besvär.

— Men ni förstår, sade Mollie, som alltid hade ledningen, det ska vara klubb i alla fall. Det får inte bli en junta och inte hippa, ingenting av det,

utan klubb. Då vi har gäster får vi läsa upp eller något... Du Greta, kan väl läsa upp?

— Ja, sade Greta lamt. Om ni tycker det så.

— Ska vi säga vad var och en ska göra? sade Annicka.

Nej, det slog inte an. Det blev för arbetsamt. Och förresten kanske någon vore borta. Angelika för sin del bara funderade på hur hon skulle kunna komma ifrån alltihop. Det var inte roligt längre. Hon hade mist sin gamla ton, så fort hon kände den otålighet mot den andra, som hon brukat roa sig med, så kom det något beklämande och dämpade ner henne, snart kunde hon inte härda ut att vara med dem alla. Brevet var borta, ingenting mer med det. Morbrodern hade lovat att styra om saken på annat sätt, han hade varit mycket snäll. Men det var som om föräldrarna inte räknade riktigt med henne som förr. De bådo henne inte om någonting.

— Vi kan ju säga vad var och en ska ha med sig? sade Birgit. Jag kan ta tebröd.

— Ja det blir bra. Men inte behöver var och en ha något med sig, då blir det sådana massor. Ta du bröd, så tar jag kola, det får räcka! avgjorde Mollie. Hon såg sig om på dem. Är det ingen mer som...

Kerstin hade suttit tyst, som om hon var borta. Nu var det återigen som om hon tog mod till sig.

— Jag skulle vilja säga något, sade hon.

Alla tittade på henne, det var litet svårt. Men hon ville ge ett bidrag till klubben. Inte kola och bröd, utan något som gällde klubben själv. Det hade varit hon, som hade sagt att de skulle tala om inre saker. Nu gällde det något sådant och så hade den där tanten berättat att hon burit sig underligt

och ovänligt åt. En främmande, i alla fall. Och hon hade inte menat att vara ovänlig, hon hade haft ett skäl. Kerstin fick ingen ro, det var så underligt hur blyghet och lust att ge klubben något stred inom henne..

— Var så god, sade Mollie, kom med det. Det är väldigt bra av dig förresten, att du säger något, vet du vad.

— Jag har också gjort en sak, sade Kerstin osäkert. Det är inte alls något bra...

O, tänkte Greta, om det vore någon som gjort något värre och underligare än det hon gjort!

— Jag kan faktiskt inte begripa det själv, sade Kerstin. Och nu blev hon säkrare och livligare. Att berätta en sak var alltid roligt, i det här fallet skulle det också lätta. Ni vet att det var ett hemskt slaskväder för ett par dagar sen, de var så där vått, som det kan bli ett tu tre. Alla gick och klev i pampuscher och paraply. Jag satt på spårvagnen, det var en förortsvagn, jag hade varit hos moster Frida och skulle byta vid Hantverkargatan. Mitt emot mig satt en flicka, hon var äldre än jag, förstås, nästan en fröken. Hon var så fänigt fin, så där att allt skulle gå i stil, ni vet. Hon hade vit gummikappa med röda slag och röd sydväst och rött paraply, ett sådant där modernt, väldigt litet ett. Hon var målad och gräsligt hög och viktig. Hon satt med foten på den där slån på sidan och hon makade sig inte en tum och tittade inte åt en, hon var retsam på något vis. Hemskt retsam.

Kerstin svalde. De andra lyssnade spänt, det här var lustigt.

— Ja, så steg hon av och då hade hon glömt sitt paraply. Och ingen såg det. Jag lät det vara en lång stund, jag tänkte att någon skulle se det eller att konduktören skulle ta det. Men det bara stod där, fast det var illrött och lyste lång väg. Jag tyckte det var ganska rätt åt henne att hon hade glömt det... Så skulle jag byta. Och då förstår ni, då jag skulle av, så tog jag paraplyt.

De andra tittade ogillande på henne.

— Ja, jag tog det inte med mig. Jag ville inte ha det, inte alls. Det var inte min mening att stjäla det, det kan ni väl begripa. Sânt vore gräsligt. Men — jag vill göra henne något... Och så tog jag det med mig på linje 1 och där glömde jag det, då jag skulle stiga av. Med flit. Ja, slöt hon, det var bara det.

— Så fänigt, sade Birgit. Vad skulle det vara bra för?

— Ni förstår, sade Kerstin och såg på dem som för att vädja till dem, det är det att jag inte vet varför jag gjorde det!

— Du ville vara kitslig, sade Mollie.

— Ja, det vet jag nog. Men ändå... Jag brukar inte vara kitslig, jag blir inte ond och hon hade ju inte gjort mig något. Ni förstår, det var något inne i mig, som fick mig till det. Det blev besvär för henne, för det är en särskild inlämning för förortsvagnarna, och när hon skulle förklara att hon glömt det på tolvan, så måste de ju säga att det hade hittats ett paraply på ettan! Och då stämde det ju inte.

— Kunde du inte ha ringt till spårvagnen och talat om det?

— Nej det begriper du väl att man inte gör! Det hade ju varit vansinnigt. Då hade de trott att jag skojade med dem och kanske ringt av. Nej, det var som det var.

Flickorna funderade, var på sitt vis.

Angelika tyckte att det var flott av Kerstin att tala om en sak på det där sättet. Mollie tyckte att hon var rätt intressant, man trodde inte den beskedliga Kerstin om någon odygd. Annicka tyckte det hela var livat, Birgit tyckte det var larvigt, ingen mening alls.

Och Greta Hjelm, hon började se sig själv stå upp och bekänna. Det måste ske. Hon kom inte ifrån det. Vad Kerstin gjort, det kunde hon också göra. Fast detta var mycket, mycket svårare. Och en sak till hade vaknat hos henne — fast det var klubb, hade Angelika ändå på sätt och vis varit gäst i hennes hem. I skolan kunde man göra saker mot varandra, skvallrat hade de gjort i småklasserna, tagit pennor på kiv och så. Men detta var något annat, något dåligt. Något oförklarligt — som Kerstins sätt att göra något helt plötsligt, och så var det gjort!

Men Kerstin hade inte varit så ond, hon hade inte velat göra något illa, hon hade drivits av en inre makt — en fras som Greta hittade i böcker ibland.

Greta förstod att nu drog det ihop sig för henne, nu fanns det bara en väg att gå. Men ännu ville hon inte gå den. Just nu — nej det var omöjligt.

— Jag måste hem nu, sade hon helt plötsligt. Jag — klockan är visst mycket.

— Nej vars, men vi ska väl gå allihop, sade den praktiska Mollie. Vad du har brått... Kom ihåg då, nästa onsdag.

För de brukade inte gå och prata om klubben i klassen eller viska och nicka och mena. Det hörde småklasserna till.

— Det här var ett fint sammanträde, sade Mollie som en avslutning. Den där flickan fick nog sitt paraply och Kerstin var kanske bara avundsjuk. För att hon var så snobbig? Du lilla dygdemönster, där ser man! Nu vet vi vad du går för!

Alla skrattade och Kerstin kände sig lätt om hjärtat. Avunden är en ful sak, en »matk», som det hette, som biter. Usch, nu skulle hon inte bry sig om hur fina andra var, då hon visste vart det kunde leda.

— Ja, sade hon, då de satte på sig. Men aldrig är jag avundsjuk på dig, Angelika, fast du är så hemskt mycket finare än vi. Det har jag aldrig tänkt på.

Angelika kände det trösterikt. Att man skulle kunna avundas henne, hon hade minsann så litet att malla sig med...

ELFTE KAPITLET.

Sven var som vanligt uppe hos Nils för att dra igenom förberedelser till skrivning nästa dag.

— Ä, vi slutar, sade Nils och sträckte på sig. Vad tjänar det till att läsa, då man inte vet vad vi ska skriva om?

— Vi ska träna oss, sade Sven på sitt stillsamma sätt. Nästa år ska vi upp i studenten, det är inte stort mer än ett år dit.

— Studenten är dumt, det är vi fler som tycker . . .

— Men man ska ta den i alla fall. Och dumt tycker jag inte det är. Dumt?

Han drog ett djupt andetag. Nej, Nils fick inte ta ur honom den glädje han skulle känna över att ha den vita mössan, inte att vara fri, utan att ha uppnått något. Så var det, att ha uppnått något. Det rörde sig så ofta inom honom en längtan, han ville uttrycka det som att »bärga en skörd», de orden stego oupphörligt fram. Kärvar som bundits alla dessa år, rader av kärvar, år efter år . . . Det hade varit en skön tid, han hade inga onda minnen av skolan, han hade ingen ovän, han visste ingen lärare, som varit orättvis. Nej, det var inte så han skulle bli glad den dagen, han skulle vara glad att ha uppnått något, om än aldrig så litet. Men inte vara besk på skolan.

Leende såg han upp på vännen.

— Så låter vi bli då, sade han fogligt. Att vara tom i skallen är rätt skönt, det med.

— Ska vi ta oss något för? Gå på bio, ringa till en flicka?

— Det kan man alltid göra. Fast ringa, nej det bryr vi oss inte om.

Därför att den enda han ville ringa till inte såg åt honom.

— Angelika ringde häromkvällen, sade Nils. De ringer jämt, men hon har då aldrig gjort det förr.

— Å. Vad sa hon då?

— Hon var pipsill, det roade mig inte.

— Menar du — talade du inte med henne?

— Nej, jag klippte av. Det mår de bara bra av.

Ibland var det något med Nils som Sven kände sig främmande inför.

— Kanske hon var ledsen för något?

— Det lät så. Det är annars inte likt henne — hennes lilla charm är att vara karsk.

— Har du hört om deras klubb?

— Tror jag det. Biggan ville ha mig dit, den lilla själen. Ska vi gå på bio, så får vi skynda oss.

Det var lika gott att gå.

— Har du pengar? Jag har inga?

— Jo, sade Sven, jag har.

Sven hörde till de där, som alltid har över, Nils till dem som alltid är på efterkälken.

Då de satte på sig mössorna kom Birgit i dörren till matsalen, hon hade plockat in servis i skåpet.

— Ska ni gå ut?

— Um, sade brodern. So long!

Men Birgit såg efter dem och Sven tog med ens mod till sig. Han retade sig på sin beundrade vän idag, det var en känsla som om det kröp myror på honom.

— Följer du inte med! sade han åt Birgit.

— O, sade hon och sken upp, får jag? Vill ni det?

Hon såg på brodern, inte på Sven.

— Gärna det, sade Nils, som aldrig var snäsig, det var bara så att han aldrig av sig själv kom på något snällt.

— Vänta då, så får jag fråga mamma.

Birgit sprang in, hon var så ivrig som om bio vore ett sällsynt nöje. Hon dröjde litet, och pojarna hörde Birgit och hennes mor tala där inne.

— Men mamma, det hinner jag ändå! Jo då, snälla mamma... I morgon bitti, jag kan ställa väckarklockan...

— Om du inte kommer nu så går vi! ropade brodern.

Sven drog honom i armen, nu ville han ha Birgit med.

— Ja men i kväll då mamma, jag ser bra vid elds-ljus. Men lova att du inte gör det!

Så kom hon störtande ut, ryckte till sig hatt och kappa. De skyndade sig ner, Sven gjorde inom sig en jämförelse med sin egen syster. Hon hade aldrig något som fördröjde henne — för att hon inte gjorde något hemma.

— Var det svårt att slippa ifrån? sade han på försök.

— Nä vars, det är bara badrummet, det ska göras rent en gång i veckan, hemhjälpn hinner inte allting, svabba stengolvet och polera karet och så där. Det går fort, när man är van. Och jag vill inte att mamma ska göra det, hon tar sig för med saker och det är bara som en förebråelse. Vad ska vi se, hör ni?

De bestämde sig för Marco Polo, Gary Cooper och Seena Gurie borgade för att den inte skulle verka lektion i allmän historia och geografi. Skulle det vara en syrra med, kunde det lika gärna vara två, de ringde i vestibulen till Greta, som utan betänkande lovade att komma, hennes biljett kunde lämnas i luckan.

Marco Polo tålde att ses och det fastnade ett korn också, de hade inte vetat det där om krutet. Men hela tiden tyckte Sven att det var hårt att Birgit skulle ställa väckarklockan . . . Medan han bjöd henne ur en stång med marmelad, sade han:

— Hör du, jag kan klara det där badrummet åt dig i kväll.

— Inte! Du är tokig! sade Birgit, men hennes ansikte sade »det vore underbart».

— Kan man inte smita in utan att det märks?

— Det är klart. Mamma vet inget bättre än att få lägga sig tidigt och pappa är inte hemma, det är ingen som vet ett knyst.

— Vad viskar ni om? sade Greta.

— Vi ska gå för oss själva och dricka te, sade Birgit med en röst så glad att man verkligen kunde tro det.

— Då går vi någon stans vi med, sade Greta.

Och så blev det uppgjort, Nils viggade ett par kronor av sin syster och så skildes de utanför bion. Biljetterna hade Sven betalt.

Badrummet låg bredvid hallen, Sven kom in direkt och Birgit stoppade sin mamma i säng och lovade att komma in med te, då hon var färdig. Fru Holm blev rörd, hennes lilla flicka var en skatt att ha. Men att Nils skulle hjälpa till med något — det ansågo varken hans mamma eller syster, han var en prins, som bara skulle betjänas och dyrkas.

Badrummet var inte värre än däckat på en båt, Sven hade motorbåt och den var han van att sköta — den var ju allas, men han hade värden om den och den sken som »Malins milda öga», som deras barnjungfru hade brukat sjunga. Birgit behövde bara se på, istället gjorde hon i ordning en bricka åt modern och en åt dem och vinkade in Sven i sitt rum.

Där drucko de te och åt kakor och Birgit hade tagit ett par cigarretter inne hos sin pappa. Själv rökte hon inte. Det var trevligt, äventyrligt och ändå hade man ett härligt samvete.

— Hör du, sade Birgit, vad är det fatt med Greta?

— Greta, vad då?

— Det kan du väl se, det är något. Hon brukar vara glad och med på vad som helst, men nu bara snäser hon. Är det något hemma hos er?

— Inte vad jag vet. Jag har inte märkt något.

— För att du inte tittar på henne. Bröder är alltid så där, Nils bryr sig väl inte heller om ifall jag har något tråkigt. Varför ska ni vara så, förresten?

Det var inte så roligt att bli jämförd med Nils nu, när Sven velat göra en »god gärning», men han måste ju medge att han inte sett på Greta annat än som man ser det man är mycket van vid. Man ser det inte alls, fast man har det mitt framför näsan.

— Hur har ni det med er klubb? Kanske hon blev stött för något? Ni flickor, gav han igen, blir alltid stötta!

— Det säger du bara. Men det är nog sant att hon blev väldigt ond en gång. Det var på Angelika.

— Alltid bråkar ni med Angelika. Varför ska ni vara så? härmade han.

— Hon är inte sig lik, hon heller. Den här klubben, vet du, den har gjort allting annorlunda. Vi tycker om den!

— Fast den ställer till tråkigheter? Vad pratar ni om egentligen?

— Pytt fick du veta't. Men vi får ha gäster, så vi ska bjuda er — och så berättade hon om fru Kruse och hennes rum och blåsipporna. Sven tyckte nog att det var småsaker, men han var ändå ganska intresserad. Det var olikt allting, man kunde aldrig på förhand räkna ut hur en flicka skulle göra.

— Men nu är det kanske bäst att du går, sade Birgit uppriktigt. Mamma kan dimpa in ett tu tre, hon ska alltid se vad jag gör. Och jag sa inte att du var här, det ville du väl inte?

Nej, Sven ville inte skylta som hemhjälp, han reste sig och gick, både tyst och fort, en mamma i mor-

gonrock aktade man sig för. Men det hade varit en skön kväll, Birgit var bussig och lätt att prata med, han var nöjd med dagen, sådan den blev.

Och Birgit var också nöjd, sällsynt belåten, det var något varmt i att en människa ville hjälpa en. Visserligen bara Sven, men ändå.

Nils kom rätt sent, ingen begärde någon redovisning av honom. Antagligen inte av Greta heller, så olika de båda syskonen voro. Greta var inte Birgits bästa vän, så det gjorde detsamma.

TOLFTE KAPITLET.

Greta och Nils hade dansat på en lokal. Greta visste att hennes föräldrar djupt skulle ha ogillat, om de vetat det. Hon kom hem utan att behöva svara på frågor, så sent var det ju heller inte. Hon hade varit tacksam för denna kväll, ty det oundvikliga närmade sig. Det var som ont i en tand, det blev inte bra förr än man gjort något åt det. Timmarna gingo, dagarna... Måndag, tisdag kväll, i morgon skulle det vara onsdag. Om hon kunde bli sjuk. Men det lönade sig inte, då fick hon plågas bara ännu längre. Det fanns stunder, då hon kände en lättnad, en glädje nästan — nu snart är jag fri! Snart kan jag få vara som förr, snart kan jag lägga mig och stiga upp och äta, utan att ha det här som molar jämt. Jag vill bli fri!

Men vägen dit var svår. Att ta mod till sig och se dem alla titta på sig, att behöva — ja, det allra värsta, be om förlåtelse. Det hade hon aldrig gjort i sitt liv, vad hon kunde minnas. Sven behövde man inte be om förlåtelse, om det var något, han sa aldrig något. Om hon tagit något ifrån honom, om hon snäst honom då de voro mindre, om hon narrats på honom, för det hade visst hänt ett par gånger, aldrig bråk. Han drog sig undan då, men snart var det utsuddat.

Och tiden gick med obevekliga steg, Greta hade kväljningar. Var hon sjuk? Ånej, det var inte så väl. Bäst att få det överståndet.

De träffades vid bussen, alla var glada och röda, det var friskt kallt. Man kunde stampa och blåsa i händerna och sådant, så syntes det inte om man inte var lika glada som de andra, lika förväntansfull.

Fru Kruse hade ringt till Mollie och beskrivit vägen, de gingo i gåsmarsch längs en smal brädtrottoar och så kommo de fram, det var en lykta tänd i dörren. De stego in, ingen tog emot, det var alldeles som det skulle, man gick hit som till en »lokal», inte ett hem. Uppför trappan, där stod en dörr öppen.

De trängdes litet med varandra för att se. Det brann ljus, levande ljus i en järnkrona i taket och på kanten av den öppna spisen, det var brasa i den. Rummet var i stugstil, med bänkar och ett stort vålabord, breda trasmattor på golvet, vävnader på väggarna, väggarna voro av bjälkar. Det var ett sådant där rum, som fotograferas i veckotidningar, där folk sitter runt bordet och är klädda i huvor och skjortärmar... En liten dörr stod också öppen, där var ett annat rum, tydligen en större garderob, som inretts, här fanns handfat med rinnande varmt och kallt vatten och en spegel och hängare.

Och så var det radio i ett hörn i det stora rummet.

— Hör ni, så hemskt trevligt! sade Annicka. Har du kola med dig? vände hon sig till Mollie.

— Var så säker. Det var verkligen fint, det här. Här ska vi riktigt vända ut och in på oss och bekänna all våra fel!

— Det säger du, det, du som inga har, sade Annicka och gick och vred på radion.

— Nej pass, klubb först och slams sen, sade Mollie barskt och stängde av. Jag sätter mig här vid översta kortändan, ni sätter er kring bordet. Hör ni, det här var bra!

Det stod en tom skål för kolan, tekoppar voro framsatta på ett mindre bord i en annan vrå och där låg en kökshandduk, fin pik. Ja, det var ingen fara, nog skulle de städa och diska efter sig!

— Det här förpliktigar, flickor, sade Mollie då allt placerande var gjort och det blev tyst och stilla. Jag tycker att vi ska kunna hålla ihop, då vi har fått ett sådant rum att vara i — det är en »loftstuga», det här. Fädrens ära ni vet, och allt det där.

— Jaha, sade hon, då ingen svarade, är det nån som...

— Jag har inte gjort ett dugg på hela veckan, varken gott eller ont, jag, sade Annicka.

— Då kan du hålla klaffen då, sade Mollie.

Annicka gjorde en min, hon blev häpen. Bäst att ta det mera högtidligt.

Kerstin kände sig innerligt nöjd. Hon hade givit ett bidrag, hon var fri, hon kunde låta de andra komma med något, o ett så gott samvete hon hade! Hon såg sig triumferande omkring — blicken stannade på Greta.

Flickor har mycket skarpare ögon än pojkar eller de känner saker i luften på ett helt annat sätt. Vad i all sin dar var det åt Greta?

— Eftersom ingen säger något, kom det från Mollie, så kanske vi ska överlägga om hur vi ska ta gäster hit — nästa onsdag, eller när?

Tillfället fick inte gå ifrån henne. Hon kunde inte gå hem utan att ha blivit av med sin börda. Nu!

— Jag — började Greta, men så lågt, att ingen hörde. Då greps hon av ett förtvivlans mod — eller bara förtvivlan.

— Det var jag som tog brevet! skrek hon till.

Alla stirrade på henne, just så som hon målat ut det för sig.

— Vilket brev?

Men Angelika visste. Hon såg med häpnad på Greta, en svart undran i sina mörka ögon.

— Då ni var hemma hos mig. Angelika vet. Jag blev så ond på dig, du var så viktig och elak, du måste medge att du var elak och ville retas...

Mollie knackade med knogarna i bordet.

— Nej, håll dig till saken. Vi är inte småbarn som flyger varann i håret. Tala lugnt, du har Kers-tins exempel att gå efter. Och alla andras med.

Ja, hon hade varit på fel väg. Så skulle det inte vara. Greta hade lust att lägga ner huvudet mot armarna på bordet och bara tjuta. Men nu igen, nu!

Hon reste sig.

— Mollie har rätt. Jag har felat, jag ville göra ont. Då ni var hos mig sist, så blev jag så ond på Angelika, att jag inte visste till mig. Och då sprang jag ut, det kommer ni ihåg, och då måste jag ta mig något för och då kände jag i — i dina fickor, Angelika, och tog vad som fanns, som inte var pengar förstås.

Hon svalde, de andra tego. Någon kastade en blick på Angelika, men det var som hon blev lju-sare, inte förbittrad eller överlägsen.

— Jag vet ingenting om brevet, jag bara såg sedan att det stod din mammas namn på. Och det var omöjligt att bara säga att du hade tappat det. Jag tänkte lägga det i en bok i skolan, men jag kom inte åt. Och så talade Annicka om på en rast att du hade varit hos henne och att du var ledsn och att din mamma var ond på dig. Och då förstod jag att det var en sådan sak, som vår klubb är till för. Jag — här är brevet. Jag vet inte vad det handlar om, det förstår du väl, det var inte d e t. Jag ville göra dig något.

Hon räckte fram brevet och Angelika tog det. Då hade hon inte slarvat med det! Hon kunde visa upp det hemma, hon hade varken glömt det — inte helt och hållet i alla fall, och ännu mindre tappat det! Det var en sten som föll från hennes hjärta, en stor, tung sten. Hon hörde knappt ett par ord, som Greta liksom kastade fram:

— Jag får be dig om förlåtelse.

— Har du haft tråkigheter för det? sade Mollie till Angelika.

Greta satt bortglömd. Det gjorde lika ont, hon var inte så befriad som hon trott. För att det hon gjort föreföll nu så meningslöst elakt. Med dunkande hjärta satt hon där, utan att se upp, blossande röd.

— Ja, sade Angelika, de var onda på mig hemma, min mamma kan bli förfärligt ond. Hon säger ingenting, men de talar inte till mig...

Det var en egen glimt från detta eleganta hem, där man reste så mycket och hade så många rum och tre hembiträden. Så synd om Angelika.

— Jag är så glad, fortfor Angelika. Det var verkligen hyggligt av dig, Greta, att du sa det . . .

Men vid detta lenande ord brast det för Greta. Nu kom gråten, hon lade sig framstupa mot den hemvävda duken och grät av hela sin själ.

Mollie var rådvill, trösta och lindra var inte hennes stil. Då hon inte fick rycka in och hjälpa och bestämma, blev hon förlägen och tyst. Men både Birgit och Annicka gingo bort till Greta.

— Var inte ledsen! sade de på var sin sida om henne. Det har ju inte hänt något, snälla du, kära du.

Greta snyftade fortfarande, men de tvås vänlighet gjorde gott. Det var ändå underligt att hon inte blev glad med detsamma, det föll ingen tyngd ifrån henne. Hon ville inte vara med i klubben! Aldrig mer.

Mollie var rådig, om hon än inte var så blid av sig. Hon spände ögonen i Angelika och gjorde ett kast med huvudet. Och den intelligenten Angelika förstod, hon hade vad skolföreståndarinnan kallade »en snabb uppfattning». Det var ett beröm, som hade sina sidor, för hon fick aldrig sitta och halvsova under föreståndarinnans timmar, som de andra. Nu förstod hon som sagt genast.

— Hör du, sade hon och sträckte sig fram över bordshörnet till Birgit, det var lika mycket mitt fel! När jag tänker på det . . . Jag var retsam och malig, jag hade varit ute med Nils och det ville jag att du skulle ha i dig ordentligt. Så jag hade nog känt det må du tro . . . Vad jag är glad för är att mamma kan ge mig något att sköta om igen, hon avskyr att man är slarvig, säger hon.

Greta såg upp och snöt sig och log litet.

— Du får väl säga att det var jag, sade hon med en suck.

— Hon känner dig inte, hon vet inte vad någon heter, jag behöver inte säga ditt namn. Somliga av edra mammor har reda på oss allihop, för min mamma är ni bara en klass. Jag kan säga Aina Larsson, det blir lika bra, det finns det ingen som heter i hela skolan.

— Det tycker jag var bra påhittat! sade Mollie. Och vet ni, ska vi inte ha litet kola nu? Och lägga mera ved i spisen? Det ligger fullt där, det är meningen att man ska.

Greta kände på sig att nu måste hon smälta in med de andra, nu fick hon inte visa vad hon kände mera. De andra sågo taktfullt bort, Annicka gick och lade på ved och Kerstin såg så där spänd ut, som då hon inte hörde. Det som Angelika sagt hade gått henne alldeles förbi. Hon frågade inte alltid, det skulle kamraterna tröttna på.

— Ska vi tala om den där gästbjudningen? sade Mollie, som alltid hade ledningen.

Jo — men de voro liksom inte hågade. En viss trötthet kom över dem. Det var ändå underligt vad klubben hade för en förmåga att ruska om dem.

I detsamma ringde det i telefon, apparaten var nere i hallen. Bäst att svara.

— Gå du Greta, sade Mollie.

Och tacksamt reste Greta sig och sprang ner för trappan. Rösten var klar och karsk, då hon sade sitt hallå.

— Jo, tack, hörde de, o jo, det är förtjusande, vi är så glada. Ja, nej vi tänkte just gå... Ja, det

vore nog bra... Jag ska säga åt de andra. Tack så mycket!

— Det var fru Kruse. Hon ville höra hur det var och vad vi tyckte. Och om vi eldade...

— Vad var det som vore bra, sa du?

— Jo det var så sant — Greta var ännu inte riktigt med. Jo, hon sa att löjtnanten skulle komma hit nästa gång och ge oss en duvning gymnastik. Det kan behövas som en omväxling, sade hon.

— Husch ja! sade Angelika, nu orkar vi inte vara så hemskt ledsna, vet ni!

Och det bröt löst ett skratt överlag, nu ville de inte gråta nästa gång och vara allvarsamma. Det skulle bli härligt att få stå och slänga med armarna och göra sidstup och allt möjligt, och kommenderade av en löjtnant till på köpet. Som i en pojkskola.

Det var ganska mörkt på vägarna, med en båg-lampa här och där, de snubblade fram på brädtrottoaren och småsprungo och alla ville gå bredvid alla. Och då de sedan sade adjö åt varann vid busshållplatsen i stan, hade Greta glömt att hon inte ville vara med. Visst ville hon gymnastisera och visst ville de ha gäster!

Festligt med gäster, en klubbhögtid med presentationer.

TRETTONDE KAPITLET.

Gymnastikmötet blev bra, det liksom vädrade ut i sinnena. Det var många nya rörelser, och det gick så fort, löjtnanten bad dem ibland resa sig, då de sutto hemma, och göra en och annan av de rörelser han nu lärde dem. Vid detta sammanträde var fröken med och fru Dahl, de hade fyllt hela bussen allesammans. Och hem togo de bil och proppade in sig och det var verkligen en ny start på det hela.

Nu hade de lust att få ett stillsamt möte igen, de hade två alldeles vanliga möten och nu voro de vana vid rummet — ja, så vana att de ibland tänkte på hur trevligt det vore, om man kunde gå dit, utan att det var klubb.

Angelika hade berättat saken om brevet och ingen tvivlade på denna påhittade Aina Larsson, som blev djupt ogillad av fru Staub. Allt vad som var obehärskat tyckte fru Staub illa om, hon ansåg att självdisciplin, som hon sade, hjälpte en i alla livets skiften. Kanske det var för att hon hölls i så strama yttre former hemma, som Angelika hade ett sådant behov av att göra sig ovän med kamraterna . . . Fast Greta, som hade ett vanligt hem, hon var inte egentligen heller vän med någon av de andra. Hon gick sin skoltid fram utan att knyta sig fast vid någon, somliga flickor göra det, de får vänner längre fram

i livet. De bryr sig heller aldrig om att fira tioårsminne av skolans slut och sådant, de stryker ett streck över hela skolan och må lika bra för det.

En av klubbafnarna voro de bara tre stycken, Birgit, Annicka och Kerstin. Det var en av de skönaste kvällar dessa tre av dem hade haft — inte bara i klubben, utan på det hela taget.

De hade suttit vid brasan och släckt belysningen och talat om så mycket. Vad de trodde och tänkte, vad de längtade efter.

— Inte bryr jag mig om att bli något, vet ni, sade Annicka, som Mollie. Det är mycket duktigt, det vet vi och man måste ju bli något. Om alla bara satt hemma, så kom man väl ingen vart. Men somliga måste sitta hemma också, säg, tycker ni inte det? Tycker ni jag är bakom?

— Bakom, vad då? sade Kerstin.

— Jo, jag menar, sade Annicka, att jag vill bli gift och få ett hem och barn, förstås. Jag längtar inte efter något särskilt. Jag vill ha det litet lugnare än vi har hemma. Fast inte så stelt som hos Angelika heller. Ni vet hur jag menar.

Jo, det begrepo de.

— Nej, jag tycker inte att det är bakom, sade Kerstin. Det vore roligt att få komma och hälsa på dig då, man skulle ha det hemtrevligt hos dig. Jag tänker aldrig på vad jag vill bli eller så. Det är ännu mera bakom, i så fall, sade hon med ett litet skratt.

— Jag tänker bli något praktiskt, sade Birgit. Ett yrke, tandläkare tror jag vore bra. Jag vill ha inkomster och ha en villa, som den här. Det är skojigt att hålla på med något med händerna, något riktigt.

Inte sy, menar jag, utan något som lönar sig. Vi har en kvinnlig tandläkare, som vi går till, hon är så stilig och glad och har ett underbart hem.

— Alla tandläkare har det fint, det har ni väl aldrig sett annat? sade Annicka. Jag brukar leka tandläkare med småsyskonen med symaskinssakerna, det är nästan den roligaste lek de vet.

Men snart gingo de över till att tala på allvar om då de skulle skiljas åt, när skolan var slut. Skulle de sakna det? Ånej, de kunde ju hålla ihop. Och så undrade de hur fröken skulle få det, tänk om hon bleve gift.

Men de hade svårt att tänka sig henne som gift. Hon var fröken, hon stod på en pelare, högt upp.

— Hu, kan ni tänka er att han skulle ta henne om livet eller gråla på henne och bli så där som hans farbror, med pyjamas och rufsig och så? sade Annicka, som ju var den enda som sett majoren i denna oförglömmeliga situation.

Men i alla fall, om de tänkte sig möjligheten av att fröken skulle bli gift, så fanns det ingen tvekan om med vem hon skulle bli det!

— Och vet ni, han är så hemskt ridderlig mot hennes mamma, sade Birgit. Nog skulle det vara roligt för henne i alla fall!

— Hör ni, sade Kerstin efter en liten tystnad, vi ska gömma våra rosetter, säg? Vi tre. Vi behöver inte tala om det med de andra, men då vi kommer och hälsar på varandra och drar ut tänder hos dig, så ska vi visa rosetten! Och gömma den i en låda och då någon dör, den som dör först, så ska den hittas i en låda — allt det där, ni vet. Säg?

Jo, så ville de ha det. De sågo inte på varandra, utan tittade in i glöden.

— Var kommer man då man dör? sade Kerstin.

— Min mamma sa en gång, att det vet hon så bra, hon har sin tro, men hon vill inte påverka mig, sade Birgit.

— Nej, sade Annicka, vi talar aldrig om sådant hemma. Men jag läser aftonbön med mina småsyskon och det gör mig trygg, vet ni. Då läser jag för mig själv med.

— Man tänker på det, sade Kerstin, då man ska somna — ibland.

Och då de skildes kände de en tillgivenhet för varandra, som nästan gjorde ont. Kerstin tyckte att hon blivit så varm invärtes, hon hade inte ett enda ögonblick känt sig utanför, det gjorde hon annars så ofta, att hon var van vid det. Men då hon inte kände det så, utan var med och kunde falla in i samtalet och det var helt naturligt och de andra brydde sig om vad hon sade — ack, då märkte hon det, då var hon lycklig.

Då Birgit kom hem, gick hon genast in till Nils.

— Å vet du, vi hade det så skönt! sade hon. Du ska få se vad vår klubb är bra, vi ska ha en tillställning med gäster, då måste du lova att vara med!

— Det har jag hört talas om, sade han. Laga att det blir nu, så är det överstökad, ni bara pratar. Det gör töser alltid. Hör du, har du en krona? Jag ska gå på bio i kväll, utan syrra!

Sven satt där som vanligt med boken uppslagen framför dem. Birgit tog genast upp en krona och femtio öre, dem fick Nils så gärna. Och Nils sade:

— Du är bussig i alla fall!

Och då var Birgit stolt och glad.

Men »tillställningen» med gäster måste bli av nu, litet var började tycka att de hade pratat tillräckligt, nu skulle man gå »from sound to things», som det hette i engelskan.

Ett program skulle göras upp, det tog ett par möten och de mötena voro som möten ska vara, med avbrytanden och knackningar med klubba, det var en stoppkula den här gången också, det stod en sykorg i den omgjorda skrubben. Efter oändliga hit och dit fingo de fram vissa punkter.

Rummet skulle dekoreras.

Det skulle vara förtäring.

Fru Kruse skulle vara hedersgäst — nej majoren, nej deras egen fröken! Man kan inte ha mer än en hedersgäst. Men det var fru Kruse som gav dem lokalen. Ja, men det var hos majoren de fått komma nästan allra först och där hade hon hört talas om dem! Ja, men hon hade menat något med det här...

Ingen hedersgäst alls, blev det, ett högsäte, där alla fyra skulle sitta och trona, fröken, fru Kruse, majoren och fru Dahl. Löjtnanten? Nej, han var för — för flott och så där för att sitta och prima. Han skulle räknas till pojkarna, utan att veta det.

Förtäringen delades ut på var.

Dans, ja dans måste det vara. Angelika hade grammofon, den skulle hon ta med sig, ifall radion inte passade in. Kerstin utbad sig att få sköta den. Beviljades.

Skulle Annickas småsyskon få vara med? Nej, nej, inga småbarn. Annicka fann sig.

Föräldrar? Nej, är ni tokiga?

Vad för underhållning?

Mollie var självskriven med ett föredrag, fast inte lika långt som det hon höll i skolan, och nytt — för inte ska vi höra om det där andra igen?

— Nej, sade Mollie, var lugna små barn, nog kan jag klämma fram något mer.

En dans kunde man alltid öva in, en sådan där, där man står i rad och vaggar efter musik... Nej, efter en stunds debatt avskrevs denna sak, det skulle breda ut det hela alldeles fel. Det skulle vara mera i n t i m t.

Slutligen var det någon som visste:

Var och en i klubben höll ett litet, kort tal och berättade vad hon fått av klubben! Det blev en honnör åt fröken.

— Men jag slipper! sade Kerstin, jag sköter skivorna.

Kerstin nedröstades utan barmhärtighet, trodde hon att hon skulle slippa undan på det sättet! Då kunde man lika gärna slippa undan om man diskade efter sig. Nej, alla skulle tala! Bara tio ord, det visste de väl att de kunde? Från avslutningen och föredragstimmar.

Det var litet hemskt, Birgit och Kerstin kände det som att hoppa i kallt vatten — men Kerstin hade dock haft sitt eldprov och på något sätt hade Gretas stora självbekännelse blivit dem en sporre. Man kunde helt enkelt inte sjåpa sig, man måste göra något för sin klubb. Och att detta vore ett sätt att hedra fröken blev avgörande.

— Sen ger det ena det andra, avgjorde Mollie. Vi ska vara tillsammans, det är meningen. Då stora

klubbar har aftnar med gäster, så gör de ingenting särskilt, det blir bara fler människor.

Så skulle man skriva små kort att dela ut eller skicka på posten, helst det sista, det skulle ta sig något ut för pojarna att få i brevlådorna. Korten fick Mollie sköta, hon hade maskin.

Men varifrån skulle allt tas som behövdes, till frimärken och gotter? Och dekorerings? Be föräldrarna om pengar — nej, det ville de inte, så mycket mindre som de inte skulle bjudas. Klubben skulle vara deras egen. Basar hann man inte med och dessutom höll hela skolan basar för fettisdagskassan och avslutningsresan och hela skolan sydde för Småbarnslådan, då saker skickades till Norrland. Fickpengarna var det mycket olika med, det visste de alla och bidragen skulle helst vara lika stora pr man.

— Vi får be föräldrarna att få göra något extra mot betalning — ja, tillade hon hastigt, då hon såg litet avoga miner, jag menar inte att göra tjänster för pengar, förstår ni väl, utan något extra, något som de verkligen tycker vore bra att få gjort och som man inte annars gör.

Jo, det kunde gå an. Överenskommet.

Vad Birgit skulle kunna göra mot lön det kunde då inte hon räkna ut, det hade varit härligt att få en timpenning för badrummet... Men det ordnar sig alltid — som de lärt sig säga efter Mollie. Angelika behövde inte be att få göra något, hon hade alltid en stor kassa, men det hade man inte med att göra. Detta var på sina håll ett problem. Men de här klubbproblemen fick tiden att gå så fort! Och att vara många om samma sak och ha ett gemensamt intres-

se, det gjorde allt så roligt. Det var inte fritt numera att den övriga klassen började bli litet avundsjuk och pika dem för deras klubb, som snart kunde kallas »älskade klubb». De skildes denna gång med strålande hej! Det var alltid något att se fram emot och man ville göra sitt bästa och få de andra att gilla en.

FJORTONDE KAPITLET.

Den godmodiga fru Pettersson var för en gångs skull retlig.

— Vad parkettgolv ska tjäna till, vet jag inte, sade hon med rynkad panna och en min så bekymrad som om det hade gällt stora ting.

Men egentligen var otrevnad i hemmet en stor sak. Fröken Ester i köket vägrade att befatta sig med golvet, då herrn envisades att duscha det med vichyvatten, var gång han öppnade en flaska. Herr Pettersson kröp ihop och gjorde sig så liten han kunde, det var sant att han hade en vana att hålla vichyvattenflaskan en bit från bordet och så duschade det — och nu hade golvet en koloni med små svarta prickar.

— Pappa ska hålla den i 45 graders vinkel, sade Mollie. Och förresten är den inte kall nog.

— Jag skaffar inte kylskåp för så litet, sade han. Kan inte hushållet hålla vatten kallt ändå? Du, min visa dotter, kan du inte veta någon råd?

— Pappa! sade Mollie, som fick en idé. Jag lovar att se till att vichyvattnet alltid står i skafferiet på kvällarna och så ska jag göra golvet fint, men då ska jag be att få betalt!

— Inte har du tid till det? sade fru Pettersson mulet.

Ingen hade ett sådant parkettgolv som de, hon kunde snart inte ha ett kafferep, så skämdes hon.

— Den här gången har jag tid, sade Mollie. För jag behöver en inkomst. Jag lovar att det ska bli så blankt att mammas husliga ära ska vara räddad. Vad får jag?

— Ska du ha timpenning? sade hennes far.

Han menade att vara spydig, men sådant bet inte på den kloka Mollie.

— Just det, sade hon, men jag ska inte vara orimlig. För fyra kronor ska jag göra det. Jag har mycket arbete i skolan, det vet ni, jag vill ha höga betyg!

— En krona får du ta av mammas hushållspengar så får du tre av mig, sade fadern, som liksom inte ville att golvet skulle anses vara hans fel helt och hållet, men som hade de små svarta prickarna emot sig.

På det sättet fick Mollie sitt bidrag till klubbhögtiden.

Annicka frågade sin pappa:

— Hur bär du dig åt för att få alla de där fina beställningarna på vad du skriver?

Hennes far, som just hade fått en sådan och var lugn och fri från den där nervositeten, som alltid kom strax innan han skulle hugga in på ett nytt arbete, blev glatt överraskad över sin flickas intresse. Han sade:

— Ack kära liten, det är lång träning och ett stadfäst anseende och ett gott rykte om hög intelligens...

— Ja, men jag menar riktigt? avbröt dottern. Skoja inte, hur gör man, säg?

Pappan gav henne en blick med skämtsamt uppdragna ögonbryn och frågade i sin tur:

— Vad är det som ligger bakom? Vartåt syftar du med dina föga uppskattande frågor?

— Jag ville kunna förtjäna något själv...

— Åhå, det var aktningsvärt! Har din kvinnoambition väckts? Vill du bli någont?

— Nej då, jag vill ha en inkomst just nu. För en särskild sak. Kan inte du låta mig få göra någont?

— Äntligen kom vi till saken. Jo, min flicka, du kan verkligen hjälpa mig, om du menar allvar. Jag har ett par långa artiklar, som måste översättas, jag ska göra citat ur dem och det skulle spara mig tid att få det grovarbetet gjort. Vill du åta dig det?

Annicka blev uppriktigt glad. För dels skulle hon få pengar till sin klubbfest och dels kände hon plötsligt att det var ännu roligare att kunna göra någont, som tycktes vara mera verkligt än springa ärenden och stoppa småsyskonens strumpor. Det var en sak, hon gjorde jämt, hon hade blivit så van vid det, att hon inte visste att det hade betydelse och var till stor hjälp.

Hon klarade översättningen bra, det var ungefär så mycket som tre eller fyra engelska översättningsläxor. Och — hon fick 20 kronor. Hon trodde inte sina ögon.

— Ska jag ha det? sade hon och blev alldeles röd och såg häpen upp på sin pappa. Menar du det?

— Det menar jag, sade han, ganska rörd över hennes glädje. Du har gjort det bra och jag ska be att få mera hjälp — om jag får?

Om! Annicka dansade runt. Hon fick massor över, hon skulle lägga en del i julpenningsskassen

genast, så skulle hon bjuda sin mamma och sig själv på bio och köpa gott åt syskonen och ändå få över så att det mer än väl räckte till klubben. Ja, det räckte till de silkesstrumpor, hon behövde för festen!

Angelika kunde helt enkelt inte förtjäna något, hon hade alltid pengar. Men istället för att skaffa sig mer, ville hon ge bort. På det sättet bidrog hon till klubben. I alla tidskrifter den veckan låg ett postgirokort, där man skulle skicka hur litet eller mycket man kunde till något, som hette Jugend-Alijah-Kommittén, för ungdomar, som skulle fara till Palestina. Det låg minst tre sådana blanketter i huset, en hade redan gått i papperskorgen, Staubs behövde inte hjälpa på detta sätt, de hade sina avbränningar ändå. Angelika skickade i all hemlighet ett belopp på en sådan postgiroblankett. Då hon gjort det bultade hennes hjärta. Hon kände sig högtidlig, det fanns i vida världen ett barn, som hon kanske, som fick tiondelen av en biljett just av henne. En flicka eller pojke, som skulle komma ihåg i hela sitt liv att alla möjliga människor i främmande land, i Sverige, hade hjälpt honom att skapa sig en framtid. Det talades ännu om hur man hjälpt barn från Wien, då Angelika ännu inte var född, att få mat och värme genom att komma till hem i Sverige, Wienbarnen glömde aldrig det där. Nu var det något liknande... På det sättet hade Angelika klarat sin andel i klubbhögtiden och liksom då det gällde Annicka, hade detta vidsträcktare följder än just för detta enda tillfälle.

Birgit fick dels igen vad hon lånat Nils — det hade varit Nils' födelsedag och han hade firats

gränslöst, med kaka och ljus och sång och böcker och en halsduk och en scarf och en stickad pullover — det sista var mammas och systers egenhändiga bidrag. Och så fick han pengar och klarade sina affärer med Birgit.

— O vad du är snäll! sade hon och ville kasta sig om halsen på honom, fast hon hejdade sig i tid. Hon hade kanske verkligen gjort det och Nils hade överseende tagit emot det — om inte Sven som vanligt varit där. Nu måste de läsa, Nils hade slöat betänkligt på sista tiden.

— O, sade Birgit om igen. Jag som behöver det så väl! Vi ska ha fest, ja, ni blir bjudna, för nu blir det av. Men vi ska bidra, förstår ni och om jag ändå kunde göra något!

— Det kan du, sade Sven, som suttit och sett på hur glad hon blivit. Du kan läsa med en grabb jag vet, som fått varning i tyska till påsken.

— Kan jag det, tror du? Greta vore väl närmast i så fall?

— Greta är för lat, ska jag säga dig. Då bleve det aldrig gjort. Och visst kan du. Det är bara att laga att han läser och förhöra honom! Felet är att han inte läser, han fattar annars vad som står tryckt! Jag skulle göra det, hans mamma har bett mig, men du gör det lika bra och jag har inte tid. Jag ska bl. a. laga att brorsan din läser! Du kan ta 2 kronor i timmen. På fem timmar kunde du rycka upp honom.

Birgit stirrade på honom och hennes ögon strålade.

— O vad ni är snälla! sade hon.

Och Sven fick nöja sig med att dela det berömmet med Nils. Han kunde verkligen varit värd att få det odelat.

Det var sant att Greta var »för lat», som hennes bror hade sagt. Hon hade inte fått någon energi, bara flöt med strömmen. Sven kastade fram att han visste om festen och frågade vad hon skulle bidra med, hon svarade med systerlig nonchalans att det skulle han inte lägga sig i. Men det svaret berodde mycket på att hon inte såg sig någon utväg och lät tiden gå — tills hon en dag i desperation tog en bunt äldre skolböcker och ett par detektivromaner och smög sig till ett antikvariat med. Skolböckerna voro de inte så hågade för, men, sade de, om hon hade fler detektivböcker, så gick det an. Då tog hon ett par av Svens, sådana böcker läser man ändå inte mer än en gång, han skulle aldrig märka det. Hon fick ihop ett mycket oansenligt belopp och kände sig inte alls belåten.

Kerstin slutligen visste sig ingen råd. Hon anförtrodde sig åt sin mamma och modern sade:

— Ja vet du, nog kan jag sätta dig i arbete, min lilla skatt. Det tråkigaste som finns! Du ska få tre kronor av mig för att jag slipper!

Och det var att klippa mattor, klippa nötta silkesstrumpor och gamla trikåsaker och ett par klänningar i remsor. De skickades bort, en liten gumba, där de brukade bo på landet vävde åt dem. Och Kerstin höll med sin mamma, det var ett gräsligt tråkigt göra.

Men nu var kassan klar och den var ståtlig. De hade ju så gott som alla — utom Greta — långt mer än vad som behövdes för en klubbafton med fest-

prägel. Men det var bra att ha litet över, så slapp man be om pengar och kunde gå på bio eller ge presenter eller spara, allt efter vars och ens läggning och behov. Mammorna brukade säga att det var märkvärdigt: då de voro flickor, hade de aldrig ett öre och behövde heller inte något, man fick julpengar och någon krona av en tant, men förresten levde man utan att veta vad pengar var. Och flickorna hörde på och tänkte: ja, det var då! Och då är inte nu och hur ska man kunna åka buss och köpa en veckotidning och choklad och hur skulle man kunna gå på bio, om man inte hade något att köpa och gå för? Vad tjänade det till att tala om hur det var för länge sen? Mammor spillde så ofta ord på onödiga saker.

Frånsett detta, så rådde en glad stämning i klubbkretsen just nu, och inte bara glad, utan en trygghet, man hade prövat en sak och fått se att man kunde! Det var något annat med t. ex. skrivningar, där visste man aldrig hur det hade fallit ut. Det såg man först på det röda bläcket. Utom Mollie, hon hade aldrig ett fel.

På vårterminen sydde de inte mera handarbete. Det var slut med det, för hela skoltiden. Man fick börja läsa ännu mer. Och just därför var detta också ett tillfälle att få bjuda fröken.

FEMTONDE KAPITLET.

Breven voro utskickade: Onsdagsklubben har härmed äran att be att få som gäst se och så namnet. Och så stod det nederst: Hämtning när fru Kruse bestämmer.

Det hade gått bra att ha klubben i villan, flickorna voro ju tysta, det var inte dans, vad de sade störde inte och inte heller stördes de av fru Kruse och löjtnanten, som hade ganska mycket arbete och ibland var bortrest. Då fru Kruse var borta hade hon alltid den lilla hunden på armen.

De hade enats om att inte ha pappersdekorerung. Det passade inte till hemslöjds mattorna och så hade det hänt en jul för ett par år sedan att en hel villa hade brunnit upp för att det var pappersgirlander i taket. Papper och jul, det hörde inte ihop. Då kunde man lika gärna klä en majstång med papper och det gjorde man inte.

De köpte levande blommor, de började bli billigare nu, bara tulpaner, mest röda, som lyste mot rummets allmogeblå väggar. Ingen av klubb flickorna åt middag den dagen, de reste ut direkt med buss och bredde smörgåsar, Birgit hade tagit med sig hårdkokta ägg och en anjovislåda och tomater och kalvstek hade de köpt och så en massa gott bröd på vägen, man skulle börja med kaffe och sedan ha underhåll-

ning och så äta frukt. Kaffet hjälpte fru Kruse till med, hon hade inte hembitråde. Ett par bekväma stolar hade de fått låna nerifrån, annars fick man gott rum på bänkarna runt väggarna.

Vad det var skönt att vara tillsammans! De kände varandra så väl, samma pojkar voro bjudna, som hade varit hos majoren. Fru Dahl satt i en av de lånade stolarna och majoren i den andra, så satt fröken mitt på långbänken, fru Kruse däremot gick omkring. Och den lilla hunden stod under bänken, där trivdes han bäst, de sågo den vita tassen, om de lutade sig ner och tittade. Han var gränslöst intresserad, men man fick inte röra vid honom. Det var hans enda skydd, alla flickorna ville bära honom och hålla i honom, men han krängde så våldsamt, då Birgit försökte, att hon inte vågade ha honom, utan släppte ner honom och då intog han sin lilla borg under bänken. Därifrån följde han spänt med allting. Men sanningen att säga glömde de honom, då kaffet var drucket, ty nu måste de hålla sina korta »anföranden», som det heter på klubbspråk.

Mollie började, fort och utan prut.

— Jag vill säga, sade hon, att då jag tänkte hålla ett föredrag här i klubben, så blev jag nertystad, nerklubbad, kan man säga. Och jag förstår att det var bra, för vi måste lära känna varandra bättre, och det gör man inte av föredrag. Dem ska jag nog hålla ändå, som ni vet, men vad jag ville säga är, att jag inte alls har tagit illa upp, utan att jag är glad att ha fått lära mig att vara tillsammans och att låta var sak vara detta, som vi hörde i litteraturtimmen. Kanske, sade hon med en plötslig idé, att man ska hälsa er alla välkomna, det glömde vi till kaffet, men

då ber jag att få göra det nu — i hela klubbens namn!

Så var det över, långt var det då inte. Ett par av pojkarna sutto och blåste ut kinderna, vad de nu kunde mena med det.

Nästa — de tittade på varandra, så steg Annicka upp.

— Jag har inte ett dugg att säga! sade hon och det blev ett skratt. Men vi tycker om klubben och vi är glada att det var fröken som hittade på den. Hon rörde vid sin rosett, som de alla buro synliga idag. Den kom ur ett gruff, det var fröken som vände den till en god sak, det är nog inte alla gruff som slätar ut sig så!

Satte sig. Hon hade nog lärt sig av sin pappa att få fram en poäng. De äldre nickade hjärtligt åt henne. Nästa.

Kerstin reste sig och ställde sig, där de andra stått, mitt på golvet, en bit ifrån bordet. Hon var allvarsam, svalde ett par gånger. Hemska rampfeber.

— Jag hade gjort en väldigt dum och konstig sak, sade hon — majoren brummade: det tror vi inte. Jo, sade hon litet säkrare, det hade jag! Och den la jag fram här och ni var så snälla allesammans. I skolan är man alltid rädd för det där att de drar sig ifrån en, om det är något, och man måste ändå gå där i klassrummet och på rasterna — men här behövde man inte vara rädd för att gå ensam. Nu kanske vi inte hinner ha så mycket klubb sedan, men den har givit oss så mycket redan, att det står sig...

Hon hade sett rakt fram, inte på någon bestämd. Men nu mindes hon plötsligt pojkarna och kom alldeles av sig. Varken majoren eller löjtnanten var

hon rädd för, men att pojkarna skulle göra grin av henne... Hon neg och gick undan.

Nu tog de inbjudna upp en applåd, sedan applåderades var och en av de andra.

Greta reste sig med något beslutsamt, nästan kallt, hon ville ha det över.

— Kamraterna vet att jag har måst göra avbön här i klubben — hon sade det trotsigt, men om hon skulle tala, så kunde man inte gå omkring det, som för henne varit meningen med klubben. Jag har varit avundsjuk, men ni var hemskt hyggliga — hon stakade sig och Sven rynkade pannan. Vad tänkte tösen på, skulle hon lipa mitt i alltihop? Greta kände i luften hur det kom varnande tankar från brodern, hon spottade upp sig och kom också att tänka på att nu var i alla fall allt över! Och med ens blev hon befriad. Nu äntligen! Med en omsvängning i sättet, såg hon frimodig ut och slutade, jag tror att en sån här klubb är bra. Också då det råkar vara något tråkigt.

Birgit hade hittat på något utmärkt. Man läste väl tidningar!

Hon steg fram och sade:

— Jag ska be att få instämna med den sista ärade talaren!

Fnissade till, neg och gick undan. Stormande applåder och skratt. Men nog var det fusk egentligen! Pojkarna tittade på henne med gillande.

Så kom Angelika.

— Jag vill tala om att jag inte tänkte vara med, jag tyckte att det skulle bli besvärligt. Men det var för min skull som hela klubben kom till — fröken log och nickade åt henne — så att jag kunde

inte smita. Och jag är lika glad för det som ni andra, att jag var med. För att jag har kommit att tänka på saker här, mer än hela tiden jag gått i skola. Jag tyckte inte att flickor var så roligt att vara med, utan mera pojkar — hon sände ett mörkt, stolt öga i pojkflocken och kastade upp huvudet och såg ut som en flicka på en tavla. Nu vet jag vad jag vill göra, det visste jag inte förut. Fast det ska jag inte säga. Jag ville bara tacka fröken — hon neg mot fröken — och säga att allting har blivit lättare för mig nu.

Hon nämnde inte att det hade varit något krångel och det var Greta tacksam för. Men skulle hon Angelika, inte bry sig om pojkar mer? Det fick man se!

Så var det över.

— Ingen tackar mig! sade löjtnanten plötsligt. Och det var jag som köpte gotterna förra gången — då vi var hos farbror — och engagerade beväringen och stod i som . . . Och så blir jag inte ens omnämnd, totalt anonym! Jag går och lägger mig!

Han lotsade sig ut från bänken och gick ut på golvet, de undrade vad han tänkte ta sig till. Då ställde han sig på händerna och gick ett varv runt på det sättet. Vilda applåder!

— Gör det efter! sade han åt pojkarna.

Och tänk, det kunde de. De rusade upp och det blev ett skrammel och tramp, tills det blev tyst — ty att gå på händerna hörs inte.

Ruben Kruse hade gjort sitt och det var något, som kom stämningen att bli lätt och fri — han såg på fröken för att få ett medhåll och en stum förlå-

telse om han hade varit för bråkig, ty det hade han lätt för. Men hon såg på honom tillbaka och nickade omärkligt och hans glada lynne liksom bars av något, som ingen kunde se.

Det var tid för grammofonen och Kerstin ryckte in och satte på skivor allt vad hon hann. På en gång reste sig Sven och Nils och gingo fram till Angelika. På en gång stodo de framför henne och bockade sig. Hon såg från den ena till den andra — och valde Sven.

Sven dansade bra, han gjorde allt bra, pålitligt och ordentligt. Nils tog Kerstin från grammofonen och dansade med henne så länge skivan varade. Nästa gång bjöd han upp Angelika ensam.

— Tack, jag är trött, sade hon.

Det kändes underligt. Nils ryckte på axlarna. Hon hämnades, det var klart, flickor voro långsinta, de kunde inte ta en sak flott. Men Nils var störd, något sådant hade aldrig hänt honom.

Då de dansat både länge och väl dukade fru Kruse te på långbordet, gående bord, i all stillhet. Satte fram smörgåsfaten och klappade i händerna, då det var färdigt. Nu voro flickorna hungriga, som inte ätit middag! Och sinnesrörelse, det får man en kolossal aptit av. Men det fanns att ta av, fru Kruse gjorde i ordning en ny laddning i sitt kök, flickorna märkte det inte ens.

— Vi måste tacka, sade majoren och knackade med skeden i en kopp. Våra värdinnor har hållit tal, vi är mäktat imponerade, inte hade vi kunnat sådant på vår tid, säg fru Dahl?

Fru Dahl skakade på huvudet.

— Nej, nej, ack, vad jag har mycket osagt! Mycket som borde sägas, som nu är för sent. Ni är bra lyckliga, ungdomar!

— Jaha, och nu utser vi en ungdom från gästernas sida att föra ordet åt oss. Nils Holm, var så god!

Vad var meningen? Vem ropade fram honom? Vem tog sig friheten att förfoga och bestämma över honom? Utan vidare hojta, som om det vore upprop!

Nils såg sig om, alla väntade på honom. Lång och mörk i sin välsittande kostym och sin födelsedagslips, som hans pappa hade valt — hans mamma hade inte samma smak — steg han fram. Vad skulle detta tjäna till? Vad var detta för ett sätt?

Han tittade sig omkring, han harklade sig. Han hade inte en tanke i skallen. Inte en.

Och då han stått ett tag och alla tittat och blivit alltmer förundrade, svängde han om på klacken och gick.

Raka vägen ut, ner för trappan och ut. Och när han gick var han inte röd utan vit.

Det ropades efter honom, majoren sprang fram till trappträcket:

— Hör på, unga man, var blir ni av?

Men man hörde bara hur ytterdörrarna smällde i.

— Kors, pojken vart blyg, sade majoren, som tyckte att det var förtretligt, han var ond på pojken och på sig själv. Kunde han veta att den där långa drasuten var ett sådant mähä?

Värst var det för Birgit, hon både skämdes och blev slutligen ond. Men ingen kom att tänka på att de voro syskon. Snart gick pratet lika glatt, man berättade historier om blyghet, fru Kruse talade om

hur en ung elev vid teatern skulle få säga sin första replik: »Hästarna är sadlade» — och i stället steg han fram och sade med dånande röst: »Sadlarna är hästade!» Och från den gamla historien kom man in på att bala taklänges och då fru Kruse slutligen måste säga ifrån att nu var det hämtning, så voro alla ense om att klubben hedrat sig och att man så här mitt i terminen och mitt i veckan och utan någon anledning alls hade haft en ovanligt trevlig dag!

SEXTONDE KAPITLET.

Men Nils glömde inte.

Han hade gått hela vägen till stan och då han kom hem hade han snäst sin mor, som kom ut helt troskyldigt för att fråga hur det varit.

— Kan man få vara ifred! röt han.

— För all del, sade hon sårad. Var är Birgit, kommer du ensam?

Till svar gick han in till sig och smällde igen dörren.

Fru Holm skakade på huvudet, stackars gosse, han var väl trött, det var inte måtta på så de lassade på dem att läsa numera. Men hon väntade oroligt på Birgit och gjorde då hon kom, ett tecken inåt Nils' rum — tala högt vågade hon inte.

— Ä, det är ingenting, sade Birgit. Vi ska inte bråka med honom.

Så lojal var hon att hon inte berättade om blamagen.

Inte heller talade hon med honom om det. Hon var bara förvånad. Om festen berättade hon vid bordet nästa dag, men föräldrarna tyckte snart att de hade hört nog, de hade annat att tänka på. Så Nils fick vara i fred, hans mor visste att man måste låta honom gå sina egna vägar, så vuxen som han var. Hon månade om honom, lagade den mat hon

visste att han tyckt om och kretsade omkring honom på avstånd.

Men Birgit, hon gjorde det inte. Utan att hon direkt tänkte det i ord — för det gjorde ont — så såg hon mer än de andra att brodern dabbat sig. Så överlägsen som han alltid var, så avvisande, så litet hjälpsam. Alltid var han hög och om han var vänlig, kände man sig som en nolla, som får ett ben att gnaga på, åtslängt. Hon gav akt på honom i smyg. Det finns något som heter att det faller fjäll från ens ögon. Då har det varit något, som vållat det, fjällen falla inte utan vidare. Birgit hade aldrig varit kritisk, hon var det inte nu heller. Det var Nils själv, som fått fjällen att falla. Birgit skulle ingenting högre ha önskat än att få beundra sin långa, vackra bror. Men nu kunde hon inte. Att se honom stå där som ett spektakel, det var inte synd om honom! Han kunde inte skratta, inte be om ursäkt, bara rusa sin väg som en barnunge. Och honom hade hon bett att de skulle ta in i Onsdagsklubben! För att han skulle håna ner dem allihop. Fjällen hade fallit, det var inte roligt, men Birgit blev rakare i ryggen av det och då modern en gång sade:

— Har du skakat mattorna hos Nils? Han spiller aska överallt.

Så svarade hon:

— Han kan skaka sina mattor själv. Det är omodernt att passa upp på en pojke, mamma skulle inte dalta med honom, så blev det kanske folk av honom!

— Så ovänlig du är, sade modern. Är du inte kry?

En gång kände Birgit den gamla tillgivenheten för brodern stiga upp, hon gick in till honom.

— Ska vi gå på bio?

— Du och jag? Nej tack.

— Men kan du inte gå, om jag bjuder? Utan mig?

— Å, sade han med en min, vilket ädelmod. Nej, vila du på dina lagrar, min tös. Birgit såg på honom utan att svara, så gick hon.

Hade han alltid varit sådan?

— — —

— Hör ni, sade Annicka, ser ni så ljust det är!

Det börjar egentligen bli ljust redan vid nyår. Då man är på en nyårsbjudning och det är klart väder, brukar det vara en strimma på himlen, som säger att nu är mörkret förbi för denna gång. Och i februari är det mycket ljust och vill det sig väl, kan man känna solen värma på ryggen genom spårvagnsfönstret.

Men i slutet av mars och början av april, då är det ljust. Ljusgrön himmel.

De behövde inte snubbla på brädtrottoaren nu, de kunde gå i bredd, de tänkte inte ens med detsamma de kommo in i loftstugan . . .

Plötsligt stannade Angelika och vände sig om. De hade gått förbi en flicka, en högst vanlig flicka.

— Vad är det? sade de andra. Har du tappat något?

— Hör ni, kommer ni ihåg vad fru Kruse berättade om blåsipporna och om att hon aldrig sett den där flickan sedan? svarade Angelika. Där gick en,

som såg ut som hon sade, ljus och blåögd, litet fattig ser hon ut, jag tror att det är hon!

De flesta hade glömt flickan med blåsipporna, det var ju inte deras upplevelse. Fast de hade »lokalen» att tacka den för.

— Ska vi springa efter henne? Men är det inte förargligt? Om det inte är hon?

— Än sen, vi har så gott som lovat det. Vem följer med!

Angelika och Birgit satte av. Flämtande hunno de ifatt flickan.

— Vänta ett tag! sade de, vi ville tala med dig.

Flickan stannade förvånad.

— Jo säg, känner du till en liten hund? En grå, liten en? Med en vit tass.

— Jaa, sade flickan. Har den sprungit bort?

— Nej men — — har du givit en tant blåsippor en gång?

— Ja.

— Då är det du! Hurra så bra. Vart ska du gå? Har du brått?

— Jag ska gå hem, sade flickan lika undrande. Vad ville de här stora flickorna henne?

Birgit vände sig om och vinkade åt de andra.

— Det är hon! skrek hon, kom!

Den främmande flickan tycktes vilja gå sin väg, det var inte trevligt att bli omringad av en hord stora flickor i handskar och skinnkragar och allt möjligt.

— Jag ska gå hem, vad är det...

— Kära du, vad vi är glada att vi har hittat dig! sade Annicka. Den där tanten, som var så barsk och ovänlig, har letat efter dig ett helt år. Var har du varit?

— Jag har varit borta. Jag har varit sjuk också.

De tittade på varandra. Sjuk med! Tänk en sån tur att de sett henne — att Angelika gjorde det. Men de kände att de farit för häftigt fram.

— Vill du inte följa med oss? sade Mollie. Vi skulle dricka te och ha brasa, får du inte följa med? Om du vill?

— Jag vet inte. Nog får jag ... Nej jag ska gå hem.

Men klubben ville inte släppa sitt byte.

— Om vi följer med hem till din mamma och frågar? Kan du inte komma med då, du behöver inte stanna länge.

Den främmande flickan hade en bestämd känsla av att hon inte tänkte släppa in den här horden till sig. Om hennes pappa var vid dåligt lynne eller modern var trött efter sin tvätt hela dagen, nej, bäst då att följa med dem, så de fick det som de ville. Nyfiken var hon också.

Och så förde de den upphittade i triumf hem till villan. Där hjälpte de henne av med kappan och en brasa brann som vanligt och det var riktigt skönt. De drogo fram en stol och bjöd henne på gott och lagade te genast, i stället för sedan och bjöd henne. Hon satt tyst och tog emot, de frågade ut henne rätt grundligt. Vad hon hette — Anna Jonsson, om hon hade syskon, ja, en liten bror, vad hennes pappa var? Sotare ... Och mera saker.

— Vad du var snäll, som gav fru Kruse de där blommorna, sade Annicka. Hon har inte glömt det, må du tro. Och inte du heller, förstås.

— Neej.

— Bor du här nu? Ja, och var bor du?

Hon sade namnet på vägen. Hennes pappa hade legat på sanatorium och blivit gasad i en lunga, under tiden hade de varit hos en moster i Sundbyberg, därför hade fru Kruse inte sett till henne.

— Tänk att vi kände igen dig, du!

Ja, det tyckte den främmande flickan var roligt, hon började tina upp. Alla ögonparen tittade vänligt på henne, fast det var rätt viktiga flickor.

— Nu måste jag gå, sade hon plötsligt och reste sig.

— Ja adjö då. Hör du, köp något gott åt dig och din brorsa.

Visst, det var klart. Flickorna letade i sina portmonnäer, man såg inte vad var och en gav, Kerstin hade tio öre, Angelika en krona, det blev en liten hög, som den ljusa flickan stod och höll i handen.

Hon tog var och en av dem i hand och neg var gång och var gång sade hon tack.

— Du ska bli vårt klubbarn, sade Mollie avgjort.

— Nu måste jag gå hem! sade Anna Jonsson och den här gången var det allvar. Hon sprang nedför trappan som om hon skulle bli bergtagen och så var hon borta. Men hon hade sett glad ut.

— Ja hör ni, om vi skulle ha henne att — — att — vad ska man kalla det? Hon hade inte vidare bra kängor.

— Jo, men hennes pappa kanske inte tycker om det. Man kan inte så där tränga sig på, sade Annicka, som hade bestämda begrepp från sin pappas föredrag, som hon numera hörde ibland.

— Vi frågar fru Kruse först och främst. Nu behöver vi inte göra mer det här sammanträdet. Är hon hemma?

De stampade i golvet, det var en signal, om det skulle vara något. Men ingen svarade. De gingo tidigt och låste ordentligt, som vanligt, brasan var utbrunnen så när som på litet glöd längst in. Spisen var djup, så det var inte farligt.

Men hur skulle fru Kruse få veta Annas adress —

— Så dumma vi var! sade Birgit, vi kunde ha skrivit en lapp och lagt kvar där!

— Vi vänder! avgjorde Annicka. Vi tar nästa buss, det är mycket bättre att skriva det än att stå och prata i telefon.

De halvsprungo tillbaka och skrevo på en sida ur en skrivbok vad som hade hänt och Annas adress. Och ett par ord om pappan, så behövde fru Kruse inte fråga så mycket.

De andades ut, då det var gjort. Nu var det inte ljust längre, utan vintermörkt igen.

— Hör ni, sade Angelika, kan jag inte få bjuda er på bil in till stan? Jag har aldrig haft klubb hemma eller något.

Det togo de tacksamt emot och då de kommit in till stan behöllo de bilen och delade upp resten på var och en, Kerstins hem låg så i vägen att hon kunde åka med på köpet. På det sättet kommo de tidigt hem — och mycket, mycket glada och nöjda.

Nu började det bli litet besvärligt med klubben, därför att de fingo mer och mer att läsa. De hade kommit överens om att helt enkelt ha sammanträden till läsning nu, den tid som var kvar. Det gick lekande lätt att få i sig läxorna på det sättet, förhör i sicksack, hjälp på alla vis. De märkte också att de började reda sig bra på timmarna. Ett par sådana sammanträden hade de haft — överläsning och ingenting annat.

SJUTTONDE KAPITLET.

Det hade snöat på natten, ett av de sista snöfallen för det året. Så hade det frusit till och tidigt på morgonen var det en blank isgata, som fick ligga tills man hunnit sanda och solen gjort resten.

Fru Kruse kom ut på sin trappa, hon skulle hämta in tidningen och släppa ut Snick. I dag skulle fru Jonsson med sin lilla dotter komma på kaffe, så fick man talas vid.

På sitt vanliga sätt gick hon fort i sina tofflor, ty hon var inte klädd ännu, hennes sväger majoren låg vid samma tid och sov på sitt håll, inne i staden.

Och pang! så låg hon där!

Hade halkat på isen på trappstenen. Så urdumt! Hade hon inte tusen gånger lovat sig att vara försiktig vid denna tid på dygnet!

Det kändes som om hon inte skulle kunna stiga upp. Det vore just snyggt, att bli liggande här i morgonrock, behövde ropa på hjälp. Ånej, man fick väl känna efter.

Det gjorde ont, men ingenting var brutet. Med stor möda kravlade hon sig upp, stödde sig på dörren och hoppade in på ett ben, tidningen fick hon inte. Dörren måste hon lämna öppen efter sig, så att hunden skulle kunna komma in.

Kallt var det. Men nu kom hunden lyckligtvis inkilande och fru Kruse lyckades ta sig tillbaka till dörren och stänga den och så linka in, med stöd överallt på möbler i sin väg.

Fanns ingen annan råd, hon måste ropa. Hon kom i säng igen och så ropade hon.

Klockan var bara halv sju, men hennes son hörde henne och kom störtande, hade det hänt något?

— Det kunde ha varit mycket värre, kära du, sade modern. Men jag har stukat foten. Jag skall hålla mig stilla litet, vill du ta in tidningen?

Det ville han och mer än så, detta var ett välkommet tillfälle att få passa upp på sin karska mamma. Hon fick tidning och te på sängen och hade det minsann riktigt bra. På förmiddagen måste han fara in, men det var hemhjälpsdag, den enda i veckan. Löjtnant Ruben for in med gott samvete, det var ingen fara med foten, han hade lagt omslag och modern steg upp för att ta emot sina gäster.

Hon fick höra en berättelse om bekymmer och slit, inte ovanlig, tyvärr. Anna satt tyst och blyg och hörde på, den flickan kan jag inte få att le, tänkte fru Kruse. Hon rådslog med barnets mor om varje-handa, det var litet sommarplaner för barnen . . . Fru Jonsson var en hurtig och lugn natur, hon ville se allt i den bästa dager. Vilket är en god hjälp, redan det.

Det värsta var hennes arbete, det lönade sig inte vidare, var också alltför hårt för den lilla inkomst det gav.

— Att sätta upp en strykinrättning har alltid varit min dröm, sade hon. Men då skulle man ha en sådan där lång strykmaskin, som går med elektri-

citet. Man måste ha någon rekommendation för att få skaffa en sådan, som man inte kan köpa på en gång...

— Det ska vi då ordna! sade fru Kruse...

— Vad är det med hundens ögon? sade Anna.

De tittade på Snick. Och den lilla hunden satt där som en porcelinshund på en byrå, så liten den var, men den blinkade så underligt...

— Det är något fel! sade fru Kruse. Han har svårt att se! Fort till veterinär! Och jag som inte kan ta ett steg! Ge mig katalogen!

Anna sprang efter den och fru Kruse slog upp sin favoritveterinär och så fick Anna ringa.

— Ja, sade hon i telefon, ja, med detsamma.

— Han sa att om man kunde komma nu, så kunde han se på det, sedan ska han fara ut på landet för att sköta en sjuk häst.

— Och min son som inte kommer hem förrän i kväll... Vad ska jag göra?

— Men jag kan ta honom, sade Anna.

Hela tiden satt den lilla hunden framför dem och kisade och blinkade så tålmodigt, som om den menade:

— Nå, människor, vad tänker ni göra, jag har ont i ögonen!

— Tag honom, så får jag se! sade fru Kruse.

Anna lutade sig ner och tog honom och han lät sig tas och Anna höll honom så säkert och praktiskt. Detta var något helt annat än då klubbens alla medlemmar jagat honom för att få kela med honom.

— Du är en krona! sade fru Kruse. Du får fara in genast och flera gånger med, om det behövs? Hon vände sig frågande till Annas mor.

— Ja visst, kära nån, sade hon. Bara det inte blir på skoltid, så.

— Till och med då, sade fru Kruse. Jag ska skriva ett intyg.

Och så fick Anna tågpengar och for iväg med Snick.

Små hundar ha ett sätt att gnida ansiktet mot en matta, för att torka sig i ögonen, de vilja gärna bli våta i ögonen. På detta sätt hade Snick fått två hål i hornhinnan. Det var i sista minuten de hade kommit, sade veterinären. Nu skulle det smörjas på en salva, den skulle läggas på nedre ögonlocket och så skulle ögonlocken klämmas ihop, så att salvan ordentligt kom in i ögat. Det var inte småsaker!

En stor hund låter mycket bättre behandla sig. Men en liten känner sig osäker mot alla dessa svindlande höga människor, den biter och värjer sig. Snick, som alltid ville stå under soffor, var nu hjälplös i händerna på de här främlingarna.

— Nu ska jag visa er, sade veterinären till Anna. Se nu på.

De höllo sig på ett plåtbord, som hade ett litet avlopp i ena sidan, det behövdes, ty Snick gjorde en flod, så rädd var han, något som han inte gjort på det sättet sedan han var liten valp.

Veterinären tog ett ganska stadigt snöre och gjorde en lös ögla på det, så med ett kvickt tag fick han öglan om nosen på Snick, som hela tiden vred sig och gnydde och ville bitas med sina små vita och mycket vassa tänder.

Men så fort snaran var om nosen, som böjdes ner mot kroppen på så sätt att snöret slogs runt bringan och knöts i nacken på hunden, var den spak.

— Nu tar man i benen så här, visade veterinären. Höger framben och vänster bakben, eller tvärtom, i sicksack. På det sättet lägger man den utan vidare.

Och nu låg Snick som ett litet paket. Eller ännu värre, som en hund på ett dissekeringsbord... Men det var för hans eget bästa. Veterinären hade gjort i ordning en salva, och nu tog han en liten klick och satte på undre ögonlocket; Anna följde hela tiden noga med.

Sedan knep doktorn varsamt ihop båda ögonlocken över ögat och på så sätt fick Snick in salvan. Det kändes inte alls.

Så lossades slingan om nosen och Snick lyftes ner på golvet.

— Nu ska detta göras en gång om dagen, absolut! sade doktorn. Det är mycket viktigt, annars blir hunden blind. För det kan sprida sig, hålen kan bli större.

— Jag ska nog göra det, sade Anna.

Snick låg så tryggt på hennes arm, han var rätt tung, välfödd som han var.

Hon lämnade in receptet på apoteket och gick hem med honom och berättade alltihop för fru Kruse, som nu hade lagt sig.

— Kan du göra det där? sade hon bekymrat. Vad ska jag ta mig till?

Nu var hon inte alls så kavat som hon brukade.

— Jag kan göra det, sade Anna. Om jag får komma hit i morgon, så ska jag stryka på salvan.

— Du vet inte vad du hjälper mig! sade fru Kruse. Jag är redlös, även om jag hade bruket av min fot, så kunde jag inte göra det där du talar om med snaran...

Och nästa morgon kom Anna. Snick låg i sin mattes knä, fru Kruse satt på två stolar, d. v. s. hon hade foten på en stol och satt på den andra.

— Min lilla skatt, sade hon, ska vi nu stryka på dina små ögon...

Av detta joller blev Snick alldeles vettskrämd, han förstod mycket väl tonfallet, fast naturligtvis inte orden. Det är tonfallet en hund hör, då han »förstår allt vad man säger». Och så vissa ord, förstås. Men »stryka på dina små ögon,» det var nya ord, dem begrep han inte. Fast som sagt tonfallet!

Anna jagade honom runt, låg på knä för att hala fram honom från en stor stol, då kilade han förbi in under en soffa. Och allt mera vettskrämd blev han. Om någon hade lyft taket av villan, så hade denna jätte fått se en underlig syn: en äldre dam, som satt och fäktade med en käpp och en blond flicka, som kröp omkring här och där och ett grått djur, som kilade in och ut under möblerna och ibland stannade under någon av dem och visade tänderna.

Anna reste sig och strök håret ur ögonen.

— På det här sättet går det inte, sade hon förebrående. Fru Kruse bara gör honom olydig.

— Kalla mig för tant, har jag sagt, barn lilla, sade fru Kruse mycket ödmjukt. Hur ska vi göra då! I all sin dar, ska vi inackordera honom hos doktorn? Min lilla älskling!

— Nej, det sa han att vi inte skulle, sade Anna och pressade ihop munnen i en mot fru Kruse misslynt min. Det var inte alls någon konst. Och jag såg hur han gjorde med snöret.

Hon tittade ner, en vit tass stod avvaktande under en fätölj.

— Vad ska jag göra? Om jag inte hade gått och ramlat, mitt nö! När min son kommer hem...

Anna ville inte att den där herrn skulle ta Snick, han skulle kanske rappa till honom. — Hon hade inte sett Ruben Kruse och hon tyckte att den här frun, som hon hade svårt att kalla för tant, var så kavat, trots gnället nu, att hon nog hade en faslig son.

— Om jag finge ta hem honom, sade hon beslutamt. Då skulle jag kunna det.

Fru Kruse tänkte på sotarn, nu var hon lika rädd för sotarn som om hon hade varit ett småbarn — på sin tid. Nutidens barn veta ju inte att sotarn är någon särskild person. Men hon fick inte visa Anna misstro. Vilket straff hon fått helt plötsligt. Det var rätt åt mig, tänkte hon.

— Ja, sade hon med en djup suck, ta honom då. Lilla älsklingen...

— Fru Kruse — jag menar tant, ska inte säga så! Då blir det bara värre! undervisade Anna. Det vet jag med min lilla bror, om man säger att det är rysligt, när han har fallit och slagit sig, då stortju-ter han. Annars glömmer han det.

— Ja, jag vet att du har rätt. Tror du inte jag vet det. Om jag kunde förstå varför jag är så här ynkelig...

— Det är bäst att vi går då, sade Anna lika bestämt.

— Ja, adjö med dig. När ska han visas upp igen?

— Inte förr än om tre dagar. Då ska jag komma hit med honom, eller fru Kr... tant kan själv ringa till veterinärn.

— Det ska jag visst inte göra, sade fru Kruse med litet återvändande sunt förnuft. Jag litar på vad du säger. Då väntar jag dig här om tre dagar.

Hemma hos Jonssons visade det sig att sotarn var en äkta hundvän. Han kunde konsten. Snick lydde perfekt och var förtjust, så fick han vara i deras varma kök och det tyckte han mycket om, det var han inte van vid. Och fick mycket gott. Men lyda skulle han och det var intressant. Den där snaran lades om nosen på honom så fort och säkert, att han inte hann öppna sitt lilla gap för att bita till — så var han tjudrad som om han haft nosgrimma och så lades han omkull, som veterinärn visat och nu gjorde han ingen flod heller. Det var bara första gången.

Anna fick beröm av doktorn! Klart, tydligt beröm.

— Han är redan bättre, sade han. Det var roligt att se att lilla fröken har sådan hand med djur. Ska fröken ägna sig åt det?

— Nej, sade Anna bara på sitt förbehållsamma sätt.

Hon visade upp honom för matten, och så fort Snick kände den hemvana lukten och hörde de hemvana tonerna, kilade han in under fåtöljen och där stod han, den lilla vita tassan stod så kavat där, färdig att flyttas till en soffa — under en soffa, Snick trivdes inte i soffor.

De gånger, som klubben hade överläggningar — ty nu hade de resolut inskränkt sig till detta sätt att träffas, då det ryckte närmare med examen och lärarinnorna började bli nervösa, hade Anna Snick hos sig. Efter fjorton dagar var han klar, då sågo hans svarta ögon oavvänt och blankt på dem alla.

Fru Kruse hade naturligtvis berättat för sin son om Anna. Och hon hade verkligen, i smyg så gott som, ringt till veterinären och frågat hur det varit, inte för att hon misstrodde Anna, utan därför att en hundtant nödvändigt måste tala om sin skatt med så många som möjligt, ännu mer då en veterinär. Sin stukade fot brydde hon sig inte alls om, hon hoppade omkring med en förvånande ledighet — stödjande sig på bord och stolar och alla tillgängliga kanter.

— Det var en flicka med handlag! sade doktorn. Att sköta djur är ett yrke, som ännu inte är överbelagt. Synd att hon inte kan få ägna sig åt det.

Men kunde hon inte det?

Fru Kruse fick något att syssla med. Hon älskade att styra folk och de här klubb flickorna sågo ut att reda sig, de hade det bra allihop, Annicka t. ex. hade kommit in på att översätta och hjälpa sin pappa, så att hon slutligen sade:

— Jag kanske får ett yrke och Mollie får de barn jag skulle ha haft i stället!

— Du kan väl ha både yrke och barn, kära du, sade fru Kruse, som denna gång satt med dem på deras läxläsning och pratpauser — ty nu ansåg hon inte att hon störde, då det inte var klubbangelägenheter, som avhandlades. Att sitta stilla hemma och syssla är väl en idealisk kombination.

Det var däremot inte idealiskt att ha en stukad fotled, fru Kruse tyckte att hon började bli så stel för att hon inte kunde gå ordentligt, att löjnant Ruben fick lära henne att fäkta med armarna och vrida och vända sig som ersättning. Det var besvärligt länge för henne, ty tog hon ut ett av sina vanliga beslutsamma steg, så knack, vrickade hon till

och måste vara försiktig. En kväll stod hon ensam och höll armarna om en telegrafstolpe, innan hon vågade ge sig ut i världen igen — världen var en väg, där det var is under snön. Att det aldrig ville sluta snöa detta år!

Men det var bagateller.

Huvudsaken just nu var Anna, flickan med blåsipporna.

Det beslöts att hon skulle få ägna sig åt att sköta djur. En inte varken snabb eller billig bana, men båda herrarna Kruse, som var hästintresserade, och deras anhöriga fru Kruse, som var hundtant, kände en uppriktig glädje att slå två flugor i en smäll, om man får använda ett så mot djur ovänligt uttryck. Fast flugor ska bort! Inte minst för hästars och kors skull . . .

Nu hade således Onsdagsklubben vänts till ännu något nyttigt. Ty hade den inte varit, så hade fru Kruse inte berättat om Anna med blåsipporna och hade de inte gått på vägarna där och hade Angelika inte haft sin berömda »observationsförmåga», så hade Anna fått gå en kanske vanlig och ledsam väg i livet. Nu fick hon ett fint och bra yrke, som hon var lycklig över. Och hennes mamma fick med tiden en elektrisk strykapparat, som hon snart tjänade in, och sotarn visade fru Kruse — ty han hade ofta sotat där, fast man aldrig tittar närmare på en sotare och inte heller ser hur han egentligen ser ut, en lucka i muren bakom värmepannan, som hon aldrig i sitt liv sett. Den skulle öppnas, då det blev för hett och sålunda kyla av.

— Jag får säga, sade hon, att jag inte vet vad jag egentligen duger till! Inte kan jag sköta Snick

— numera var hon mycket noga med att han inte fick gnida av sig i ansiktet mot mattan, dit han själv drog in sandkorn med sina tassar — inte kan jag sköta min panna och inte kan jag gå.

Hon menade inte ett ord av vad hon sade och klubbflickorna tröstade henne, o tant Kruse som är så käck! sade de.

ADERTONDE KAPITLET.

Det susade i telefonrådarna:

— Har du hört det? Fröken ska sluta?

Somliga svarade:

— Det anade jag redan från början, men hur fick du veta det?

Andra sade:

— Nå, än sen då? Att hålla på med handarbete är just ingenting.

Men de som sade så, de hörde inte till klubben. Och det betydde inte heller att fröken inte var populär. Men man kan ha annat att tänka på, då man svarar och man kan reta sig på att den andra är så viktig och uppfylld av sin nyhet, att man vill dämpa ner det och att man kan vara förtretad för något, och då är det bra att få ett utlopp.

Alla i klubben voro ledsna — men för dem var det slut med handarbete för skoltiden, så de hade ändå mist henne. Och så anledningen! Det är klart att man begrep! Så hemskt roligt! När skulle det bli?

Det fick klubben snart veta. För den blev bjunden som tärnor på bröllopet.

Tärna! Ha tärnklänning! Likadana! Hur skulle de se ut?

Det susade ännu mer i telefonrådarna, men så blev det lugnt. Man träffades hos fru Kruse, inte i sin klubblokal, utan nere i hennes rum, för att överlägga.

Anna Jonsson skulle också vara tärna. Det var inte bara hon, utan Kerstin och kanske Birgit, för vilka tanken på tärnklänningen, skorna, strumporna, frisyren, underklänningarna, kom som en mörk kant på det gyllene, solbelysta molnet. Men det var det man skulle överlägga om.

— Det brukas, sade fru Kruse, att brudgummen ge tärnorna en present. Och min son ville be att få ge er klänningarna och tillbehör.

Vilket egentligen betydde fru Kruse och majoren, löjtnanten hade inte hunnit så långt på sin bana ännu, men hans mamma hade så hon redde sig. Fröken ville inte vara klädd i vitt, hon kände sig inte så där kolossalt ung, med sina år i skolan bakom sig, utan hon valde blekt, blått, månskensblått. Och då blev tärnklänningarna blekt gula, alltsammans bara fina toner, men det blev blått och gult, om man tänkte sig för. Eftersom det var vår, hade tärnorna kransar på huvudet, men de var varken blå eller gula, utan skära — de voro gjorda av avnupna små hyacintklockor, gränslöst sött. Litet för sött för Mollie, men alla tärnor kunna inte bli precis lika vackra. Mollie var i alla fall längst. Skorna voro skära, av siden, vita, som färgats in i stil med hyacinterna.

Det var ju så, att Kruses var en mycket liten släkt, så de var lyckliga att få den större och få litet liv och rörelse i den. Dahls däremot var en stor släkt, fröken hade ju berättat för klubben, innan den var

klubb, hur de brukade fira jul, med massor av människor. Under det att Kruses sutto som ensamman på var sin pinne. Majoren envisades alltid att vara ensam då, han trivdes inte med jul. Och det hade hänt att Ruben Kruse varit utkommenderad, så att hans mamma suttit för sig själv med Snick. Kanske det var därför hon kelade så förskräckligt med honom.

Men nu skulle det bli annorlunda. Nu skulle Kruses blanda sig med Dahls och försvinna i den släkten — eller dominera i den, det fick man se hur det blev. Fru Kruse hade en idé att få ha Snick på armen under ceremonien, på bilder såg man, då norska drottningen levde, att hon hade sin hund med sig överallt. Men Anna sade på sitt allvarsamma sätt:

— Han trivs bra hos oss. Pappa kan ha hand om honom.

— Ja som du vill, sade fru Kruse.

För människor, som bestämmer mycket över andra, tycker om att någon tar ledningen och bestämmer över dem, det känns ganska skönt för en gångs skull.

Klänningarna skulle vara långa — sedan kunde de ändras efter behag. Siden med tyll över. Sömmerskan kunde inte prova på alla på en dag, utan det fick delas upp, det var ett ringande och avtalande, så det liknade ingenting. I synnerhet som alltid någon kom för sent och någon glömde dagen och trodde att hon skulle prova på fredag och den andra på torsdag. Men det jämkade ihop sig, och sömmerskan, som med ens fått så mycket att sy, satt gärna uppe på kvällen, om så skulle vara. Anna såg längre ut i sin långa klänning, Kerstin däremot såg

så liten ut, att det var rent komiskt. Men hon var söt. Pojkarna, de större, voro också bjudna, men Annickas småsyskon fingo som vanligt vara utanför. De togo ändå en sådan del i allt som hände och i Annickas stass, att det blev en fest för dem, som de aldrig glömde.

— Det ska vara det absolut vanligaste bröllop i världen, sade fru Kruse. För allt det vanliga har någon mening, det har kommit från långa släktled, så det är nog befunnet bra! De nya påfunden är fotograferingen, men det må vara hänt.

Föreståndarinnan var en fin gäst och flera av lärarinnorna voro bjudna, de som hörde till frökens vänner, och skolans inspektor och så hela den stora slakten — det fanns inte möjlighet att ha alla dessa hemma hos någon, utan man fick ha det på restaurang. Vigseln skulle äga rum i en av de äldsta kyrkorna i huvudstaden, en liten en, som ligger långt utanför, Bromma kyrka, heter den, den är ett välvt och massivt, vackert tempel. Dit skulle man fara i abonnerade bussar. Och därifrån till restaurangen, festvåningen. Och då brudparet gick ned för kyrktrappan, stod det naturligtvis löjtnanter med dragna sablar, som brudparet gick under.

Allt blev som det var sagt.

För Angelika var detta så underligt. Hon tog det som ett avsked, djupt inom sig. Man behöver inte säga att hon var vacker i den blekgula tyllen och kransen, bruden var inte så vacker, men mild och ljus, så det lyste om henne. På middagen och dansen efteråt var Angelika firad som aldrig förr, alla löjtnanterna dansade med henne och pojkarna gjorde sig ju inte något vidare bredvid dem.

Men då det blev damernas fria val, gick Angelika fram till Nils.

— Vill du dansa med mig?

Ett ögonblick höll han på att hämnas. Men så kunde han inte, hon var för vacker och även elegant — Nils var ganska stolt att få visa sig på golvet med henne. De dansade så att alla slutade upp och de blevo ensamma på den blanka parketten — Mollie tittade på den, numera såg hon på alla parkettgolv. Och under dansen sade Angelika:

— Jag vill be dig inte vara ond.

— Det är du, som inte ska vara ond, sade han. Jag snäste dig den där gången.

— Du är förstas så van att flickor ringer, sade Angelika ädelmodigt.

— Ja, sade han, men det är inte d u. Du är olik alla andra.

Och sedan dansade de flera danser till och det smälte mycket is kring Nils' hjärta.

— Jag ska snart resa bort, sade Angelika under en av de andra danserna. Jag ska inte vara här i Sverige mer.

De tego litet och så sade hon:

— Det är inte för att jag inte tycker att Sverige är bra. Här är bra, det märker man, då man ska resa sin väg. Men jag ska läsa med barn ute i världen och så. Jag vet precis vad jag vill.

Nils kände sig imponerad, han visste inte alls själv vad han ville, men han fick väl läsa juridik eller något sådant, det var ett yrke, man kunde reda sig på.

Han saknade inte Angelika sedan, han var inte av den sorten.

Sven bjöd aldrig upp henne, han dansade med Kerstin. Mollie dansade mycket litet, men hon hade ett långt, intressant samtal med skolans inspektör, som frågade vilken bana fröken tänkte ägna sig åt och sade att han hade följt henne och förstod att skolan skulle få stor heder av fröken Pettersson.

— Det blir väl doktor Pettersson med tiden, myste han.

— Det kan nog hända det, sade Mollie och såg sig triumferande om i salen.

— O Sven, sade Greta i förbifarten, där hon gick vid en löjtnantsarm för att dansa ut, du måste tala med Anna, hon sitter i en vrå och ingen bryr sig om henne!

Det var sant, Anna kände ingen och var så tyst, Kerstin och Sven gingo bort till henne.

— Dansa med henne! sade Kerstin, innan de hunnit fram, ingen får vara ledsen på frökens bröllop.

Sven bugade sig och Anna reste sig lugnt och hon dansade bra! Hon kunde dansa och hade rytmen i sig. Då ett par av pojkarna, som inte vågat sig fram, sågo det, bjödo de upp henne och så hade Anna inte tråkigt. Om djur kan man alltid tala — brudgummen kom sedan ihåg henne och talade om hästar med henne en lång stund. Han måste ju flyga från den ena till den andra, men han hann säga henne att hon måste lära sig köra bil också, för det behövde hon på landsvägarna.

Anna mätte honom med ögonen, inte näsvist, men bara orubbligt.

— Det måtte väl gå lika bra med en hoj, sade hon.

Den flickan, tänkte Ruben Kruse, hon hade huvudet på skaft. Och inga griller i det. Men han kände sig litet stukad och visste inte vad han skulle säga mer, han stod en stund och såg sig om och så med en ursäkt rusade han iväg.

Där sutto Birgit och Greta och hade sitt roliga, alldeles för sig själva.

— Titta på fröken! sade de och nu menade de föreståndarinnan. Det var väl klart att hon skulle ha gredelint! Inte ens fru Dahl hade gredelint!

Och så skrattade de, tyst, men så att de måste hålla näsdukarna för ansiktet.

— Ja, och har du sett på Mollie och inspektorn? Man kan höra ända hit vad de säger, »fröken är en lovande elev» — vad? Vi har med stort intresse sett frökens magnifika betyg . . . o, jag dör!

Så skrattade de.

— Och så, förstår du, sade Greta, kom en av de där uniformsnobbarna fram och vet du vad han sa? Vad tänker fröken göra när fröken blir stor! sa han. Vad ger du mig?

— Ja men, fick Birgit fram, det var en som sa åt mig: nu längtar väl fröken efter krona och slöja — vad säger du om sånt? Att de tror att de ska behöva vara så urlarviga! Och så frågade han mig om jag skrev dikter?? Varför skulle jag göra det? Ser jag ut som om jag skrev dikter, jag? Det är väl sånt man ska fråga pojkar om!

Och så skrattade de.

Då Ruben Kruse bjöd upp först den ena, sen den andra, skakade de av ett skratt, som inte ville låta hejda sig. Och han blev rent av mera osäker än inför Anna, han var så rädd att göra sig löjlig, så han blev stum. Och det var ganska ovanligt för honom.

Men ett tu tre var han borta — fast först hade fröken försvunnit. Hon hade gått in i ett rum och bytt, hade satt på sig resdräkt. Inte för att hon skulle fara utomlands, nej bara till Kristianstad, dit hade hennes man fått förflyttning. Nu ville de inte ha det där larmet vid tåget och ännu mindre några risgryn. De ville komma ner i sista sekunden och sätta sig in i sin ensamma kupé, föreståndarinnan hade bjudit sin f. d. lärarinna på reserverad kupé i lysningspresent — och så fara och lämna allt bakom sig. Sin mamma tog fröken adjö av i det lilla rummet, fru Dahl skulle nu flytta till en av släkten och ha ett par rum för sig. Hon hade alltid längtat till landsorten och därifrån hon nu skulle bo, var det lätt för hennes Desirée, den nya fru Kruse, att komma och hämta henne i bil och köra henne omkring. Fru Kruse, som nu blev »den äldre», skulle bo kvar i sin villa. För att hennes son och sonhustru skulle kunna komma och hälsa på och bo där.

Och den resa, som högsta klassen brukade göra, då skolan var slut, den skulle klubben ta efter i vår, den skulle fara ner till fröken och ge henne den rya, den hade sytt, som då vore färdig. Nu var den det inte. För att allt hade gått så fort och de ville göra en stor sak. De sydde ryaknutarna på den nu, den ena efter den andra, inte knutarna, utan flickorna,

medan de förhörde varandra och läste högt läxans pensa. Och två kunde sitta bredvid varandra och sy.

De gladdes sig. Allt var alls inte slut, det fanns mycket kvar att längta efter.

— — —

Då Onsdagsklubben börjat, hade ingen vetat hur det skulle gå och hur det skulle bli. Nu hade redan mycket hänt. Just dessa veckor hade det hänt saker, som bundit ihop dem och deras öden. Det kan gå långa tider, då ingenting händer — det står stilla eller ser så ut. Men hela tiden sker det något och så slår det ut. Onsdagsklubben blev en sådan där utslagen blomma, som satte frö. Angelikas liv, Annickas arbete, som hennes översättning ledde in henne på, Nils' ensamhet — ty nu var han mera ensam än förr, Sven slutade så småningom att komma och några nya vänner fick han inte, ehuru det dröjde länge, innan han märkte det. Sven, som svärmat ett litet tag för den stolta Angelika och som alltid mindes henne med undran om hur det gått för henne, men som nu brukade gå på bio med Kerstin. Greta, som fått en sådan inblick i sitt inre.

Och Anna Jonsson! Den okända flickan med blåsipporna, som blev så snäst och som alltsedan dess fått sitt öde vävt, medan hon var borta för att hennes pappa var sjuk. Ingen av dem hade fått sitt öde så tydligt utstakat som hon.

Och det skulle komma att hända saker alltjämt. Då Annicka med alla kamraterna for hem i en bil, som lastade av dem vid deras portar, en efter en, visste hon inte att hennes lilla bror skulle bli sjuk.

Att de skulle bli så oroliga för honom, att de inte vågade tala och att hon skulle komma förgråten till skolan och vara nära att köra i både tyska och franska. Greta visste inte att hon verkligen skulle komma in vid teatern! Men att hon aldrig blev något märkvärdigt, det visste hon inte heller — hon blev en biroll, mycket duktig och bra, men aldrig någon som man sade: »Minns du?» om.

Mollie blev precis vad hon tänkt. Och därför kom hennes väg att gå ganska skild från de andras — för ingen gick den lärda vägen mer än hon.

På hösten togs Onsdagsklubben inte upp. Den tog slut med frökens bröllop. Men då hade den också fyllt sin mission.

Majoren var ledsen att Dahls inte mera bodde ovanpå hans lya. Det hände mörka vintermorgnar att han tänkte:

— Nu ringer ingen fel, ingen ringer...

Men majoren fick ändå mycket roligare än han haft förr, för nu tvingades han att vara med unga Kruses på jularna.

Han visste i alla fall att onsdagsklubbisterna skulle han inte träffa mer, annat än av en slump någon gång. Då han nu när festen var slut vinkade på Annicka och drog henne med sig till den uppdukade buffén och gav henne en påse gotter med sig hem, så sved det litet i honom.

— Lägg nu det här bredvid småsyskonens sängar, sade han.

Vad Annicka grät, då hon mindes detta senare, när hennes lilla bror blev sjuk! Men det gick ju bra och roligt var det, då han kunde sitta uppe första

gången igen och se på allt vad de radade upp på hans täcke.

Nu bara neg hon och sade tack.

— Tänk om de vaknat — sade hon...

— Mitt i natten! sade han och rynkade barskt ögonbrynen mot henne.

— Ja, mitt i natten klockan åtta! sade hon.

Och så virvlade hon bort i sin gula tärnklänning, som stod som en sky omkring henne.

B. Wahlströms ungdomsböcker

KARTONNERADE MED FRAMSIDAN I FÄRGTRYCK

2. <i>Old Shatterhand och Comanchindianerna</i> av Karl May 1.50	47. <i>Vid indiangeränsen</i> av G. A. Henty 2.—
4. <i>Bland guldgrävare och indianer</i> av G. A. Henty 1.50	48. <i>Överfallet på nybygget</i> av Olov Thomas 2.—
6. <i>Ljudlösa steg</i> av Edward S. Ellis... 1.50	49-50. <i>En präktig flicka</i> av L. M. Alcott. Flickbok 2.75
7. <i>Silverormen</i> av Axel Kerfve 1.50	51. <i>Den förste svensken</i> av Radscha 1.75
10. <i>Spöket på floden</i> av Edward S. Ellis 1.50	52. <i>S:t Markus-Lejonet</i> av G. A. Henty 1.75
12. <i>Sam Engrens äventyr i Mexiko</i> av Axel Kerfve ... 1.50	53. <i>Indianer och vita</i> av Edward S. Ellis 1.75
13. <i>Jetro Juggens</i> av E. S. Ellis 1.50	54. <i>Martin Forster</i> av Friedrich J. Pajeken 1.75
17. <i>Björnjägarens son</i> av Karl May 1.50	55-56. <i>Pieter Maritz</i> av Niemann 2.75
19. <i>Nybyggarna i Kentucky</i> av Edward S. Ellis 1.50	57. <i>Barnen på Bøljenäs</i> av K. Wenström. Flickbok ... 1.75
20. <i>Winnetous testamente</i> av Karl May 1.50	58. <i>Prinsessan på ärten</i> av Anna Bjerke. Flickbok 1.75
24. <i>Blockadbrytaren</i> av Axel Kerfve 1.50	59. <i>Blockhuset vid Hocking River</i> av Edward S. Ellis... 1.50
25. <i>Hjortfot</i> av Edward S. Ellis 1.50	60. <i>Guldsökarna i Texas</i> av Gunnar Örnulf 1.50
26. <i>Lilla prinsessan</i> av F. H. Burnett. Flickbok 1.50	61. <i>Indianhövdingen</i> av Edward S. Ellis 1.50
27. <i>Järnhjärta</i> av E. S. Ellis 1.75	62. <i>Gabu, grottmänniskan</i> av Radscha 1.50
28. <i>En yrhätta</i> av Emmy von Rohden. Flickbok 1.50	63. <i>Rödskjorta</i> av E. S. Ellis 1.50
29-30. <i>Tre kommandörer</i> av W. H. G. Kingston 3.—	64. <i>Med rödskind på krigsstråt</i> av Chas. R. Kenyon 1.50
31. <i>Hjortfot på prärien</i> av Edward S. Ellis 1.50	65. <i>Sven Vågmans äventyr</i> av Gunnar Örnulf 1.50
32. <i>Smugglarna</i> av A. Kerfve 1.75	66. <i>Lilla kusinen</i> av Ethel Turner. Flickbok 1.50
33. <i>Kaparens guld</i> av Wilkins 1.75	67-68. <i>Värnlös</i> av Malot. Flickbok 2.50
34. <i>Hjortfot i Klippiga Bergen</i> av Edward S. Ellis ... 1.50	69. <i>Med luftskepp till Nordpolen</i> av Roy Rockwood ... 1.50
35. <i>Regnbågsön</i> av L. Tracy 1.75	70. <i>Klämmiga pojkar</i> av Ebbe Lieberath 1.50
36. <i>Lilla hennes nåd</i> av E. Jepson. Flickbok 1.50	71. <i>Julle, Långstroppen o. vi</i> av Ebbe Lieberath 1.50
37. <i>Yrhättan som förlovad</i> av E. v. Rohden. Flickbok 1.50	72-73. <i>Det sjunkna guldskeppet</i> av Hanns von Zobeltitz 2.50
38. <i>Vargjägarna</i> av Curwood 2.—	74. <i>Trollsländan som backfisch</i> av Clément. Flickbok 1.50
39-40. <i>Tre amiraler</i> av Kingston 3.—	75. <i>Nelly o. hennes vänner</i> av v. Vietinghof. Flickbok 1.50
41. <i>Havets herre</i> av Strang... 2.—	76. <i>Bessie och hennes bröder</i> av Habberton. Flickb. 1.50
42. <i>Skattsökarna</i> av Curwood 2.—	
43. <i>Sjörövaren</i> av Marryat ... 2.—	
44. <i>Öknens ande</i> av Karl May 2.—	
45. <i>Myteriet på Grosvenor</i> av Clark Russell 2.—	
46. <i>Ej som andra flickor</i> av Rosa N. Carey. Flickbok ... 2.—	

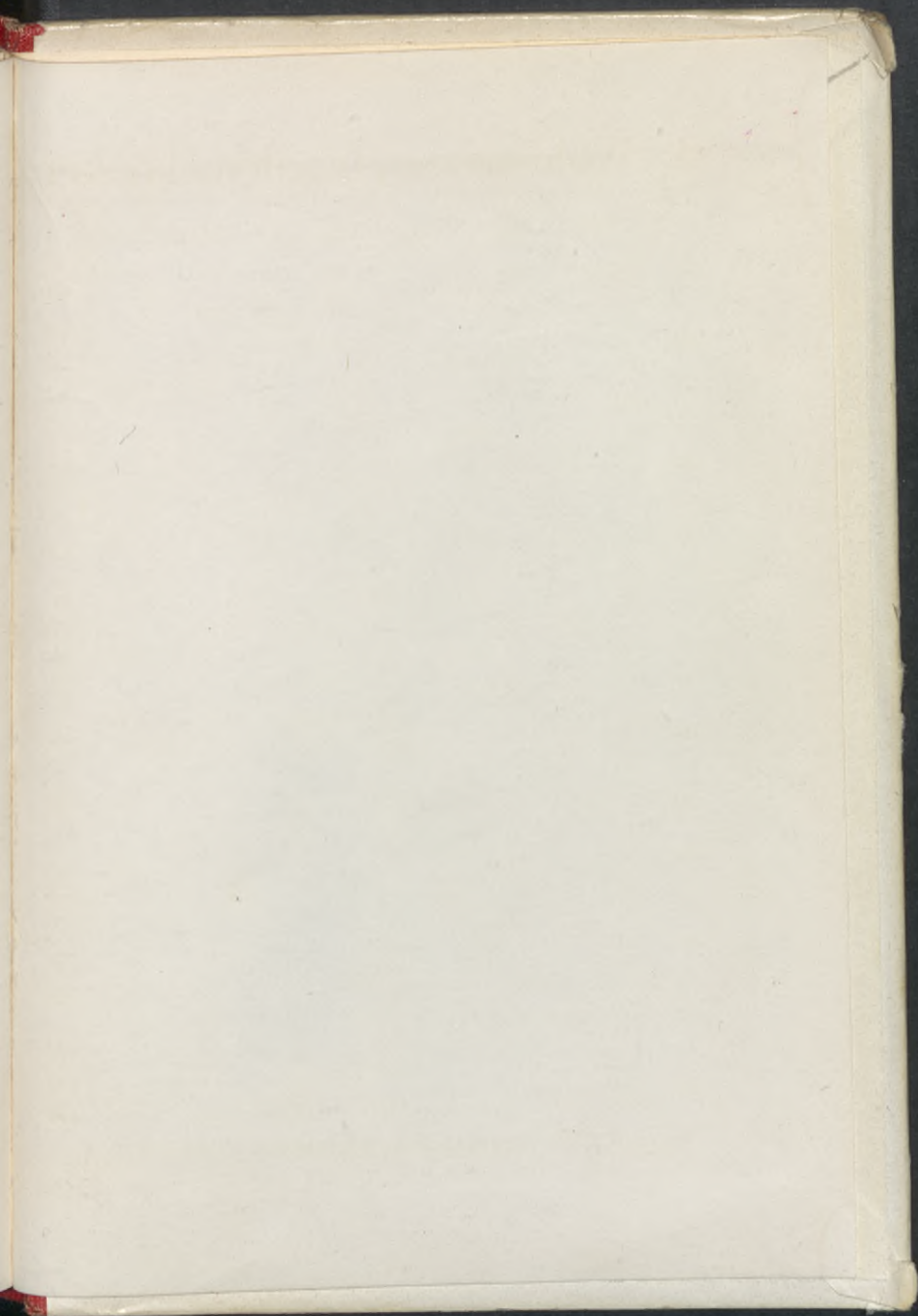
FORTSÄTTNING PÅ NÄSTA SIDA

B. Wahlströms ungdomsböcker

KARTONNERADE MED FRAMSIDAN I FÄRGTRYCK

184. <i>Cowboy-flickan</i> av Ester Bolinder. Flickbok 1.50	206. <i>Havets son</i> av Övre Richter-Frich 1.50
185. <i>Prinsessan Ilse</i> av Bertha Clément. Flickbok 1.50	207. <i>Beduinernas ring</i> av Erik Borg 1.50
186. <i>Vi reder oss själva</i> av Vera v. Krämer. Flickbok 1.50	208. <i>Hjortfots sista strid</i> av Edward S. Ellis 1.50
187. <i>Fröken Sprakfåle växer upp</i> av Lisa Eurén-Berner. Flickbok 1.50	209. <i>Fröken Sprakfåle förlov sig</i> av Lisa Eurén-Berner. Flickbok 1.50
188. <i>Pojkarna i Hagalund</i> av Gustaf Lindwall 1.50	210. <i>Faster Emy's skolkushåll</i> av Sigrid Adams-Klingberg. Flickbok 1.50
189. <i>Gröna flodens hemlighet</i> av Gustaf Bolinder ... 1.50	211. <i>Barnen från Snigelgatan</i> av Vera v. Krämer. Flickbok 1.50
190. <i>De sju drakarna</i> av Bertil Cleve 1.50	212. <i>Hittebarnet</i> av Hedvig Svedenborg. Flickbok 1.50
191. <i>Östersjöpiraternas borg</i> av Axel Kerfve 1.50	213. <i>Bobbie</i> av Ethel Turner. Flickbok 1.50
192. <i>Hjortfot och nybyggarna</i> av Edward S. Ellis..... 1.50	214. <i>Polismästarens Kathrine</i> av G. Fossum. Flickb. 1.50
193. <i>Stjärnöga, Mohawkernas hövding</i> av Olov Thomas 1.50	215. <i>De fem pennskaften</i> av Trude Sand. Flickbok..... 1.50
194. <i>Olle klarar sig själv</i> av Niels Meyn 1.50	216. <i>Lättmatros stadig</i> av Gustaf Lindwall 1.50
195. <i>Fröken Sprakfåle på grönbete</i> av Lisa Eurén-Berner. Flickbok 1.50	217. <i>John, Jerry och positivet</i> av Anders Eie..... 1.50
196. <i>Lill-Stina</i> av Gunvor Fossum. Flickbok 1.50	218. <i>I guldbaggens spår</i> av Gustaf Bolinder ... 1.50
197. <i>Vita Inga och svarta Mima</i> av E. Bolinder. Flickb. 1.50	219. <i>I polarhavets våld</i> av Sven Wikberg 1.50
198. <i>En flicka med ruter i</i> av Sigrid Adams-Klingberg. Flickbok 1.50	220. <i>Den siste inahövdingen</i> av Erik Borg 1.50
199. <i>Peggy och hennes sy-skön</i> av Hedvig Svedenborg. Flickbok 1.50	221. <i>I flodpiraternas spår</i> av Axel Kerfve 1.50
200. <i>Lia vänder om</i> av Vera v. Krämer. Flickbok 1.50	222. <i>Kadettgängets äventyr i Costa Zuella</i> av B. Cleve 1.50
201. <i>Marie</i> av Ethel Turner. Flickbok 1.50	223. <i>Vargöra</i> av Edward S. Ellis 1.50
202. <i>John och Jerry</i> av Anders Eje 1.50	224. <i>Fröken Sprakfåle byter namn</i> av Lisa Eurén-Berner. Flickbok 1.50
203. <i>Pigga pojkar</i> av Gustaf Lindwall 1.50	225. <i>En klämmig tös</i> av Gunvor Fossum. Flickbok..... 1.50
204. <i>Indianguldet</i> av Gustaf Bolinder 1.50	226. <i>Rickie, värnan jyeke</i> av Maja Jäderin-Hagfors. För flickor och pojkar 1.50
205. <i>Pojkarna på Utskär</i> av Axel Kerfve 1.50	227. <i>Heidi, Schweizerflickan</i> av Johanna Spyrri. Flickbok 1.50
	228. <i>Ingrid från Kina</i> av Vitte Bendix-Nielsen. Flickbok... 1.50

FORTSÄTTNING PÅ PÄRMENS BAKSIDA.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

1. Introduction	1
2. Experimental	2
3. Results	3
4. Discussion	4
5. Conclusions	5
6. Acknowledgments	6
7. References	7
8. Appendix	8
9. Index	9
10. Bibliography	10
11. Glossary	11
12. List of Figures	12
13. List of Tables	13
14. Summary	14
15. Abstract	15

GÖTEBORGS UNIVERSITETS BIBLIOTEK

1001910378

B. Wahlströms ungdomsböcker

KARTONNERADE MED FRAMSIDAN I FÄRGTRYCK

229. Annika lär känna livet av S. Adams-Klingberg. Flickb. 1.50	261. Heja Babben! av Lisa Högelin. Flickbok. Ill. ... 1.50
230. Fröken Solstråle av Johanne Korch. Flickbok. 1.50	262. Sommartösen av Gerda Ghobé. Flickbok 1.50
231. Ungarna Barry av Elizabeth Marc 1.50	263. Alaska-Fred i knipa av Gösta Högelin. Ill. 1.50
232. Pelle Bomans äventyr i Santa Rita av G. Bolinder 1.50	264. Flykten från nybygget av Edward S. Ellis 1.50
233. I främlingslegionens våld av Axel Kerfve 1.50	265. John och Jerry i Amerika av Anders Eje. Ill. ... 1.50
234. På äventyr med »Stormfågeln» av Niels Meyn ... 1.50	266. Det hemliga aeroplanet av D. E. Marsh 1.50
235. Bob flygare av Eve Grey. 1.50	267. I flygpiraternas våld av Bertil Cleve 1.50
236. Med Hjortfot på äventyr av Edward S. Ellis 1.50	268. Jan klarar skivan av Paul Føhn 1.50
237. Den Svarta Mustangen av Karl May 1.50	269. På jakt efter en morbror av Gustaf Lindvall ... 1.50
238. Nybyggarna vid Delawarefloden av Erik Borg 1.50	270. Lille lorden av Frances Hodgson Burnett. Flickb. 1.50
239. Unga fru Sprakfåle av Lisa Eurén-Berner. Flickb. 1.50	271. Inga-Majas baby av Lisa Eurén-Berner. (8:de Sprakfåleboken). Flickbok. Ill. 1.50
240. Lilla miss Mary av Gerda Ghobé. Flickbok 1.50	272. Sommarkvartetten av M. Jäderin-Hagfors. Flickb. 1.50
241. En vildbasare av Gunvor Fossum. Flickbok 1.50	273. I klistret av Christina Söderling-Brydolf. Flickb. Ill. 1.50
242. Heidi hemma igen av Johanna Spyri. Flickbok... 1.50	274. Jag skall nog lyckas av Lisa Högelin. Flickbok ... 1.50
243. Efter »Ättan» av Lisa Högelin. Flickbok 1.50	275. Ålsätra flickpension av S. Adams-Klingberg. Flickb. ... 1.50
244. Vad Katy gjorde sedan av Susan Coolidge. Flickb. 1.50	276. Onsdagsklubben av Vera von Kræmer. Flickbok 1.50
245. Ann-Mari vinner spelet av Anna Baadsgaard. Flickb. 1.50	277. Lilla fransyskan av Gerda Ghobé. Flickbok. Ill. 1.50
246. Tornsvalan av Bertha Clément. Flickbok 1.50	278. Elsie svåra är av Inger Högelin. Flickbok. 1.50
247. Den försvunna sjön av Gustaf Bolinder 1.50	279. Lisbet av Gunvor Fossum. Flickbok 1.50
248. Överfallet på kolonisterna av Edward S. Ellis 1.50	280. Mors lilla flicka av Ethel Turner. Flickbok 1.50
249. Reporterflygaren av Bertil Cleve 1.50	281. Vulkanöns hemlighet av Gustaf Bolinder 1.50
250. De sammansvurna av Sven Wikberg. Berättelsen om Wilhelm Tell 1.50	282. Resan till Mars av Bertil Cleve 1.50
251. De fyras förbund av Sir Basil Thomson 1.50	283. Björnpatrullen av Fredrik Adelsköld och Ivar Marcus Ill. 1.50
252. Sven-Eriks flygbragd av Gösta Högelin 1.50	284. Tre pojkar på äventyr av Henry von Kræmer 1.50
253. I knipa av P. G. Wodehouse 1.50	285. Knutte blir reporter av Sid Roland 1.50
254. Lagets kapten av P. G. Wodehouse 1.50	286. Gänget i Ring I av Gösta Högelin 1.50
255. Sprakfålen tar farväl av L. Eurén-Berner. Flickb. Ill. 1.50	287. De hemlösa ryttarna av Bernhard Stokke 1.50
256. Lilla djurdoktorn av Gunvor Fossum. Flickbok. Ill. 1.50	288. Hjortfot och pälsjägarerna av Edward S. Ellis 1.50
257. Kickan och 4 till av Maja Jäderin-Hagfors. Flickb. Ill. 1.50	289. Patrullflygaren av D. E. Marsh 1.50
258. En liten amerikanska av Bertha Clément. Flickbok 1.50	290. Kalle Bråtton av Gustaf Lindvall 1.50
259. En flicka hela da'n av Sigrid Adams-Klingberg. ... 1.50	
260. Lurifax av Ejnar Schroll. Flickbok. Ill. 1.50	